

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

ਜਨਵਰੀ 22, 1988

January 22, 1988

ਸੰਪਾਦਕ: ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ

ਇਹ ਪੀ ਡੀ ਐਫ ਫਾਈਲ ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ
ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।

ਸ੍ਰੋਤ: ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿੱਚੋਂ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਨ

The Canada Darpan Punjabi Weekly Newspaper P.O.BOX 265, SURREY, B.C. V3T 4W8 Ph. (604) 581-4473

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਜੰਡਿਆਲੇ ਵਿੱਚ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਹਲਾਕ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਸੱਤ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਹਲਾਕ ਅਤੇ ਸੋਲਾਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਹਲਾਕ ਹੋਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ 'ਏ' ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਦਯਾ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਟੁੰਡਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਜੰਡਿਆਲਾ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇਕ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ ਹਲਾਕ ਹੋਇਆ। ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ ਹੀ ਇਕ ਪੁਲਸ ਵਾਲੇ ਦੇ ਮਾਰੇ ਜਾਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ।

ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਵਿਚ ਵਾਧਾ

1 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਅਚਾਨਕ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਹੁਣ ਤੱਕ 55 ਤੋਂ ਉਪਰ ਮੌਤਾਂ ਹੋ ਚੁਕੀਆਂ ਹਨ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਮੁਖੀ ਰੇਬੀਰੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਮੁਖ ਕੇਂਦਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਹਨ ਫਰੀਦਕੋਟ ਤੇ ਫੀਰੋਜ਼ਪੁਰ ਦੂਜੇ ਨੰਬਰ ਉੱਤੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ ਨਿੰਦਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸਾਂਝੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਨੇਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਪੁਲਸ ਮੁਖੀ ਰੇਬੀਰੋ ਤੇ ਗਵਰਨਰ ਰੇਅ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਇਹ ਕਤਲੇਆਮ ਦੇ ਘਟਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਇਕ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਰਨਾਲਾ ਧੜੇ ਦਾ ਕੇਡਰ ਸਾਂਝੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬਰਨਾਲਾ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਤੋਂ ਮੁਆਫ਼ੀ ਮੰਗ ਲੈਣ ਤਾਂ ਦੋਵਾਂ ਧੜਿਆਂ ਵਿਚ ਏਕਤਾ ਦਾ ਰਾਹ ਖੁਲ੍ਹ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੇਅ ਤੇ ਰੇਬੀਰੋ ਦੇ ਜ਼ੁਲਮ ਵਿਰੁਧ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੇਂਦਰ ਉੱਤੇ ਸਾਂਝਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਧਰਨੇ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ 21 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਲੁਧਿਆਣੇ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਬਾਵਾ ਹਲਾਕ ਜਾਂ ਦੌੜਿਆ?

ਇਕ ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰਜਿੰਦਰ ਜਿੰਦੇ ਦੇ ਨਾਲ ਫੜਿਆ ਗਿਆ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਸਤਨਾਮ ਬਾਵਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਨੇੜੇ ਪੁਲਸ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿਚੋਂ ਦੌੜ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੁਲਸ ਦੇ ਸੂਤਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਵੇ ਨੂੰ

ਆਂਧਰਾ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਵਲੋਂ ਹਾਈਕੋਰਟ 'ਚ 'ਚ ਦੇਰੀ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਪੀਲ ਘਾਤਕ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਇਥੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਮਾਰਾਓ ਨੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਾਈਕੋਰਟ ਵਿਚ ਇਕ ਅਪੀਲ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਤ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਮੁੱਢਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਹਫਤੇ ਰਾਮਾਰਾਓ ਵਿਰੁੱਧ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਕੁਨਥਾਪ੍ਰਵਰੀ ਤੇ ਕ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਰਾਮਾਰਾਓ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਸੀ। ਦੋਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵੇਂਗਲ ਰਾਓ ਨੇ ਲਾਏ ਸਨ ਬੰਗਲੌਰ ਵਿਚ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ

ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਇਥੇ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਗ਼ੈਰ-ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਗ਼ੈਰ-ਕਾਂਗਰਸੀ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਤਾੜਨਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮਾਲੀ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵਿਗੜਣ ਤੋਂ ਬਚਾਏ। ਇਸ ਵਿਚ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਜੋਤੀ ਬਾਸੂ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਪੁਲਸ ਪਾਰਟੀ ਵੇਨ ਵਿਚ ਲਿਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਨੇ ਵੇਨ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਕੇ ਬਾਵਾ ਨੂੰ ਫੁਡਾ ਲਿਆ ਤੇ ਹਨੇਰੇ ਵਿਚ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਏ। ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੂਤਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਸ ਨੇ ਬਾਵੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਹਲਾਕ

ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਨੇ ਇਕ ਸਾਬਕਾ ਕਾਂਗਰਸੀ ਵਿਧਾਇਕ ਦੇ ਵੀ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ ਤੇ ਉਸਦੇ ਹਲਾਕ ਹੋਣ ਦੀ ਖਬਰ ਹੈ। ਨਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗ ਸਕਿਆ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਜਨਰਲ ਸੈਕਟਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਮਨੁੱਖੀ ਹੱਕਾਂ ਬਾਰੇ ਸਿਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸਲੇ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹੱਲ ਲੱਭਣ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ੋਰ ਪਾਉਣ। ਜੇਧਪੁਰ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਲਿਖੇ ਇਕ ਪੱਤਰ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਧੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਾਲਤ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਖਰਾਬ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਛੇਤੀ ਹੀ ਕੋਈ ਰਾਜਨੀਤਕ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਵਰਨਾ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਨੇਤਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਨਹੀਂ ਹਨ ਕੇਵਲ ਆਪਣੇ ਜਾਇਜ਼ ਦੁਖ ਦੂਰ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁਧ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਘੁਟਵਾਂ ਮਾਹੌਲ ਤੇ ਸਿੱਖ ਗੱਭਰੂਆਂ ਨੂੰ ਝੂਠੇ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਵਿਚ ਮਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁਖ ਧਾਰਾ ਤੋਂ ਦੂਰ ਲੈ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਲਹਿਦਗੀ ਦਾ ਜਜ਼ਬਾ ਭਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਨੇਤਾ ਨੇ ਹੋਰ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਸਥਰ ਦਾ ਪੈਮਾਨਾ ਭਰ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧੀਰਜ ਖਤਮ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤੇ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦੀਵਾਰ 'ਤੇ ਲਿਖਿਆ ਨਾ ਪੜ੍ਹਿਆ ਤਾਂ 1988 ਦਾ ਵਰ੍ਹਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਇਕ ਕਾਲਾ ਵਰ੍ਹਾ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗਾ। ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਲੀਡਰ ਨੇ ਆਰ. ਐਸ. ਐਸ. ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਾਬਾ ਦੇਓਰਸ ਵਲੋਂ ਹਿੰਦੂ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਾਅਰੇ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁਧ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਸ਼੍ਰੀ ਸੰਧੂ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੈਂਕੜੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਕਰੀਰਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਸੁੱਟਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਰ ਐਸ ਐਸ ਨੂੰ ਰਿਆਇਤ ਕਿਉਂ? ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੇਤਾ ਨੇ ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ

ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 2 'ਤੇ

ਟੌਪ ਕੁਆਲਿਟੀ ਦਾ ਫਰਨੀਚਰ ਤੇ ਵਾਜਿਬ ਕੀਮਤਾਂ

● ਲਿਵਿੰਗ ਰੂਮ ● ਡਾਇਨਿੰਗ ਰੂਮ ● ਬੈੱਡ ਰੂਮ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਫਰਨੀਚਰ ਸਾਥੋਂ ਖ਼ੀਦੇ

■ New ■ Used or ■ Trade-ins

ਫਰਨੀਚਰ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ 36 ਸਾਲ ਪੁਰਾਣਾ ਸਟੋਰ

LOWEST
PRICES
GUARANTEED

ROYAL FURNITURE LTD.

2607 MAIN STREET (at 10th. AVE.), VANCOUVER, B.C.

TEL. 874-9525

VISA

MasterCard

MASTER
CARD
VISA
ACCEPTED

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ 10 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਹੜਤਾਲ ਕਰਨਗੇ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਟੇਟ ਗੌਰਮਿਟ ਇੰਪਲਾਈਜ਼ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੱਦੇ ਉੱਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮ 10 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਹੜਤਾਲ ਕਰਨਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਾਗੜੀ ਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਹੜਤਾਲ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਸ ਦੇਣ, ਮਕਾਨ ਭੱਤਾ ਦੋਹਾਂ (ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਪਤੀ ਤੇ ਪਤਨੀ) ਨੂੰ ਦੇਣ, ਤਨਖਾਹ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਤੁਰਤ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਮਿਆਰ ਦੇ ਮੁਤਾਬਕ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨ ਆਦਿ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸ੍ਰੀ ਬਾਗੜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੁਲ ਹਿੰਦ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਤੇ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਤਨਖਾਹ ਸਕੇਲਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਦੇਣ ਲਈ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਫੰਡ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਤੀਜੇ ਹਫ਼ਤੇ ਵਿਚ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵਲੋਂ ਇਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੂੰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਬਾਰੇ ਇਕ ਯਾਦ ਪੱਤਰ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਅਸ਼ੋਕਾ ਟਰੇਡਿੰਗ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸਟੋਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ

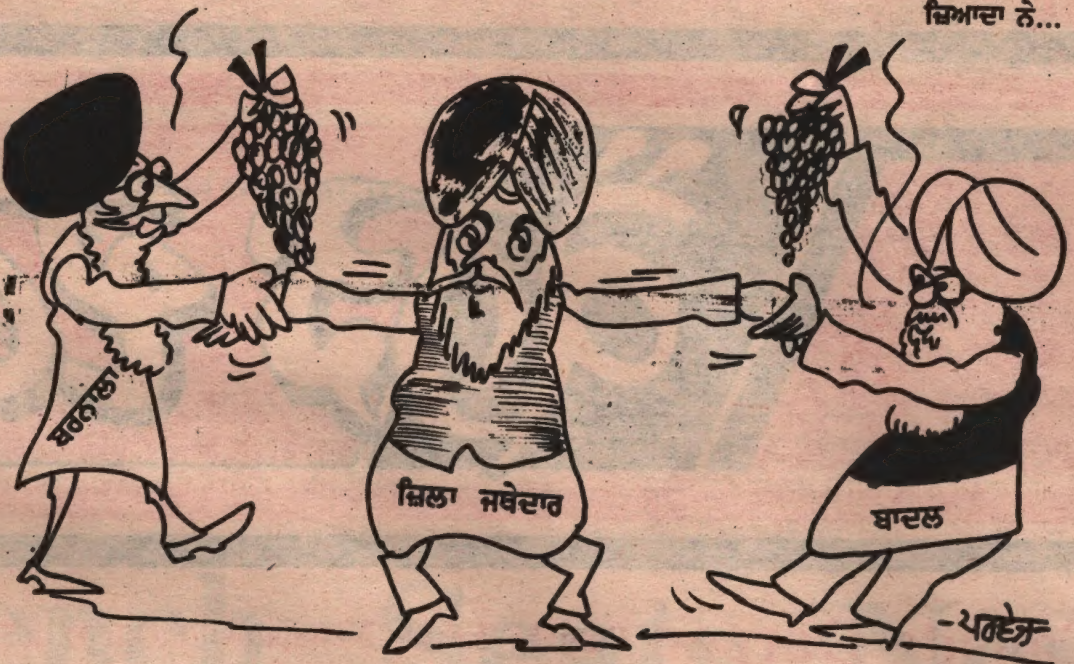
ਵੈਨਕੂਵਰ — ਸ੍ਰੀ ਅਸ਼ੋਕ ਸ਼ਰਮਾ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ 16 ਜਨਵਰੀ, 1988 ਨੂੰ ਅਸ਼ੋਕਾ ਟਰੇਡਿੰਗ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸਟੋਰ ਫਰੇਜ਼ਰ ਸਟਰੀਟ ਉੱਤੇ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਸਾਰੇ ਦੋਸਤਾਂ, ਮਿੱਤਰਾਂ ਤੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਨਵੇਂ ਸਟੋਰ ਦੇ ਉਦਘਾਟਨ ਉੱਤੇ ਪੁੱਜਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਪੰਨਾ 1 ਦੀ ਬਾਕੀ
ਇਨਸਾਫ ਮਾਰਚ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਨੂੰ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵੋਟ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਵਾਰਥ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਉਲਝਾਉਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਰਹੇ ਹਨ।

ਜਥੇਦਾਰ ਜੀ, ਏਧਰ ਹੀ ਰਹੋ

ਨਾ ਜਥੇਦਾਰ, ਫਲ ਏਧਰ
ਚਿਆਵਾ ਨੇ...

ਸਿੱਖ ਨਾ ਅਤਿਵਾਦੀ ਹਨ, ਨਾ ਵੱਖਵਾਦੀ — ਠੇਕੇਦਾਰ

ਆਲਮਗੀਰ — ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਐਕਟਿੰਗ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ “ਸਿੱਖ ਨਾ ਅਤਿਵਾਦੀ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਵੱਖਵਾਦੀ ਹਨ ਉਹ ਤਾਂ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲ ਹਨ।” ਇਤਿਹਾਸਕ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ, “ਭਾਰਤ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਭਰਪੂਰ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲ ਹੋ ਕੇ ਉਹ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਗੁਲਾਮਾਂ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਜਿਉਂ ਸਕਦੇ।”

ਸਿੱਖਾਂ 'ਤੇ ਵੱਖਵਾਦੀ ਹੋਣ ਦੇ ਇਲਜ਼ਾਮਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਖਰੇ ਕੌਮ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਪਹਿਲੇ ਸਿੱਖ ਨੇਤਾ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਲਈ ਜੁੜੇ ਸਨ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਵਾਅਦੇ ਕਰ ਕਰ ਕੇ ਮੁੱਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਕਾਂਗਰਸੀ ਆਗੂ ਆਪਣੀਆਂ ਘਿਨੌਣੀਆਂ ਸਾਜ਼ਸ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪਾ ਰਹੇ ਹਨ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ

ਸਿੱਖ 1920 ਤੋਂ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਮੋਰਚੇ ਲਗਾਉਂਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਿੰਸਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਦੇਣ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ, ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ, ਕਪੂਰਥਲਾ, ਫਰੀਦਕੋਟ ਤੇ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਬੇਗੁਨਾਹ ਸਿੱਖ ਯੁਵਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਇਸ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਇਕ ਸੁਤੰਤਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪੁਲੀਸ ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਉਪਰ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦਾ ਜ਼ੁਲਮ ਵਾਹ ਰਹੇ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਬਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਸੁਰਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ 1984 ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿਰੁਧ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 4000 ਸਿੱਖ ਯੁਵਕ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਸੜ ਰਹੇ ਹਨ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਵਿਰੁਧ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਲੀ ਜਾਣ ਦੀ ਵੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਅੱਗ ਨਾਲ 34 ਮਰੇ

ਬੀਜਿੰਗ — ਇਕ ਸਵਾਰੀ ਗੱਡੀ ਵਿਚ ਕੋਲੇ ਦਾ ਤੇਲ ਡੁਲ੍ਹ ਜਾਣ ਉੱਤੇ ਅੱਗ ਲੱਗਣ ਨਾਲ ਇਥੇ 34 ਚੀਨੀ ਨਾਗਰਿਕ ਮਾਰੇ ਗਏ।

ਦੋਜੰਸੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀ ਬਾਲਟੀ ਵਿਚ ਕੋਲਿਆਂ ਦਾ ਤੇਲ ਲਈ ਗੱਡੀ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹੇ। ਬਾਲਟੀ ਉਲਟਣ ਨਾਲ ਤੇਲ ਡੁਲ੍ਹ ਗਿਆ। ਤੀਹ ਵਿਅਕਤੀ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਝੁਲਸੇ ਗਏ।

ਮੁਕਤਸਰ ਕਾਨਫਰੰਸ 'ਚ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਪੁਜਿਆ

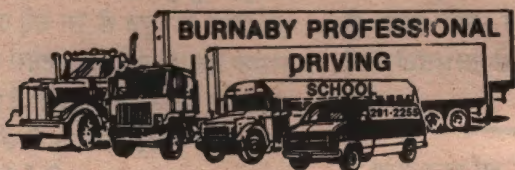
ਕੋਟਕਪੂਰਾ — ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਵਲੋਂ ਮਾਘੀ ਦੇ ਜੋੜ ਮੇਲੇ ਸਮੇਂ ਮੁਕਤਸਰ ਵਿਖੇ ਇਕ ਰਾਜਸੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ, ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਗੁਲਾਮ ਨਬੀ ਆਜ਼ਾਦ, ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਹੀਰੋ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਰਾਜਪਾਲ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਅਤੇ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਯੂਥ ਵਿੰਗ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ।

ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਹਲਵਾਰਵੀ ਨਵੇਂ ਸੰਪਾਦਕ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਸ੍ਰੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਹਲਵਾਰਵੀ ਨੇ “ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ” ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਪਾਦਕ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ। ਇਹ ਅਹੁਦਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਲਜ਼ਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਦੇ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣ ਨਾਲ ਖਾਲੀ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਹਲਵਾਰਵੀ ਪਹਿਲਾਂ ਸਹਾਇਕ ਸੰਪਾਦਕ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਸਨ।

BURNABY PROFESSIONAL DRIVING SCHOOL

LEARN TO DRIVE TRUCKS, BUSES & SEMI TRAILERS DEFENSIVELY "AT REASONABLE RATES"

COMPLETE
COURSES & HOURLY
RENTALS FOR
CLASS 1,2,3,4

GOVERNMENT
CERTIFIED
AIR BRAKE
COURSES

INSTRUCTIONS IN HINDI & PUNJABI

LANGUAGE ASSISTANCE FOR LEARNERS & AIR BRAKE LICENSE

5284 STILL CREEK
FEES TAX DEDUCTIBLE

291-2255

BURNABY, B.C. V5C 4E8
DAY, EVENING OR WEEKENDS

PRACTICAL JOB TRAINING & EMPLOYMENT ASSISTANCE

BERNARD SIMPSON & COMPANY

• HANDLING CAR
ACCIDENTS FOR OVER
15 YEARS

• CONTINGENCY FEES
AVAILABLE
(IF NO RECOVERY NO LEGAL FEE)

NO CHARGE
for initial
consultation

Translation
services
available

• ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਹੀ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਫਰਮ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਸਿਰਫ ਕਾਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਦੇ ਕੇਸ ਹੀ ਹੱਥਲ ਕਰਦੀ ਹੈ
• ਅਸੀਂ ਕੇਵਲ ਕਾਰ ਐਕਸੀਡੈਂਟ ਸੰਬੰਧੀ ਆਈ. ਸੀ. ਬੀ. ਸੀ. ਕਲੇਮਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਹੱਥਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ

PHONE (604) 734-2272

999 WEST BROADWAY, VANCOUVER, B.C.
(SITUATED IN THE AUTOMOBILE ASSOCIATION BUILDING)

PRACTICE
RESTRICTED
TO INJURIES
SUFFERED
DUE TO
CAR ACCIDENTS
(ICBC CLAIMS)

ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ — ਕੈਪਟਨ

ਪਟਿਆਲਾ — ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਨੇਤਾ ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਇਹ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਇਸ ਅਹਿਮ ਦੌਰ 'ਚ ਬੂਟਾ ਸਿੰਘ ਜਿਹਾ ਅਯੋਗ ਬੰਦਾ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਰਗੇ ਅਹਿਮ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦਾ ਇੰਚਾਰਜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲਾ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤੀ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਆਜ਼ਾਦ ਭਾਰਤ ਦੇ 40 ਸਾਲਾ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਅਹਿਮ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਸਖਤ ਨੋਟਿਸ ਲਏ ਜਾਣ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਨਫਰੰਸ ਸਥਾਪੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਗੁਮਰਾਹਕੁਨ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਜੋੜ ਮੇਲੇ ਵਿਚ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸਿੱਖ ਸਟੂਡੈਂਟਸ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਮਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਨਾ ਉਹ ਸਟੇਜ 'ਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਾਦਲ ਸਨ। ਕੈਪਟਨ ਅਮਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਤੇ ਬਾਦਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਸ੍ਰੀ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਤੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹਨ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਪ. ਟ. ਬ. ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕੇਦਾਰ ਨਾਥ ਸਾਹਨੀ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਆਗੂ ਖਾਲਸਤਾਨ ਪੱਖੀ ਮਤਿਆਂ ਸਥਾਪੀ ਆਪਣਾ ਸਟੇਂਡ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ।

ਹਿੰਸਾ ਘਟੇ ਤਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰਿਹਾਅ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ — ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਤਿਵਾਦ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਅਤਿਵਾਦ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਤੋੜ ਫੋੜ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਭ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਜਾਂ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰਿਹਾਅ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬੈਰਕਾਂ ਛੱਡਣ ਵਾਲੇ ਫੌਜੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਹੋਰ ਕੀਮਾਂ 'ਤੇ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ

ਹਿੰਸਾ ਮਾਸਟਰ 'ਚ ਵਾਇਸ

ਵਰਤਮਾਨ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹਨ, ਇਤਜ਼ਾਰ ਸਿਰਫ ਹਾਲਾਤ ਸੁਧਰਨ ਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਫਿਰ ਉਨਤੀ ਦੀਆਂ ਸਿਖਰਾਂ ਫੂਹਦਿਆਂ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ 17 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਬੋਨਸ ਦੇ ਕੇ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਹਰ ਅਜਿਹੀ ਮਦਦ ਦੇਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਹਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਮੁੜ ਕੇ ਉਨਤੀ ਦੀ ਦੌੜ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕੇ। ਸ੍ਰੀ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਕ ਸੁਆਲ ਦੇ ਜੁਆਬ ਵਿਚ ਆਖਿਆ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸਨ, ਦੋ ਵਾਰ ਅੱਧੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਬਜਟ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਦੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰੋਪੜ ਦਾ ਬਰਮਲ ਪਲਾਂਟ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੀ। ਬਠਿੰਡਾ ਬਰਮਲ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਦੋ ਯੂਨਿਟਾਂ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਪੜ ਪਲਾਂਟ ਦੇ ਵਿਸਥਾਰ ਲਈ ਦੋ ਯੂਨਿਟਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪਾਸ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਲੋਂ ਸ: ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਦੇ ਦਿਹਾਂਤ ਉਤੇ ਸ਼ੋਕ ਮਤਾ

9 ਜਨਵਰੀ 88 — ਅੱਜ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਦੀ 1988 ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਇਸ ਵਿਚ ਉਘੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀਕਾਰ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ 'ਵਿਰਕ' ਦੀ ਮੌਤ ਉਤੇ ਫੁੱਧੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਾ ਇਕ ਸ਼ੋਕ ਮਤਾ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਲਈ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਭੁੱਖ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ

ਦੌਰਾਨ — ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿਗੜੀ ਹੋਈ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਸਲ ਦੋਸ਼ੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਨੇਤਾ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਧਰਮ ਅਤੇ ਕੱਟੜਤਾ ਦੇ ਨਾਂ ਉਤੇ ਸਿੱਖ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਕੁਰਾਹੇ ਪਾ ਕੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਲਿਆ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਗੱਲ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਇਥੇ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕਹੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਧੜੇ ਅੱਜ ਵੀ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਗੱਦੀ ਲਈ ਲੜ ਰਹੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਅੱਗ ਵਿਚ ਸੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸੀ ਨੇਤਾ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ 'ਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਤੋਂ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਦਾ ਰੋਲਾ ਪਾ ਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ 'ਤੇ ਹੀ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਕੱਢ ਗਈ ਪ੍ਰੰਤੂ ਅਨੇਕਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਕਾਰਕ ਸ੍ਰੀ ਬਰਨਾਲਾ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀ ਮੰਤਰੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਬੇਪਰਦਾ ਹੋ ਗਏ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਟੁੱਟ ਗਈ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਗੱਲ ਨੂੰ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਉਕਾ ਗਲਤ ਦੱਸਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਨੇ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਪਿਛੋਂ ਜੋ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਉਹ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਵਲੋਂ 4 ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਜ਼ਿਲਾ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਹਾਲਾਤ ਹੋਰ ਖਰਾਬ ਹੋਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਬੇਦੋਸ਼ੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਕਤਲ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਦੇ ਜਥੇਦਾਰ ਹੁਕਮਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਤੋੜੀ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਜਟ ਤੇ ਭਾਰੀ ਬੋਝ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ 'ਜਨ ਸੰਪਰਕ ਮੁਹਿੰਮ' ਚੋਣ ਸਟੇਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਕਾਇਮ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਕੰਮ 15 ਫਰਵਰੀ ਤਕ ਮੁਕਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅਜੋਕੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਹਾਣੀ ਨੂੰ ਵਿਰਕ ਹੋਰਾਂ ਦੀ ਦੇਣ ਨਵੇਕਲੀ ਅਤੇ ਅਦੁਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਡੇ ਵਿਚਕਾਰੋਂ ਤੁਰ ਜਾਣ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਨੂੰ ਨਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਘਾਟਾ ਪਿਆ ਹੈ। ਮੰਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰ, ਸਥਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਮਿਤਰਾਂ ਦੇ ਇਕ ਵੱਡੇ ਘੇਰੇ ਦੇ ਦੁੱਖ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਹੁਣ ਸੁਨੇਹੇ ਮਲਿਆਲਮ 'ਚ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤਿਆਂ ਵਲੋਂ ਵਾਇਰਲਸ 'ਤੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸੁਨੇਹੇ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਵਲੋਂ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਇਕਦਮ ਸਮਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਜ ਕੋਲ੍ਹ ਮੰਡਾ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਮਲਿਆਲਮ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜ਼ੋਰ 'ਤੇ ਹੈ। ਸੁਰੱਖਿਆ ਦਸਤਿਆਂ ਵਲੋਂ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਵਿਰੁਧ ਫੀਲਡ ਵਿਚ ਜਿੰਨੇ ਵੀ ਸੁਨੇਹੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਮਲਿਆਲਮ ਵਿਚ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਕੇਂਦਰੀ ਗੀਜ਼ਰਵ ਪੁਲੀਸ ਦੇ ਡੀ ਆਈ ਜੀ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰਕ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ, ਹਿੰਦੀ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸੁਨੇਹੇ ਸੁਣੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਕਦਮ ਉਠਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਵਿਧਾਇਕ ਬਰਨਾਲਾ ਨਾਲ ਹੀ ਹਨ — ਮਾਨ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਖੁਰਾਕ ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਬਰਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਵਿਧਾਇਕ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਲੋ.) ਛੱਡ ਕੇ ਸਾਂਝੇ ਦਲ 'ਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਵਿਧਾਇਕ ਮੈਂਬਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਜਥੇਦਾਰ ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ 'ਚ ਪੂਰਨ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਭਰੋਸਾ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ 'ਚ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਮਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਕੇਵਲ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਮਣਸ਼ੇ ਨਾਲ ਫੈਲਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਂਝੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ 'ਚ ਕੁਝ ਵਜ਼ਨ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਫਿਰ ਸਾਬਕਾ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰੀ ਬਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਉਹ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਸਵੀਕਾਰਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋਹਾਂ ਦਲਾਂ 'ਚ ਏਕਤਾ ਲਈ ਵਿਧਾਇਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਨੇਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਤੇ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਡੈਲੀਗੇਟਾਂ ਤੇ ਛੱਡਣ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ ਵੀ ਦੂਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

BOOK NOW — FLY LATER

Goyal Travels Inc.

4152 FRASER ST., VANCOUVER B.C. V5V 4E8 (604) 877-7777

GOYAL TRAVEL & TOURS CANADA INC.

TORONTO

ਟਰਾਂਟੋ

SUITE 211, 593 YONGE ST.
TORONTO, ONT. M4Y 1Z4
PH. (416) 960-3666

CALGARY

ਕੈਲਗਰੀ

UNIT 1-5320-8th. AVE. S.E.
CALGARY, ALBERTA, T2A 4L7
PH. (403) 235-6808

EDMONTON

ਐਡਮਿੰਟਨ

9344 -34th. AVE., STRATHCONA SQUARE,
EDMONTON, ALTA. T6E 5X8
PH. (403) 462-2424

We offer Low Low Fares to:

New Delhi, Bombay, Calcutta, Madras, Cochin, Trivandrum, Columbo, Karachi, Lahore, Islamabad, Peshawar, Kathmandu & other destinations.

ASSOCIATED OFFICES IN INDIA

Jalandhar City: Opposite Nehru Gardens, G. T. Road, Ph. 77526
Moga: Court Rd. Ph. 2798
Jagraon: Court Rd. Ph. 252

WE ARE AUTHORIZED AGENTS FOR JAPAN AIR LINES

Air Canada, Air India, Air France, British Airways, Canadian Pacific Airlines, KLM, Pan Am, Wardair & other major Airlines.

TOLL FREE IN B.C. ALBERTA, SASKATCHEWAN and MANITOBA 1-800-663-8638

THE CANADA DARPAN

(Punjabi Weekly Newspaper)

P.O. BOX 265

Surrey, B.C. V3T 4W8

Chief Editor: DARSHAN GILL

Art: N. DHALIWAL

All office holders of CANADA DARPAN are honorary associates.
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਈ ਲੇਖਕ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਐਡੀਟਰ ਜਾਂ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

Ph. 581-4473

ਲੋਕ-ਬਾਣੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ — ਜਨਵਰੀ 1988 ਅੰਕ

(ਸ: ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ ਇਕ ਸੁਲਭੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਅੰਦਰ ਆਪਣੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਲਈ ਅਥਾਹ ਪਿਆਰ ਹੈ। "ਸੈਰਡੇ ਨਾਈਟ" ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਨੇ ਜਨਵਰੀ 1988 ਵਿਚ "ਪੰਜਾਬੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ" ਨਾਂ ਦਾ ਇਕ ਲੇਖ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਬਾਰੇ ਬੜੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਛਾਪਿਆ ਹੈ ਜੋ ਆਇਨ ਮਿਲਗਰੋਵ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਅਪਵਿੱਤਰ ਦਰਸ਼ਨ' ਵਿਚੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸ: ਸੰਘਾ ਨੇ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੇ ਨਾਂ ਇਕ ਖਤ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦੀ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਨੂੰ ਵੀ ਕਾਪੀ ਭੇਜੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਹ ਅਸੀਂ ਛਾਪਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲੈ ਰਹੇ ਹਾਂ — ਸੰਪਾਦਕ)

ਸੰਪਾਦਕ,

ਸੈਰਡੇ ਨਾਈਟ

36, ਟਰਾਂਟੋ ਸਟਰੀਟ, ਸੁਈਟ 1160,

ਟਰਾਂਟੋ, ਓਨਟੇਰੀਓ

ਵਿਸ਼ਾ: ਪੰਜਾਬੀ ਕੁਨੈਕਸ਼ਨ — ਜਨਵਰੀ 1988 ਅੰਕ
ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਮਿਹਨਤੀ, ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਉਹ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਬਹੁ-ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਅਤੇ ਬਹੁ-ਨਸਲੀ ਤਾਣੇਬਾਣੇ ਦਾ ਇਕ ਅੰਗ ਹਨ। ਸਾਰੀ ਸਿੱਖ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਚੰਦ ਕੁ ਬੰਦਿਆਂ ਵਲੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਘਿਨਾਉਣੇ ਚੁਰਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਮਸਲਾ ਬੇਸ਼ਕ ਕੇਡਾ ਵੀ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਬੇਦੋਸ਼ੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕਤਲ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਜੀਵਨ ਢੰਗ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਹੈ।

ਉਦਾਸੀ ਭਰਿਆ ਸੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਿਥੇ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਜ਼੍ਹਬ ਇਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪਿਛੇ ਵੱਲ ਖਿਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਅੰਦਰੂਨੀ ਝਗੜੇ ਅਤੇ ਹਰ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਸੰਕਟ ਹਨ। ਸਾਡੇ ਖੁਦਗਰਜ਼ ਆਗੂ ਆਪਣੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀਆਂ ਸੱਚੀਆਂ ਉਮੀਦਾਂ ਅਤੇ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣ ਵਿਚ ਅਸਮਰਥ ਰਹੇ ਹਨ।

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਦੁਖਾਂਤ ਪਕਰੇਡ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਸਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਤ ਕਰ ਸਕੇ। ਸਾਨੂੰ ਸਿੱਖ ਪੁਨਰ-ਜਾਗਰਤੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਧਾਰਮਿਕ, ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਨਜਿੱਠ ਸਕੀਏ। ਸਾਨੂੰ ਬੇਗਰਜ਼ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਅਜੋਕੀ ਜਿਲ੍ਹਣ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਸਕਣ।

ਤੁਹਾਡਾ ਹਿਤੂ,
ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ
ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿੱਖ
ਪ੍ਰਿੰਸ ਰੂਪਿੰਟ, ਬੀ. ਸੀ.

ਪਰਚੇ ਦੀ ਦਿੱਖ ਸੁਧਰੀ ਹੈ

ਪਿਆਰੇ ਦਰਸ਼ਨ,

ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਰੁਝੇਵਿਆਂ ਕਾਰਣ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਦਰਪਣ ਲਈ ਕੁਝ ਭੇਜ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ।

ਮੁਥਾਰਕਬਾਦ ਤੋਂ ਇਸ ਲਈ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਤੁਸੀਂ ਸਮਗਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਧਾਇਆ ਹੈ। ਪਰਚੇ ਦੀ ਦਿੱਖ ਵੀ ਸੁਧਰੀ ਹੈ ਲਚਰ ਸਮਗਰੀ ਨੂੰ ਵਰਤਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰੀ। ਫਿਰਕੂ ਨਫਰਤ ਅਤਿਵਾਦ ਤੇ ਵਖਵਾਦ ਵਿਰੁਧ ਫਰਜ਼ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੀ। ਇਸ ਫਰੰਟ ਤੇ ਤੇਰੀ ਦੇਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਭ ਮਿਤਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਘੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਪੁਜਦੀਆਂ ਕਰੀ।
ਹੋਰ ਰਘੁਬੀਰ ਢੰਡ ਤੁਹਾਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਰਚਨਾਵਾਂ ਭੇਜ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਉਹ ਕੁਝ ਦਿਨ ਹੋਏ ਮਿਲਣ ਆਇਆ ਸੀ।

ਤੋਰਾ ਹਿਤੂ

ਅਵਤਾਰ ਸਾਦਿਕ, ਲੈਸਟਰ (ਇਗਲੈਂਡ)

ਦੋਸਤਾਂ ਦਾ ਪੰਨਵਾਦ!

ਪਿਆਰੇ ਦਰਸ਼ਨ,

ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਬਿਤਾਏ ਦਿਨ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁਹਾਵਣੇ ਸਨ ਜੋ ਮੇਰੇ ਲਈ ਯਾਦਗਾਰੀ ਦਿਨ ਬਣ ਗਏ ਹਨ — ਜੋ ਪਿਆਰ-ਭਾਵ ਤੁਸੀਂ ਵਿਖਾਇਆ ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਜਿਹਾ ਨਿੱਘ ਤੇ ਅਪਣਤ ਭਰਿਆ ਵਿਵਹਾਰ ਤੁਸੀਂ ਕੀਤਾ, ਉਸਦਾ ਮੇਰੇ ਮਨ ਉੱਤੇ ਡੂੰਘਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਕਿ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਵਿਦਾ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਮੈਂ ਕਾਫੀ ਉਦਾਸ ਹੋ ਗਿਆ ਸਾਂ — ਤੁਹਾਡਾ ਮੈਂ ਪੰਨਵਾਦੀ ਹਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਘਰ ਵਰਗਾ ਮਾਹੌਲ ਦਿੱਤਾ — ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਮੈਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚਲੇ ਸਭਨਾਂ ਸਾਥੀਆਂ — ਦੋਸਤਾਂ, ਸੂਫੀ, ਸੁਮਲ, ਸਾਧੂ, ਅਜਮੇਰ-ਸੁਰਜੀਤ, ਰਾਮਪੁਰੀ ਦਾ ਵੀ ਪੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ — ਕਰਮਜੀਤ ਗਰੇਵਾਲ ਤੇ ਬਲਦੇਵ ਮਾਨ ਹੋਰਨਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਮਿਲਿਆ ਸੀ, ਉਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਪਿਆਰ ਭਾਵ ਲਈ ਵੀ ਮੈਂ ਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰ ਹਾਂ।

ਤੁਹਾਡਾ ਦੋਸਤ

ਰਘੁਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ (ਪੰਜਾਬ)

ਸੁਥਰੀ ਤੇ ਸੋਹਣੀ ਕਾਨਫਰੰਸ

ਪਿਆਰੇ ਦਰਸ਼ਨ ਜੀ,

ਆਪਦਾ ਪੱਤਰ ਪੁਜਿਆ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਮਿਹਰਬਾਨੀ। ਏਡੀ ਸਾਫ ਸੁਥਰੀ ਤੇ ਸੋਹਣੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਬਹੁਤ ਮੁਥਾਰਕ। ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਬੈਠਿਆਂ, ਅਜੇਹੀ ਸਾਹਿਤਕ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰਨੀ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ — ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਮੰਚ ਤੇ ਇਕੱਠਿਆਂ ਕਰ ਲੈਣਾ ਡਾਹਵਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਕੰਮ ਹੈ — ਇਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਤੁਸੀਂ ਨਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ। ਕੀ ਗਿਆਨੀ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਨਹੀਂ ਸਨ ਆਏ?

1988 ਵਿਚ ਆਲਮੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਲਾਹੌਰ ਜਿਹੜੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ — ਉਸ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਜਾਣ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇਂਦੇ — ਪਿਛਲੀ ਵਾਰੀ ਵੀ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਮਿਲ ਸਕਿਆ — ਹਾਂ, ਤੁਸੀਂ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਕਰੋ ਤਾਂ ਇਥੇ ਕਾਫੀ ਲੇਖਕ ਭਾਗ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਾਧਨ ਵੀ ਹਨ। ਤੁਸੀਂ ਇਕ ਚੰਗੀ ਸਾਹਿਤਕ ਕਾਨਫਰੰਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਕੁਝ ਲੇਖਕਾਂ ਦਾ ਕੱਦ ਵੀ ਉਚਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਲੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਲੇਖਕ ਜੁੜ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਯਾਦ —

ਆਪਦਾ ਹਿਤੂ

ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ, ਦਿੱਲੀ

ਪੰਜਾਬੀ ਰੇਡੀਓ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਈ ਕਵਿਤਾਵਾਂ

ਪਿਆਰੇ ਦਰਸ਼ਨ

ਮੈਂ ਇਥੇ ਇਕ ਘੰਟੇ ਦਾ ਇਕ ਰੇਡੀਓ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪੰਜ ਦਰਿਆ ਉਸ ਵਿਚ ਸਾਹਿਤਕ ਰੰਗ ਵਧੇਰੇ ਹੈ — ਉਸ ਵਾਸਤੇ ਪੰਜ ਪੰਜ ਮਿੰਟ ਦੇ Segments ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ — ਆਪਣੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੋਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਟੋਪਾਂ ਭੇਜ ਸਕੋ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਬਾਰੇ ਇਕ ਫੀਚਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।

ਇਕਬਾਲ, ਓਨਟੇਰੀਓ

Immigration and Citizenship Matters

JAMES SUE & COMPANY

Immigration Advocates

■ Filing a successful application for immigrant & business Visas

■ Family Re-Unification

■ Indian Adoptions

■ Making a Refugee Claim

■ Inquiries & Deportation

■ Immigration Appeal Board matters

■ Assisted relative applications for brother, sister,

uncles, Aunts, nephews and Nieces — Married or

single regardless of age.

■ Hindi, Punjabi spoken If you need help and require updated information — Contact :

BABU JIM NARAIN of James, Sue & Company
who has 18 years of experience on Immigration and
Citizenship matters with top Immigration Lawyers.

5024 Victoria Drive, Vancouver, B.C. V5P 3T8

Evening Office : 433-4685

ਸਪੇਸ਼ਲ ਅਨਾਊਂਸਮੈਂਟ

ਨਵੀਂ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਪਾਲਿਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਸੀਂ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਮੇ (domestic workers) ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਪੇਸ਼ਲ ਵੀਜ਼ਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਪੱਕੇ ਇਮੀਗਰੈਂਟ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਨਵੀਂ ਪਾਲਿਸੀ ਅਧੀਨ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਹੁਣ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਬਾਬੂ ਜਿਮ ਨਰਾਇਣ ਨੂੰ ਮਿਲੋ!

Tel: Off.

324-9441

ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਦੀ ਮੰਗ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਇਥੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਜਥੇਬੰਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ (ਰਜਿ.) ਜਿਸ ਦੇ ਨਾਲ 80 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੇਖਕ ਸਭਾਵਾਂ ਸਥਾਪਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਮੇਤ ਜਿਸ ਦੇ ਲਗਪਗ 1500 ਮੈਂਬਰ ਹਨ, ਦੇ ਸੱਦੇ ਉਤੇ ਲਗਪਗ 250 ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਤੁਰੰਤ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹੱਲ ਅਤੇ ਰਾਜੀਵ-ਲੋਂਗੋਵਾਲ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਦਮ ਪੁੱਟੇ ਜਾਣ ਲਈ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਹੋਸਟਲ ਦੇ ਨੇੜੇ ਧਰਨਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਧਰਨੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚੋਂ ਆਏ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਕੇਂਦਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਸਭਾ ਦੇ ਇਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਮੰਡਲ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਸਿਧਾਰਥ ਸ਼ੰਕਰ ਰੇਅ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਲਗਭਗ 1500 ਲੇਖਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ 'ਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, “ਅਸੀਂ ਧਰਨੇ 'ਤੇ ਬੈਠੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ, ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੇਖਕਾਂ ਵਲੋਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਫੁੱਫਾ ਦੁਖ ਅਤੇ ਰੋਹ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਵਰ੍ਹਿਆਂ ਤੋਂ ਨਿਰੰਤਰ ਉਲਝਦੀ ਆ ਰਹੀ ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾ ਕੇਵਲ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਰੋਂ ਪਰਤਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਮੁੱਚੇ ਦੇਸ਼ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹਾਨੀ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਦਾ ਗੰਭੀਰ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਨਿਰੋਲ ਅਮਨ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੀ ਸਮਝਣ ਦੇ ਵਤੀਰੇ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਹੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾ ਸਮਝ ਕੇ ਇਸ ਦਾ ਤੁਰੰਤ ਕੋਈ ਰਾਜਸੀ ਹੱਲ ਲੱਭਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਧਰਨੇ ਉਤੇ ਬੈਠੇ ਲੇਖਕ — (ਦਿਸਦੇ ਹਨ ਸੰਤੋਖ ਸਿੰਘ ਧੀਰ, ਪ੍ਰਿ: ਸੁਜਾਨ ਸਿੰਘ, ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ)

ਲੋਂਗੋਵਾਲ-ਰਾਜੀਵ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਮੱਦ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਫੇਰੀ ਤੋਂ ਫੇਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਦਮ ਪੁੱਟੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਜੋ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ, ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਹੋਰ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅਮਲੀ

ਫਰੀਦਕੋਟ ਵਿਚ ਛੇ ਪੁਲਿਸ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਲਾਈਨ ਹਾਜ਼ਰ

ਫਰੀਦਕੋਟ — ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਮ ਸੀਨੀਅਰ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਪੁਲੀਸ ਫਰੀਦਕੋਟ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੋਗਾ ਸਬ ਡਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਤਕਰੀਬਨ ਛੇ ਪੁਲੀਸ ਕਰਮਚਾਰੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਇਕ ਏ ਐਸ ਆਈ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਵਿਰੋਧੀ ਅਨਸਰਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੇਠ ਲਾਈਨ ਹਾਜ਼ਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਲਾ ਪੁਲੀਸ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦਸ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪੇਸ਼ਤ ਫੜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਤਕਰੀਬਨ 30 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਜ਼ਿਲੇ ਭਰ ਵਿਚ ਸਮਗਲਰ, ਪੋਸਤ ਅਤੇ ਚੁਏਬਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਚਲਾਈ ਗਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ ਤਕਰੀਬਨ 28 ਵਿਅਕਤੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਵੈਨਕੂਵਰ ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਗਮ 87 ਦਾ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਨਵੇਂ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਨਿਯੁਕਤ

9 ਜਨਵਰੀ 88, ਅੱਜ ਸਰੀ ਵਿਖੇ ਮੰਚ ਦੀ ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਅਗਸਤ 87 ਵਿਚ ਮੰਚ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਬੰਧਤ ਸਾਹਿਤ ਸਮਾਗਮ ਦਾ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਗਲਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕਣ ਲਈ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਿੰਦਰ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਪੋਰਟ ਵੀ ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ।

ਸਾਲ 1988 ਲਈ ਸਰਬ ਸੰਮਤੀ ਨਾਲ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਮੰਗਾ ਬਾਸੀ ਨੂੰ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਮੰਚ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿਰਫ਼ ਏਹੀ ਦੋ ਸੇਵਕ ਹਰ ਸਾਲ ਨਿਯੁਕਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਕੋਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਮੇਟੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। 1987 ਵਿਚ ਇਹ ਸੇਵਾ ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਅਜਮੇਰ ਰੋਡੇ ਵਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਅਮਰਜੀਤ ਚੰਦਨ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਗਮ

ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਉਘੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਅਮਰਜੀਤ ਚੰਦਨ ਇੰਗਲੈਂਡ ਤੋਂ ਉਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਦੌਰੇ ਉਤੇ ਆਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵੈਨਕੂਵਰ ਆਣ ਉਤੇ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ 16 ਜਨਵਰੀ, 1988 ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਲੇਖਕ ਮੰਚ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਲੋਂ ਇਕ ਸਨਮਾਨ ਸਮਾਗਮ ਅਤੇ ਡਿਨਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੇਖਣੀ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਅਜੋਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸੁਣੇ ਜਾਣਗੇ।

ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਰਾਜ-ਭਾਸ਼ਾ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਧਾਰਾ ਵੀ ਜੋੜੀ ਜਾਵੇ।”

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਾਲਜ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਨਵੇਂ ਗਰੇਡ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਲਈ ਯੂ. ਜੀ. ਸੀ. ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਮੁਕੰਮਲ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਣਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਲਗਭਗ 5 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਸਾਲਾਨਾ ਦਾ ਹੋਰ ਸਰਕਾਰੀ ਖਜ਼ਾਨੇ ਉਤੇ ਬੋਝ ਪਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਯੂ. ਜੀ. ਸੀ. ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕਾਲਜ ਲੈਕਚਰਾਰ ਨੂੰ 2200 ਤੋਂ 4000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਗਰੇਡ, ਸੀਨੀਅਰ ਲੈਕਚਰਾਰ (ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਨਹੀਂ ਹੈ) ਨੂੰ 3000 ਤੋਂ 5000 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਗਰੇਡ ਵਿਚ 3700 ਤੋਂ 5700 ਰੁਪਏ ਦਾ ਗਰੇਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਗੈਡਰ ਨੂੰ 3700 ਤੋਂ 5700 ਰੁਪਏ, ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨੂੰ 4500-7300 ਅਤੇ ਵੀ. ਸੀ. ਨੂੰ 7300-7600 ਦਾ ਗਰੇਡ ਮਿਲੇਗਾ। ਟਿਊਟਰ ਨੂੰ 1740 ਤੋਂ 3000 ਰੁਪਏ ਦਾ ਗਰੇਡ ਮਿਲੇਗਾ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੂੰ ਗਰੇਡ 3700 ਤੋਂ 5700 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੂੰ 4500 ਤੋਂ 7300 ਦਾ ਗਰੇਡ ਮਿਲੇਗਾ।

PAUL'S RADIATOR SHOP COOLING SYSTEM SPECIALIS SPECIALIST

ਸਾਨੂੰ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਹੈ:

- ਰੀਪੇਅਰ ● ਵਾਇਰ ਪੰਪਸ
- ਕਲੀਨਿੰਗ ● ਹੀਟਰਜ਼
- ਰੀਕੋਰਿੰਗ ● ਗੈਸ ਟੈਂਕਸ
- ਕਾਰਾਂ ● ਟਰੱਕ ● ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ

(ਇਕ ਸਾਲ ਦੀ ਕੰਡੀਸ਼ਨਲ ਗਰੰਟੀ)
ਅਸੀਂ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਵੀ ਖੁਲ੍ਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ।

#4 — 12191 Bridgeport Rd. (near #5 Rd)
RICHMOND, B.C. V6V 1J4

ਐਸ਼ ਬੋਸਲਾ

ਫੋਨ : 270-3135

ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਸੇਲ ਉਤੇ

ਸਰੀ-ਡੈਲਟਾ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ
ਮਿਸਟਰ ਮਾਈਕ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ

(ਜੋ ਕਿ 9261 — ਸਕਾਟ ਰੋਡ 'ਤੇ ਹੈ)

ਸੇਲ ਉਤੇ ਹੈ

ਕੀਮਤ ਸਿਰਫ਼ 69,900 ਡਾਲਰ

ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਦਾ ਸਾਰਾ ਸਾਮਾਨ ਵੀ ਇਸ ਕੀਮਤ ਵਿਚ
ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੂਰ

Daljit S. Toor

Bus: 590-1321

Res: 594-7629

Call

MIKE TRITES

Bus: 590-1321

Res: 594-7702

DOSANJH & PIRANI

#202 - 5887 Victoria Drive, Vancouver, B.C. V5P 3W5

Phone 327-6381

- ਪਰਸਨਲ ਸੇਵਾ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦੇ ਕੇਸ
- ਜ਼ਮੀਨ ਖ਼ੀਦਣ ਤੇ ਵੇਚਣ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ
- ਵਿਉਂਤਬੱਧ ਮਸਲੇ
- ਪ੍ਰਵਾਹ ਤੇ ਤਲਾਕ
- ਫੌਜਦਾਰੀ ਤੇ ਸਿਵਲ
- ਕੌਰਟ ਟਰਾਇਲ

ਉਜਲ ਦੁਸਾਂਝ ਤੇ ਮਹਿਬੂਬ ਪਿਰਾਨੀ

ਚਾਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਇਕੋ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਲੋਕ ਦਲ (ਅ), ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ, ਕਾਂਗਰਸ (ਐਸ) ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠਲਾ ਜਨ ਮੋਰਚਾ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਇਕ ਹੀ ਚੋਣ ਨਿਸ਼ਾਨ ਉਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲੜਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਕ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫੇ ਦੀ ਮੰਗ ਅਤੇ ਨਵੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਭਾਰਤੀ ਗੰਜਰਵ ਬੈਂਕ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਚੌਧਰੀ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਆਉਂਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕਿਸਾਨਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਔਕੜਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਦੋਵਾਂ ਲੋਕ ਦਲਾਂ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਉਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਦੋਵਾਂ ਲੋਕ ਦਲਾਂ ਵਿਚ ਏਕੇ ਦੇ ਹਮੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਚੌਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ ਐਨ ਬਹੁਗੁਣਾ ਨੂੰ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰੀ ਪਾਰਟੀ ਤਾਂ ਕੁਝ ਅਸਲਾਂ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਏ ਜਾਣ ਪਿਛੋਂ ਭਾਜਪਾ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਸਟਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਖੱਬੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਭਾਰਤ ਬੰਦ ਦੇ ਸੱਦੇ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛੇ ਜਾਣ ਉਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਸਵਾਲ ਉਤੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਪਰਕ ਵੀ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਉਸ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਸਰਿਸਕਾ ਵਿਚ ਕੋਬਨਿਟ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਅਤੇ ਲਕਸ਼ਦੀਪ ਵਿਚ ਛੁੱਟੀਆਂ ਮਨਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਸੋਕੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ ਉਦੋਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਵਲੋਂ ਅਨੁਵਾਹ ਖਰਚ ਕਰਨਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਮੁਕਾਬਲੇ 'ਤੇ ਇਤਬਾਰ ਨਹੀਂ

ਪਟਿਆਲਾ — 26 ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ ਇਸ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਪਿੰਡ ਪੰਜੋਲਾ ਨੇੜੇ ਹੋਏ ਪੁਲੀਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਦੋ ਨੌਜਵਾਨ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ, ਉਤੇ ਹਾਲੇ ਵੀ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁਕਾਬਲਾ ਅਸਲੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲੀਸ ਦੋ ਗੱਡੀਆਂ ਵਿਚ ਆਈ ਤੇ ਤੜਕਸਾਰ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਣ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਆਣ ਮਗਰੋਂ ਇਹ ਖਬਰ ਇਲਾਕੇ ਭਰ ਵਿਚ ਫੈਲ ਗਈ ਕਿ ਦੋ ਅਤਿਵਾਦੀ ਪੁਲੀਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਪਿੰਡ ਕਰਹਾਲੀ ਅਤੇ ਪੰਜੋਲਾ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਹੋਏ। ਕਰਹਾਲੀ ਵਿਚ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਨਾਸੂ, ਮੈਂਬਰ ਛੋਟਾ ਸਿੰਘ, ਸਰਪੰਚ ਈਸ਼ਰ ਸਿੰਘ, ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪੰਜੋਲਾ, ਪਿੰਡ ਤੇਪਲਾ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ ਚੂਹੜਪੁਰ ਜੱਟਾਂ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸਰਪੰਚ ਜਗੀਰ ਸਿੰਘ, ਸਰਪੰਚ ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਰੰਧਾਵਾ, ਕਮਾਲਪੁਰ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਪੂਰਣ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਪੰਜੋਲਾ ਪੁਲੀਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਕੇਤ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਇਸ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਚੀਕਾਂ ਆਸਪਾਸ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੁਣੀਆਂ। ਪਰ ਡਰ ਦੇ ਮਾਰੇ ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਲੀਸ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸਰਕਾਰੀ ਤਸ਼ੱਦਦ ਬੰਦ ਕਰੇ ਤੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਤਿਆਵਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਗੁਰੂਆਂ ਦੇ ਦੱਸੇ ਰਾਹ 'ਤੇ ਆਉਣ ਤੇ ਗੁਰੂ ਗਰੀਬ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ।

ਮਾਧਿਅਮ ਪੰਜਾਬੀ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਮਤਾ ਪਾਸ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਐਮ. ਏ. ਆਰਟਸ ਮਜ਼ਬੂਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਅਗਲੇ ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਇਕ ਮਤਾ ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਆਰਟਸ ਫੈਕਲਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਐਮ. ਏ. ਆਰਟਸ ਮਜ਼ਬੂਤਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰੀਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਮਾਧਿਅਮ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਮਤਾ ਪ੍ਰੋ. ਐਸ ਪੀ ਆਨੰਦ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਭਖਵੀਂ ਬਹਿਸ ਹੋਈ। ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਹ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਮਤਾ ਹੁਣ ਅਕਾਦਮਿਕ ਕੌਂਸਲ ਵਿਚ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਇਸ ਮਤੇ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਸਿਡੀਕੋਟ ਪਾਸੋਂ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੀ ਸੈਨੇਟ ਨੇ ਡਾ. ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਤੇ ਡਾ. ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੀ ਪਦਵੀ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਫੋਤੀ ਫੈਸਲਾ ਕੁੰਨ ਜੰਗ ਦਾ ਖਤਰਾ-ਆਲਮ

ਕਰਾਚੀ — ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਉਘੇ ਫੌਜੀ ਮਾਹਰ ਅਤੇ 1965 ਦੀ ਜੰਗ ਦੇ ਹੀਰੋ ਐਮ ਐਮ ਆਲਮ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚਾਲੇ ਫੋਤੀ ਵੱਡੀ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾਕੁੰਨ ਜੰਗ ਹੋਣ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ।

Thinking of Buying or Selling

New Houses, Lots, Building Contracts

Specializing :

Resale New Housing Lot Sales and Farms

Don't delay call now :

Hardeep S. Bhangav
Medellion Club Award Winner

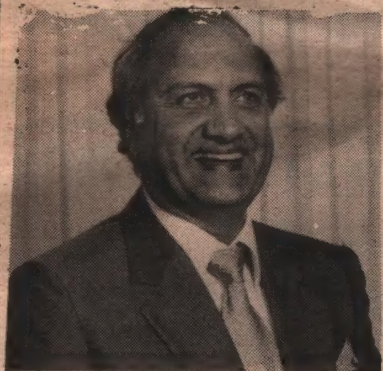
ਰਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰਾਂ, ਅਤੇ ਕਮਰਸ਼ਲ
ਪਰਾਪਰਟੀ ਲਈ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ
ਭੰਗਵ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

Ph. Off: 594-4141

Pager 438-2333 #1596

Bench Mark Realty Corp.

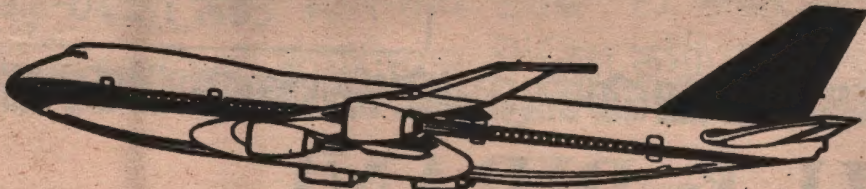
10 - 6830 King George HWY. Surrey

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ

ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ

AUTHORIZED AGENTS FOR:
AIR CANADA THAI AIRWAYS INTERNATIONAL
BRITISH AIRWAYS & OTHER MAJOR AIRLINES.
CANADIAN AIRLINES INTERNATIONAL CATHAY PACIFIC

ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਚੀਨ, ਠੰਡਨ, ਬ੍ਰਾ ਲੰਕਾ, ਭਿਜਨੀਓਂਡ, ਹਵਾਈ ਜਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ
ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਠੰਡਨ ਰਾਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ 2 ਸੁਟਕੇਸ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਭਿਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

CALL TOLL FREE **1-800-663-6699** (B.C. & ALBERTA)

Prices are subject to change without notice

BAINS TRAVEL SERVICE

6364 Fraser Street,
Vancouver, B.C.
Ph. 324-2277

935 Marine Drive
Capilano Mall,
N. Vancouver

1710 Douglas St.
Victoria, B.C.
Ph. 386-6363

'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦੇ

ਚੰਦੇ ਦਾ ਫਾਰਮ

SUBSCRIPTION FORM

To **The Canada Darpan**
P.O. BOX 265
Surrey, B.C.
Canada, V3T 4W8
Ph. 581-4473

I am enclosing a ☐ cheque ☐ M.O. ☐ Draft as
my Subscription for the year(s)..... I may be
sent the newspaper at the following address :

Name.....
Address.....
City.....
Province.....
Postal code.....
PHONE.....

One Year 30 dollars
Two Year 55 dollars
Three year 80 dollars
Life membership..... 500 dollars
ASIA..... 150 dollars [a year]
U.S.A. 35 dollars [a year]
Europe 150 dollars [a year]
Africa 150 dollars [a year]

ਸਿੱਖ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀ ਨਹੀਂ — ਤੇਗ

ਡੇਰਾਬਸੀ — ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਤੇਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਹਮਾਇਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰਾ ਭਾਰਤ ਵਰਗ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਆਪਣਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਤੇਗ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਮੰਗ ਪਿਛੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਉਹ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿਚ ਫੈਲੇ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜ ਤਖਤ ਸਾਹਿਬਾਨਾਂ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਬਲੱਗ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੁਆਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਖਾਤਰ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਐਨੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਣ, ਉਸ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਲੱਗ ਹੋਣ ਦੀ ਮੰਗ ਉਹ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਕ ਸੁਆਲ ਦੇ ਜੁਆਬ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਸਲਾ ਸਿਆਸੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਆਸੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਹੀ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਜੇਧਪੁਰ ਦੇ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਨਾ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਾ ਦੇ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਬਦਾਮਨੀ ਲਈ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਤੇਗ ਨੇ ਕੁਝ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਿੱਖੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਥਿਤ ਪੰਥ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਜਥੇਦਾਰੀਆਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਖਾਤਰ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵੱਲ ਧਕੇਲਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਾਬਕਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਅਕਾਲ ਤਖਤ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਭੁੱਲ ਬਖਸ਼ਾ ਲੈਣ ਤਾਂ ਪੰਥ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਝਿਜਕਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਬਾਦਲ ਆਪਣੇ ਵਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕਾਇਮ ਕਰਨ

ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ — ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਜਥੇਦਾਰ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ ਉਮਰਾਨਗਲ ਨੇ ਇਥੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਜ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਰਿਹਾਈ ਉਪਰੰਤ ਮੁੜ ਤੋਂ ਜਥੇਦਾਰ ਟੋਹੜਾ ਦੇ 'ਜਾਲ' ਵਿਚ ਫਸ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਬਾਦਲ ਅਤਿਵਾਦ ਅਤੇ ਅਤਿਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਖੁਲ੍ਹਾ ਕੇ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਅਤੇ 1978 ਵਾਲੇ ਵਕਾਰ ਨੂੰ ਮੁੜ ਕਾਇਮ ਕਰਨ। ਇਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੋਤੇ ਨੂੰ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਲੋਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਮਿਲ ਚੁਕੀ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਕੇ ਲੋਕ ਸਭਾ, ਰਾਜ ਸਭਾ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਜ਼ਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਬਜ਼ੁਰਗ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਰਾਜ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਆਇਆ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਭਰੋਸੇ 'ਚ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਸ 'ਚ ਲੜਾਉਣ ਦੇ ਯਤਨ ਜਾਰੀ ਹਨ।

ਕੁਲਵੰਤ ਸਲੂਜਾ — ਸਪੋਰਟਸ ਰੀਵੀਊ ਦਾ ਹੋਸਟ

ਵਿਨੀਪੇਗ ਦਾ ਬਾਰਾਂ ਸਾਲਾ ਬੱਚਾ ਕੁਲਵੰਤ ਸਲੂਜਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਬੇਡਾਂ ਦਾ ਬੋਅ ਟੀ. ਵੀ. ਉਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਹੁਣ ਇਸ ਦਾ ਨਾਂ ਸਪੋਰਟਸ ਰੀਵੀਊ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਇੱਛਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਪੋਰਟਸ ਅਨਾਊਂਸਰ ਬਣੇਗਾ। ਕੁਲਵੰਤ ਸਲੂਜਾ 7 ਗਰੇਡ ਦਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹੋਟਹਾਰ ਬੱਚੇ ਸਾਡੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਹਨ।

ਬੰਬੇ ਸਵੀਟਸ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਰ ਇਨਕ

ਮਠਿਆਈਆਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦੁਕਾਨ!

BOMBAY SWEETS MANUFACTURER INC.

6556 — 6560 MAIN (at 49th Ave.)

VANCOUVER, B.C. V5X 3G9

Tel. (604) 321-1414

Or 874-5722

CONTACT:

NARESH SHUKLA & BROS.

\$2.50 / ਪੌਂਡ ਵਾਲੀਆਂ
ਜਲੇਬੀਆਂ
\$1.49

\$2.50 / ਪੌਂਡ ਵਾਲੇ
ਲੱਛੂ
\$1.75

ਪ੍ਰਿੰਸ ਰੂਪਰਟ ਵਿਚ

ਹਿੰਦੀ, ਪੰਜਾਬੀ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਮੁਵੀਆਂ ਲਈ

ਮੋਨੀਕਾ ਵੀਡੀਓ

ਨੂੰ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

ਜਿਥੋਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਤੇ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਿੰਟ ਮਿਲਦੇ ਹਨ

ਫੋਨ ਕਰੋ : ਪਾਲ ਮੋਦਗਿਲ

627-1637

ਸੂਟ (ਨਾਲ ਦੁਪੱਟਾ) ਰੈਗੂਲਰ ~~\$25.00~~ ਹੁਣ **\$15.99** ਇਕ ਹੋਰ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਪੈਸ਼ਲ

ਪਲੇਨ ਸੂਟ ਰੈਗੂਲਰ ~~\$16.00~~ ਹੁਣ **\$9.99** ਰੈਗੂਲਰ ~~\$10.00~~ ਹੁਣ **\$5.99**

ਭਾਰਤੀ ਸਿਲਕ ਦੇ ਸੂਟਾਂ 'ਤੇ (ਸਟੇ ਦੁਪੱਟਾ) 50% OFF

ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਤੇ ਇੰਡੀਆ ਜਾਣ ਵੇਲੇ ਖਾਸ ਰਿਆਇਤ

ਸਰੀ ਵਿਚ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੱਪੜਾ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ

ਪਾਇਲ ਸਾੜੀ ਸੈਂਟਰ

9277, ਸਕਾਟ ਰੋਡ (120 ਸਟਰੀਟ) ਡੈਲਟਾ, ਬੀ. ਸੀ.

ਫੋਨ (604) 584-6011

ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — “ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਕਾਰਨ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਇਕ ਮਹਾਨ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ”, ਜਗਮੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਯੂਥ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਨੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਿਛੋੜੇ ਤੇ ਆਪਣੀ

ਭਾਵਨਾ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਆਖਿਆ। ਆਪ ਨੇ ਹੋਰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਇਕ ਮਹਾਨ ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਅਤੇ ਫਿਲਾਸਫਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਣ ਆਉਂਦੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਚਿਰਕਾਲ ਤੱਕ ਚਾਨਣ ਮੁਨਾਰੇ ਦਾ ਕੰਮ ਦਿੰਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਡਾ. ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਾਬਕਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੱਧ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਪੀ ਐਸ ਬੀ ਫਾਇਨਾਂਸ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਜੀਵਨ ਸਿੱਖ ਧਰਮ, ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਤ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਆਪ ਨੇ ਪੰਥ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਅਨੇਕਾਂ ਤਥਾਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਜਿਵੇਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ

ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਨੂੰ ਅਦੁਤੀ ਦੇਣ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅੰਤ੍ਰਿੰਗ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰੋ. ਜੋਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਡਾ. ਗੰਡਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣੀਕ ਇਤਿਹਾਸ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਕੇ ਕੌਮ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸੂਰਜ, ਚੰਨ, ਸਿਤਾਰੇ, ਫੁੱਲ, ਕਲੀਆਂ, ਲਹਿਰਾਂ ਸ਼ੋਖ-ਹਵਾ,
ਰਾਤ ਦੇ ਉਹਲੇ ਸੁਰਖ ਸਵੇਰਾ, ਖੁਸ਼ਬੂ ਤੇ ਖੰਝਾ ਵੀ ਹੈ।

CALL US FIRST

Express International Travel (1986) Ltd. ATAC
Approved Agent All Major Airlines

ਪਹਿਲੀ ਐਨੀਵਰਸਰੀ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਵਿਚ ਟਿਕਟਾਂ ਦੀ ਧਮਾਕੇਦਾਰ ਸੇਲ ਲੱਗ ਗਈ

ਸਿੰਘਾਪੁਰ \$1100 ਗੈਰਰਨ ਹਾਂਗਕਾਂਗ \$780 ਗੈਰਰਨ ਟਰਾਂਟੋ \$199 ਗੈਰਰਨ ਇੰਗਲੈਂਡ \$595 ਗੈਰਰਨ

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਸਪੈਸ਼ਲ ਇੰਮੀਗਰੇਂਟ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਟਿਕਟਾਂ ਕੈਲਗਰੀ ਤੇ ਐਡਮਿੰਟਨ \$99 ਗੈਰਰਨ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ।

ਵੀਜ਼ਾ ਅਤੇ ਪਾਸਪੋਰਟ ਲੈਣ ਵਿਚ ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਤੁਹਾਡੀ ਮੱਦਦ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਇਕ ਟਿਕਟ ਲੈਣ ਦੇ ਨਾਲ 1 ਲੱਖ ਡਾਲਰ ਦੀ ਟਰੈਵਲ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਮੁਫਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ
ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੱਕ ਸਸਤੇ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਮਿਲੇ

Ph. 321-8777

5787 Victoria Drive, Vancouver,
B.C. V5P 3W5

AJIT KANG

ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ (ਬੀ. ਏ. ਐਲ. ਐਲ. ਬੀ. (ਪੰਜਾਬ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ) ਅਤੇ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ

- ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਫਤਰ ਵਿਚ ਨੋਟਰੀ ਪਬਲਿਕ ਦੇ ਆਮ ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ:—
- ਘਰ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਖ਼ੀਦਣ, ਵੇਚਣ ਲਈ ਜਾਂ ਮੋਰਗੇਜ਼ ਲੈਣ, ਦੇਣ ਜਾਂ ਕੈਂਸਲ ਕਰਨੀ ਆਦਿ ਦੇ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨੇ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰੀ ਕਰਵਾਉਣੀ
 - ਵਸੀਅਤ, ਮੁਖਤਿਆਰਨਾਮੇ, ਐਡੀਭੇਵਿਟ, ਡੈਕਲਾਰੇਸ਼ਨ, ਐਗਰੀਮੈਂਟ, ਬਾਹਰੋਂ ਆਏ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਲਈ “ਰਾਹਦਾਰੀ”
 - ਪਾਸਪੋਰਟ ਨਾਂ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ

Off. 324-6727

Res. 324-4160

ਅਤੇ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ

ਦੇ ਆਮ ਮਸਲੇ ਤੇ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਅਪੀਲ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕੇਸ ਲੜਨ ਲਈ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤੇ ਯੋਗ ਸਹਾਇਤਾ

ਜਗਦੀਸ਼ ਸਿੰਘ B.A.L.L.B. (Pb.U.)
(ਸਾਬਕਾ ਐਡਵੋਕੇਟ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈਕੋਰਟ)

#201 - 2001 East 36th Ave. [at victoria]
Vancouver, B.C. V5P 1C9

Success Through Service & Experience

AWARD WINNER

OF THE MEDALLION CLUB, MEMBER OF THE I.C.I. DIVISION OF THE REAL ESTATE BOARD OF GREATER VANCOUVER IN BUSINESS SINCE 1971

For Professional Market Evaluation or Consultation

Without any obligation, contact

Buying, Selling or Trading

ਮਕਾਨ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਖ਼ੀਦਣ ਲਈ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰੋ

Ph. Bus: 437-9431 Res: 434-4660

UNITED REALTY LTD.

2443 Kingsway, Vancouver, B.C. V5R 5G8

Ajaib S. Janda

S. & S. INSURANCE

6658 Main St. Vancouver

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ ਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ
ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਦਫਤਰ

ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਦੇ ਰੇਟ ਤਾਂ ਹਰ ਥਾਂ ਇਕੋ ਹੀ ਹਨ ... ਪਰ ਡਰਕ ਏਸਤੀ ਭਰੋਮਾਹੋਲ ਦਾ ਹੈ ... ਤੇ ਉਹ ਏਸਤੀ ਭਰੀ ਸੇਵਾ ਤੁਹਾਨੂੰ S & S Insurance ਤੋਂ ਹੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਘਰਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਨਵੇਂ ਸਿਰਫਿ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮਿਲੇ

RENEW EARLY INSURANCE

* FINANCING AVAILABLE

* SAFE DRIVING DISCOUNT (if eligible)

Ph. 324-5711

ਹਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ

324-5711

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿੱਧੂ

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦਰਖਾਸਤ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਿਜਰਤੀ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਉਠਾਏ ਨੁਕਸਾਨ ਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਹੀ-ਗਲਤ ਹੋਣ ਦੀ ਤੁਰੰਤ ਤਸਦੀਕ ਕਰਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁਨਰਵਾਸ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਿਆਇਤਾਂ ਤਰਜੀਹੀ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਣ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਹਿਜਰਤੀ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿਣ ਲਈ ਮਕਾਨ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਅਤੇ ਉਹ ਛੇਤੀ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਕਿਸੇ ਮੁਨਾਫ਼ੇਖ਼ ਕੰਮ-ਪੇਸ਼ੇ ਵਿਚ ਲੱਗ ਜਾਣ।

ਇਥੇ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਨਵੰਬਰ, 1984 ਦੇ ਦੰਗਿਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ 26,500 ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਹਿਜਰਤ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਦੰਗਿਆਂ ਦੌਰਾਨ ਜਾਨੀ ਤੇ ਮਾਲੀ ਨੁਕਸਾਨ ਉਠਾਇਆ। ਕੁਝ ਹੋਰ ਪਰਿਵਾਰ ਦੂਜੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ "ਅਸੁਰੱਖਿਅਤ" ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਆ ਗਏ ਹਨ।

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਨਾਖਤੀ ਕਾਰਡ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਲਈ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਕੀਮ ਵਿਚ ਕਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਤੇ ਰਿਆਇਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੰਮ-ਪੇਸ਼ਾ ਨਾ ਜਮਦਾ ਵੇਖ ਕੇ ਕੁਝ ਪਰਿਵਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵੱਲ ਪਰਤ ਗਏ ਜਿਥੋਂ ਉਹ ਆਏ ਸਨ ਪਰ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੀ ਟਿਕਣਾ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਖ ਹਿਜਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਆਇਤਾਂ ਤੇ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਿੰਦੂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਪਰਤਾਉਣ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਦਰਿਸ਼ਤਪੰਦਾਨਾ ਹਿੰਸਾ ਕਾਰਨ ਡਰਦੇ-ਮਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਈ ਰਿਆਇਤਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪੋ-ਆਪਣੇ ਜੱਦੀ ਠਿਕਾਣਿਆਂ ਵੱਲ ਪਰਤਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਹੋਰਨਾਂ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸੁਝਾਅ — ਸੂਤਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਹੋਰਨਾਂ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹਿਜਰਤੀ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਪਰਤਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਹਿੰਦੂ ਹਿਜਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਰਿਆਇਤਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਹੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਨ। ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇਹ ਵੀ ਮਤ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰਨਾਂ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਹਿਜਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਲਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦੇ ਐਲਾਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਕਈ ਸਿੱਖ ਪਰਿਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੀ ਟਿਕਣਾ ਪਸੰਦ ਕਰਨਗੇ। ਅਜਿਹੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੈਰੀਂ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਬਲ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਮਕਾਨਾਂ ਤੇ ਕਮਰਸ਼ਲ ਪਲਾਟਾਂ ਦੀ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੇਣ ਵਿਚ

ਉਤਰੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਪਤਲੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਉਤਰੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪੈਂਦਾ ਵੇਖਦਿਆਂ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਹਾਈ ਵਲੋਂ ਫੌਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸਭਾਵਨਾ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦਾ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਤੇ ਉਥੇ ਚੋਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਲੋਕ-ਦਲ-ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਨੀ ਅਜਿਹੀ ਖਤਰੇ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨੀਂਦ ਹਰਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੈ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤ ਪੈਦਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਜਿਸ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ ਆਸਾਨ ਕੰਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕੁੱਲ ਹਿੰਦ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਗੁਲਾਮ ਨਬੀ ਆਜ਼ਾਦ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਨੇ ਖੁਦ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਬਹੁਤ ਮਾਯੂਸ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨ ਹੋ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਹੁਣ ਵਾਂਗ ਵੱਖ ਵੱਖ ਧੜਿਆਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਰਹੇ ਤੇ ਕੁਝ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) — ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਰਨਾਲਾ) ਪੜੇ ਨਾਲ ਗੁਪਤ ਗਠਜੋੜ ਕਰਕੇ ਸਰਕਾਰ ਕਾਇਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਪਰ ਹੁਣ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਜੇਲ੍ਹ ਤੋਂ ਰਿਹਾਈ ਉਪਰੰਤ ਜਦੋਂ ਬਾਦਲ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜ਼ਿਲਿਆਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਤੇ ਪਾਰਟੀ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਧਾ ਸੰਪਰਕ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਇਸ ਨਾਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬਰਨਾਲਾ), ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਖੁਫੀਆਂ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੀ ਸਾਜ਼ਸ਼ ਨਾਲ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਰੋਤ ਦੀ ਦੀਵਾਰ ਵਾਂਗ ਢੇਰੀ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਜੋਕੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਹੁਣ ਮੁੜ ਚੌਂਕ ਪਈ ਕਿ ਜਿਸ ਨੇਤਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬੜੀ ਮਿਹਨਤ ਤੇ ਕਾਫੀ ਰਕਮ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਉਹ ਹੁਣ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਲਈ ਇਕ

ਖਤਰਾ ਬਣਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਬੜੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੁਧਰਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਅਕਾਲੀ ਆਗੂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਚੌਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਦੇ ਆਪਸੀ ਸਬੰਧ ਹਨ। ਇਸ ਦੋਸਤੀ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ 1982 ਤੋਂ 1986 ਤੱਕ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਹਦਾਇਤ 'ਤੇ ਚੌਧਰੀ ਭਜਨ ਲਾਲ ਰਾਹੀਂ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜ਼ਹਿਰੀਲਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਾਉਣਾ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ 'ਤੇ ਅਮਲ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਜ਼ਹਿਰੀਲੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਰਾਜਨੀਤਕ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਹਿਰ ਰਾਮ ਜੋਨ ਮਲਾਨੀ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਦੌਰਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਯੁਵਕਾਂ ਨੂੰ ਦਰਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਦਾ ਰਾਹ ਛੱਡਣ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕਰਨਾ ਕੋਈ ਛੋਟੀ ਘਟਨਾ ਨਹੀਂ। ਸ੍ਰੀ ਜੋਨ ਮਲਾਨੀ ਦੇ ਭਾਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ, ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਦਰਿਸ਼ਤਗਰਦੀ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਦੀਆਂ ਫਿਰਕਿਆਂ ਨੂੰ "ਪਾੜੋ ਤੇ ਰਾਜ ਕਰੋ" ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਭਲੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਪਤਾ ਲਗਿਆ ਹੈ।

ਲੋਕ ਦਲ ਦੇ ਆਗੂ ਚੌਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸਦਭਾਵਨਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਭੇਜੇ ਤਾਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚ ਜਿਹੜੇ ਭੁਲੇਖੇ ਪਏ ਹਨ ਉਹ ਦੂਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ। ਸਿਆਸੀ ਹਲਕਿਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿਚ ਸਾਂਝੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨੂੰ ਭਾਜਪਾ ਪੂਰਾ ਸਹਿਯੋਗ ਦੇਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਚੌਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਇਸ ਮੰਤਵ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਏ ਤਾਂ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦਾ ਸਫਾਇਆ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋਣਗੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਮਗਰੋਂ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵੀ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੇ ਗੜ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਉਥੋਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਗਠਜੋੜ ਕਰਨਗੇ। ਉਤਰੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੇ ਕਾਲੇ ਬੱਦਲਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਲ ਹਿੰਦ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਨਵੇਂ ਸਾਲ (1988) ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਾਜਾਂ ਦੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਵਿਚ ਕੀ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਇਹ ਅਜੇ ਵੇਖਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ।

ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਅਸਤੀਫੇ ਡਰਾਮਾ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਟੈਰੀਟੋਰੀਅਲ ਕਾਂਗਰਸ ਸੇਵਾ ਦਲ ਦੇ ਆਰਗਨਾਈਜ਼ਿੰਗ ਸਕੱਤਰ ਸ੍ਰੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦੇਵੀ ਲਾਲ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਅਸਤੀਫਿਆਂ ਨੂੰ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲ ਦੇਵੇਗੀ।

ਡਰਾਮਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪ੍ਰੇਸ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚੌਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਡਰਾਮੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸੱਚਮੁੱਚ ਹੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸੋਕਾ ਰਾਹਤ ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਸਲ 'ਚ ਚੌਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਇਸ ਸਟੇਟਬਾਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਗੱਦੀ ਨੂੰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਖਤਰੇ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣ ਤੇ ਆਪਣੀ ਹੋ ਰਹੀ ਬਦਨਾਮੀ ਨੂੰ ਠੱਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਡਰਾਮੇਬਾਜ਼ੀ ਹੁਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗੱਦੀ ਲਈ ਓਟ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦੀ।

MERIDIAN INSURANCE		
Life & Accident sickness	LOCATION 1	LOCATION 2
	3268 COAST MERIDIAN RD., PORT COQUITLAM, B.C. V3B 3N4	Unit 115-8980 - No. 3 Road, RICHMOND, B.C. V6Y 2E8 (ਜੇ ਕਿ ਫਰਾਂਸਿਸ ਸਟਰੀਟ ਤੇ ਨੰਬਰ 3 ਰੋਡ ਦੇ ਕੋਨੇ ਤੇ ਹੈ)
 FOR ALLSTATE LOW RATES PLUS AUTOPLAN FINANCE — AVAILABLE ON APPROVED CREDIT ਘਰਾਂ ਦੀ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਇਨਸ਼ੁਰੈਂਸ ਕਰਾਉਣ ਲਈ		
Santbir Minhas	Res. 271-1248	ICBC, house, tenant, commercial
Ph. 272-0700		

 <h1>WESTMINSTER</h1> <p>12th. STREET AT QUEENS AVE., NEW WESTMINSTER, B.C.</p> <p>ਆਪ ਨਵੀਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਕਾਰ ਵੇਚਣੀ ਜਾਂ ਖ਼ੀਦਣੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਵਧੀਆ ਡੀਲ ਲਈ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਸੇਲਜ਼ਮੈਨ</p> <p>ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ ਚੀਫ਼ਸ</p> <p>ਨੂੰ ਚੁਰਚ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਕਰੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੀਆ ਕਾਰ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤ ਤੇ ਦਿਵਾਉਣ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।</p> <p>● ਵੱਡੀ ਜਿਗੀ ਡਾਊਨ ਪੇਮੈਂਟ ਦੇ ਕੇ ਆਸਾਨ ਕਿਝਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰ ਦਿਵਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।</p> <p>FOR BEST DEAL & BEST SERVICE</p>	 <p>BUS. 521-7731 Pager 687-1985 #5531</p> <p>ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ ਚੀਫ਼ਸ</p>
--	---

ਭਾਰਤ ਰੂਸੀ 'ਅਵਾਕਸ' ਖ਼ੀਦੇਗਾ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਭਾਰਤ ਹਵਾਈ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਟੋਹ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ "ਅਵਾਕਸ" ਜਹਾਜ਼ ਸੋਵੀਅਤ ਰੂਸ ਪਾਸੋਂ ਖ਼ੀਦਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ 'ਤੇ ਗੌਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫੌਜੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਉਪਮਹਾਂਦੀਪ ਤੇ ਹਿੰਦ ਸਾਗਰੀ ਖਿੱਤੇ ਵਿਚਲੇ ਹਿਫਾਜ਼ਤੀ ਮਾਹੌਲ ਦੇ ਨਿਘਾਰ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਭਾਰਤ ਆਪਣੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਲਈ ਤਿੰਨ ਸੋਵੀਅਤ 'ਅਵਾਕਸ' ਜਹਾਜ਼ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੋਵੀਅਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਆਏ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ 'ਅਵਾਕਸ' ਜਹਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਚਾਨਕ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹੇ ਜਹਾਜ਼ "ਮੌਜੂਦ" ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਅਮਰੀਕੀ

ਅਤਿਆਧੁਨਿਕ 'ਈ-3 ਏ. ਐਸ' ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਟਾਕਰੇ ਦੇ ਹਨ। ਇਥੇ ਵਰਨਣਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਅਮਰੀਕਾ ਪਾਸੋਂ ਈ-3 ਏ. ਐਸ. ਜਹਾਜ਼ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਪੂਰੀ ਵਾਹ ਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸੋਵੀਅਤ 'ਅਵਾਕਸ' ਜਹਾਜ਼, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ 'ਨਾਟੋ' ਸੰਧੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਨਾਂ "ਮੈਨਸਟੇਅ" ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਕਾਰਗਰ ਜਹਾਜ਼ ਹਨ। ਪੱਛਮੀ ਯੂਰਪੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਫੌਜੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਜਹਾਜ਼ ਕਰੂਜ਼ ਮਿਜ਼ਾਇਲਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਉਚਾਈ 'ਤੇ ਉਡਣ ਵਾਲੇ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਬਹੁਤ ਸਹੀ ਟੋਹ ਲਾਉਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹਨ।

ਬਿਹਤਰ ਜਹਾਜ਼ : ਨਵੇਂ ਸੋਵੀਅਤ 'ਅਵਾਕਸ' ਜਹਾਜ਼ ਟੀ. ਯੂ. 126 ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਤੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਪਹਿਲੇ ਏ. ਈ. ਡਬਲਿਊ 'ਅਵਾਕਸ' ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਬਿਹਤਰ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਨਵੇਂ ਸੋਵੀਅਤ 'ਅਵਾਕਸ' ਜਹਾਜ਼ ਕੋਲਾ ਪ੍ਰਾਯਦੀਪ ਵਿਚ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਥੇ ਇਹ ਐਸ. ਯੂ.-27 ਲੜਾਕੂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ

ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫੌਜੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਰੱਖਿਆ ਢਾਂਚੇ ਕੋਲ ਮੌਜੂਦ ਸਹੂਲਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਸੋਵੀਅਤ 'ਅਵਾਕਸ' ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਪਾਸ ਮੌਜੂਦ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਲੜਾਕੂ ਤੇ ਨਿਰੋਧਕ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਮੁਤਾਬਿਕ ਢਾਲਣਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਔਖਾ ਨਹੀਂ।

ਭਾਰਤ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਦਾ ਮੁੱਖ ਜੰਗਜੂ ਸਕੁਐਡਰਨਾਂ ਮਿਗ-21 ਬੀ. ਆਈ. ਐਸ., ਮਿਗ-23 ਐਮ. ਐਫ. ਤੇ ਨਵੀਨਤਮ ਮਿਗ-29 ਜਹਾਜ਼ਾਂ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹਨ ਅਤੇ ਸੋਵੀਅਤ 'ਅਵਾਕਸ' ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਕੁਐਡਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜਨਾ ਜ਼ਿਆਦਾ ਔਖਾ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ 'ਅਵਾਕਸ' ਫਰਾਂਸ ਤੋਂ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਮਿਗ-2000 ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤੇ ਢੁਕਵੇਂ ਨਹੀਂ। ਉਂਜ, ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਫੌਜ ਕੋਲ ਮਿਗ-2000 ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿਰਫ ਦੋ ਸਕੁਐਡਰਨਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ 'ਅਵਾਕਸ' ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਕੰਮ ਸਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦੋਸਤ ਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਜਹਾਜ਼ — ਸੋਵੀਅਤ ਫੌਜੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਨੇ ਆਈ. ਐਲ.-76 ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਜਹਾਜ਼ ਵਿਚ ਅਤਿ-ਆਧੁਨਿਕ ਇਲੈਕਟਰਾਨਿਕ ਜਾਸੂਸੀ ਉਪਕਰਣ ਤੇ ਰਫਾਰ ਲਗਾ ਕੇ ਨਵਾਂ 'ਅਵਾਕਸ' ਜਹਾਜ਼ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਫੌਜੀ ਮਾਹਿਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹ ਰਫਾਰ ਇਕ ਮਿਟ ਵਿਚ ਛੇ ਚੱਕਰ ਘੁੰਮਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਵਾ ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਫੌਜੀ ਹਰਕਤ ਦਾ ਪਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਵੀਅਤ 'ਅਵਾਕਸ' ਜਹਾਜ਼ ਇਕ ਅਜਿਹੇ ਯੰਤਰ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤੇ ਦੋਸਤ ਦੀ ਬੜੀ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸ਼ਨਾਖਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਜ. ਇਰਸ਼ਾਦ ਨੂੰ ਗੱਦੀਓਂ ਲਾਹੁਣ ਲਈ ਬਜ਼ਿੱਦ

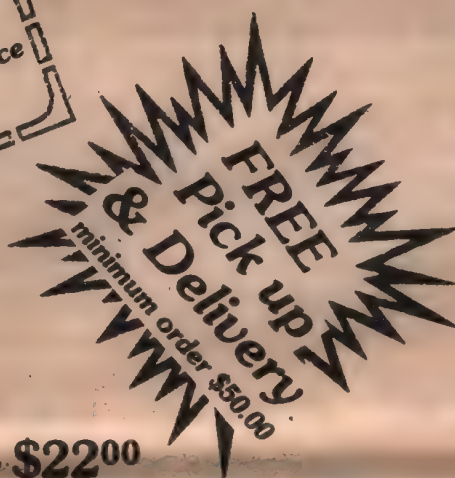
ਚਾਕਾ — ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਦੇਸ਼ ਅੰਦਰ ਕਦੇ ਵੀ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਪਹਿਲਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਨਰਲ ਐਚ. ਐਮ. ਇਰਸ਼ਾਦ ਗੱਦੀ ਛੱਡ ਕੇ ਲਾਭੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਇਥੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤਿੰਨ ਫਰੰਟਾਂ ਦੀ ਤਾਲਮੇਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਇਕ ਬੁਲਾਰੇ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲੋਂ ਗੱਲਬਾਤ ਲਈ ਕੀਤੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨੂੰ ਵੀ ਨੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਜਦ ਰਹੇ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਜਨਰਲ ਇਰਸ਼ਾਦ ਨੂੰ ਗੱਦੀਓਂ ਲਾਹੁਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ 40 ਰੋਜ਼ਾ ਅੰਦੋਲਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ 6 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਣ ਉਸ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅੰਦਰ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਏ।

ਹੰਝ, ਹੁਕੁਕੇ, ਚੀਸਾਂ, ਝੋਰੇ, ਬੇਵਸੀਆਂ ਤੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ, ਐਪਰ ਦਿਲ ਦੇ ਵਿਹੜੇ ਅੰਦਰ ਆਸਾਂ ਦਾ ਡੇਰਾ ਵੀ ਹੈ।

For any kind of PRINTING or ADVERTISING Jobs Cost Cutter Advertisers Phone 588-2828

- ☐ Business Cards
- ☐ Invitation Cards
- ☐ Wedding Cards
- ☐ Personal Cards
- ☐ Flyers
- ☐ Coupons
- ☐ Office Stationery
- ☐ Calenders

500 Business Cards\$22⁰⁰
5,000 Flyers\$90⁰⁰

SPECIAL LOW RATES for big volume printing orders for

- Pizza
- Restaurant
- Auto Dealers
- Body Shop
- Real Estate Agent
- Travel Agent
- Flyers etc.

ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੀ ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ ਸੂਟ ਸਾੜੀਆਂ ਵਧੀਆ ਪਰਦੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਭਰੋਸੇ ਯੋਗ ਸਟੋਰ

SHAN
SAREES &
DRAPERY LTD.

Serving you since 1970

ਸਾਡੇ ਤਜਰਬੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਮੁਫਤ ਐਸਟੀਮੇਟ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ ਜਾਂ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿਓ

6543 Main St., Vancouver, B.C.

Ph. 321-1955, 321-0847

ਪੰਜਾਬੀ ਮਾਰਕਿਟ ਵਿਚ

ਮਾਨ ਸ਼ੂਅ
ਸਟੋਰ

ਆਦਮੀਆਂ, ਔਰਤਾਂ, ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਜੋੜੇ, ਚਮੜੇ ਦੇ ਅਟੈਚੀ, ਪਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਾਮਾਨ
MENS, LADIES & CHILDRENS'
SHOES AND LEATHER
LUGGAGE & ACCESSORIES

Mohinder Singh Mann
ਮੁਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

321-4353

MANN SHOE STORE

6570 MAIN ST., VANCOUVER, B.C.

ਹਰਿਆਣਾ, ਵਜ਼ਾਰਤ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਉਲਟਾਉਣ ਦੇ ਚਰਚੇ

ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਵਿਰੁਧ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ਾਂ ਸ਼ੁਰੂ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ — ਹਰਿਆਣੇ ਦੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਵਜ਼ਾਰਤ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਤੇ ਇਹ ਕਾਰਜ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਚੌਧਰੀ ਭਜਨ ਲਾਲ ਦਾ ਗੁੱਪ ਹੀ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਆਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਬਕਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਚੌਧਰੀ ਭਜਨ ਲਾਲ ਦੇ ਨਿਕਟਵਰਤੀ ਹਲਕੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਅੱਜ ਵੀ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਰੂ ਹੈ। ਉਹਨੇ

ਹਰਿਆਣੇ ਦੀਆਂ ਜਨਰਲ ਚੋਣਾਂ ਸਮੇਂ ਇਕ ਤੀਰ ਨਾਲ ਦੋ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰ ਲਏ। ਇਕ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਲੋਕ ਦਲ ਦੇ ਟਿਕਟ ਲਈ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰ ਕੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਕੁਝ ਬੰਦੇ ਜਿਤਾ ਲਏ ਤੇ ਦੂਜਾ ਚੌਧਰੀ ਬੰਸੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀ ਕਾਂਗਰਸੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪਿੱਛੇ ਧੱਕ ਲਿਆ।

ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸ ਬੇਸ਼ੱਕ ਬੁਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਰ ਗਈ ਪਰ ਚੌਧਰੀ ਭਜਨ ਲਾਲ ਦੇ ਸਾਥੀ ਖੁਸ਼ ਸਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਚਾਲ ਸਫਲ ਹੋਈ ਹੈ। ਉਹ ਸਿਰਫ ਇਕੋ ਗੱਲ ਤੇ ਅਫਸੋਸ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਸੀਟਾਂ ਲੈ ਗਈ ਤੇ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ ਜੇ ਕਾਂਗਰਸ ਉਸ ਸਮੇਂ 30 ਸੀਟਾਂ ਵੀ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਭਜਨ ਲਾਲ ਦੁਬਾਰਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਨ ਲਈ ਹੱਥ ਪੈਰ ਮਾਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਚੌਧਰੀ ਭਜਨ ਲਾਲ ਨਿਰਾਸ਼ ਫਿਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਤੇ ਉਹਨੇ ਨਵੀਂ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਪੈਂਤੜਾ ਅਪਨਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਭਜਨ ਲਾਲ ਦੇ ਜਾਣਕਾਰ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਚੌਧਰੀ ਹਰਦੁਆਰੀ ਲਾਲ ਨੇ ਲੋਕ

ਦਲ 'ਚ ਜੋ ਬਗ਼ਾਵਤ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਵੀ ਭਜਨ ਲਾਲ ਦੀ ਵਿਉਂਤ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਕ ਲੋਕ ਦਲ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਵਜ਼ਾਰਤ ਵਿਰੁਧ ਭੰਡੀ ਪ੍ਰਚਾਰ ਤੇ ਤਾਬੜ-ਤੋੜ ਹਮਲਿਆਂ ਦਾ ਅਰੰਭ ਹੀ ਸੀ। ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਚੌਧਰੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਦੇ ਲੜਾਕਿਆਂ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਮਕਾਜ ਵਿਚ ਦਖਲ ਤੇ ਆਪਸ ਵਿਚ ਟਕਰਾਉ ਦੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਲਗ ਪਈਆਂ ਹਨ। ਯਤਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨੂੰ ਉਹਦੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਦੀ ਆੜ ਵਿਚ ਇਤਨਾ ਬਦਨਾਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਸ ਵਿਰੁਧ ਕੋਈ ਵੀ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਇਜ਼ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਣ ਲਗ ਪਏ। ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਨਾ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਰਗਰਮੀਆਂ ਸੀਮਤ ਕਰ ਸਕਿਆ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਪਦ ਤੋਂ ਭਾਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਸਕਿਆ ਹੈ।

ਤੀਜਾ ਹਮਲਾ ਉਹਦੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਵਿਚ ਫੁੱਟ ਪੁਆਉਣ ਦਾ ਬੋਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਅਜਿਹਾ ਵਰਗ ਇਕ ਵਿਉਂਤ ਅਧੀਨ ਇਕੱਠਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਸਾਥੀਆਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਹਿਕਮੇ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜ਼ੀਰਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਬਿਨਾਂ ਮੁਅੱਤਲ ਜਾਂ ਬਦਲੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਇਉਂ ਸਾਥੀਆਂ ਵਿਚ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟਤਾ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਗਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਦੋ ਤਿੰਨ ਮੰਤਰੀ ਇਕੱਠੇ ਵਜ਼ਾਰਤ ਤੋਂ ਮੁਲਤਵੀ ਹੋ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਇਉਂ ਇਕ ਤਿਹਾਈ ਲੋਕ ਦਲ (ਬ) ਮੈਂਬਰ ਵਿਧਾਇਕ ਬਗ਼ਾਵਤ ਦਾ ਝੰਡਾ ਚੁਕ ਕੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਜਾਣਗੇ। ਚਰਚਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਮੰਗਲ ਸੈਨ ਦੇ ਸਾਥੀ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਵਜ਼ਾਰਤ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਛੱਡਣ ਦੀ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ। ਜਿਸ ਦਿਨ ਮੰਗਲ ਸੈਨ ਧੜਾ ਆਪਣੇ ਹਾਈ ਕਮਾਂਡ ਤੋਂ ਆਗਿਆ ਲੈਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਤਾਂ ਲੋਕ ਦਲ ਦੇ ਬਾਗੀ ਮੈਂਬਰ ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਮਿਲ ਕੇ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਲੈਣਗੇ। ਚੌਧਰੀ ਭਜਨ ਲਾਲ ਦੇ ਸਾਥੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਪਿੱਛੋਂ ਅਸੀਂ ਸਾਲ ਵਿਚ ਦੇਵੀ ਲਾਲ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਉਲਟਾਉਣ ਦਾ ਟੀਚਾ ਮਿਥਿਆ ਸੀ ਤੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਇਸ ਪੱਖ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਕਦਮ ਪੁੱਟੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਗਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿਚ ਅਵੱਸ਼ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਰਾਜਸੀ ਧਮਾਕਾ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜ਼ਿਆ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ 'ਰਾਜ਼ੀ'

ਨਿਊਯਾਰਕ — ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਨਰਲ ਜ਼ਿਆ ਉਲ ਹੱਕ ਜੋ ਬੀਤੇ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ, ਹੁਣ ਸ਼ਾਇਦ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਉਣ ਵਿਚ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨਗੇ। ਇਸ ਖੁਸ਼ੀ ਪਿੱਛੇ ਲੁਕਿਆ ਹੋਇਆ ਰਾਜ਼ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ।

ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੀ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੀ ਨੇਤਾ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ, ਜਿਸ ਦੀ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਸ਼ਾਂਦੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਂ ਬਣੇ। ਬਹੁਤੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਉਸ ਲਈ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿਚ ਰੁਕਾਵਟ ਆਏਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਪਿਛਾਂਹਖਿੱਚ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਕਿਸੇ ਇਸਲਾਮਿਕ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਇਕ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤ ਚੋਣ ਪ੍ਰਚਾਰ ਵਿਚ ਰੁੱਝੀ ਹੋਵੇ।

ਅਮਰੀਕਨ ਮੈਗਜ਼ੀਨ 'ਟਾਈਮ' ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਇਹ ਲਤੀਫਾ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਗਰਭਵਤੀ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਸਰਕਾਰ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰੇਗੀ।

GRAND OPENING

ਸਾਰੇ ਗਾਹਕਾਂ, ਮਿੱਤਰਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਗਰੈਂਡ ਓਪਨਿੰਗ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਗਰੈਂਡ ਓਪਨਿੰਗ ਸਮੇਂ ਲਗੀ ਭਾਰੀ ਸੇਲ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਓ।

The Management and Staff of

ASHOKA

TRADING CO. LTD.

would like to cordially invite their customers to the
of their

FRASER STREET BRANCH ON

Saturday, 16th January, 1988, 10:00 a.m. to 6:00 p.m.

Sunday, 17th January, 1988, 10:00 a.m. to 5:00 p.m.

AT

6231 FRASER STREET, VANCOUVER, B.C.

PH: 324-7521

Dunhill Travel LTD.

10 East Broadway, Vancouver, B.C., V5T 1V6

Ph. 875-9129

Toll Free B.C., Alberta — 1-800-663-5116

Authorized Agents — PAN AM

Singapore Airlines

ਆਥੋਰਾਈਜ਼ਡ ਟਿਕਟ ਏਜੰਟ

PAN AM

ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਏਅਰਲਾਈਨਜ਼ 'ਤੇ ਸਫਰ ਕਰੋ
ਦਿੱਲੀ, ਬੰਬਈ, ਮਦਰਾਸ,
ਕਲਕੱਤਾ, ਢਾਕਾ, ਕਰਾਚੀ

AMSTERDAM

from \$325 US one way

FRANKFURT

from \$309 U.S. one way

ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ!

ਡਨਹਿਲ ਟਰੇਵਲ ਦਾ ਦੂਜਾ ਦਫਤਰ
ਐਡਮਿਟਨ ਵਿਚ ਖੁਲ੍ਹ ਗਿਆ

ਐਡਮਿਟਨ 'ਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਏਥੇ ਹੀ
ਖਰੀਦੋ

New Location In
EDMONTON

Ph. (403) 462-4804

DUNHILL TRAVEL LTD.

4214 - 66 St.

Michaels Park Plaza

EDMONTON - ALTA

‘ਯਾਰੀ ਜੱਟ ਦੀ’ ਸਾਲ ’87 ਦੀ ਵਧੀਆ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਕਰਾਰ

ਫਗਵਾੜਾ — ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਟੀ. ਵੀ. ਐਂਡ ਫਿਲਮ ਆਰਟਿਸਟਸ ਐਸੋ. ਵਲੋਂ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ‘ਯਾਰੀ ਜੱਟ ਦੀ’ ਨੂੰ ਸਾਲ 1987-88 ਦੀ ਉਤਮ ਫਿਲਮ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੂਸਰੀ

ਵਧੀਆ ਫਿਲਮ ਲਈ ‘ਕੀ ਬਣੂ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ’ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਐਸੋ. ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਪੰਜਾਬੀ ਫਿਲਮ ਐਕਟਰ, ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਅਤੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ ਐਸ ਰੰਗੀਲਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸੈਕਟਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁਸ਼ੀਲ ਸ਼ਰਮਾ ਵਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵਲੋਂ ‘ਯਾਰੀ ਜੱਟ ਦੀ’ ਫਿਲਮ ਦੀ ਵਧੀਆ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨਾ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀ ਵਰਿੰਦਰ ਨੂੰ ਉਤਮ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ‘ਕੀ ਬਣੂ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ’ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਮੁਖ ਭੂਮਿਕਾ ਲਈ ਗੁਰਦਾਸ ਮਾਨ ਨੂੰ ਉਤਮ ਗੀਰੋ, ਇਸੇ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਗੀਰੇਨ ਦੀ ਮੁਖ ਭੂਮਿਕਾ ਲਈ

ਦਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਉਤਮ ਗੀਰੇਨ, ਮੇਹਰ ਮਿਲ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਕਮੇਡੀਅਨ, ‘ਸਤਯ ਮੇਵ ਜਯਤੇ’ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਅਦਾਕਾਰੀ ਲਈ ਵਿਨੋਦ ਖੰਨਾ ਨੂੰ ਉਤਮ ਐਕਟਰ, ‘ਹਿਮਤ ਔਰਤ ਮਿਹਨਤ’ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਭੂਮਿਕਾ ਲਈ ਸ਼੍ਰੀਦੇਵੀ ਨੂੰ ਉਤਮ ਐਕਟਰੈਸ, ਇਸੇ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਕੰਮ ਲਈ ਬੀ. ਐਸ. ਸ਼ਾਦ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ, ‘ਏਕ ਚਾਦਰ ਮੈਲੀ ਸੀ’ ਫਿਲਮ ਦੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾ ਲਈ ਸੁਖਵੰਤ ਢੱਡਾ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

Kuldip S. Jhand

WHEATON PONTIAC BUICK GMC LTD.

ਕੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਬੇਦੋਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬੈਂਕੀ ਜਿਹੀ ਡਾਢ੍ਹੀ ਪ੍ਰੈਮੀਅਰ ਦੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਅਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਲਓ

ਅਸੀਂ ਕੁਹਾਡੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਬੈਨਾਂ ਆਦਿ ਵੀ ਚੰਗੇ ਭਾਅ ਤੇ ਖ਼ੀਦਦੇ ਹਾਂ — ਇਕ ਵਾਰ ਦਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿਓ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਝੰਡਾ
ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ

Bus. 526-2781

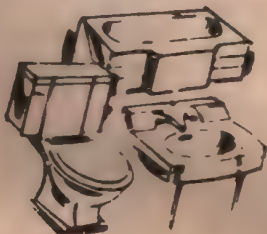
Res. 524-4137

Pager 687-7711 #7610

SUPER BUYS

325 - 12th St., New Westminster, B.C.

PAUL'S PLUMBING, ELECTRICAL & HEATING SUPPLY

Plumbing & Bathroom
Fixtures & Supplies
Hot Water Tanks
Hot Water Heating & Supplies
And Instalations

We cut and thread galvanized pipe
We Cut keys also.

"Free customer parking at rear"

4774 Main Street, at 32th Ave., Vancouver, B.C.

Sales: 872-3118

Service: 872-7227

HINDI, Punjabi Spoken

Editor: Darshan Kaur Bains

ਨਵਰੰਗ ਵਿਚ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣ ਵਾਸਤੇ
ਇਸ ਨੰਬਰ ਤੇ ਫੋਨ ਕਰੋ

274-1213

ਪਤਾ:

Navrang Publication Ltd.

P.O. BOX 23524

VANCOUVER AMF

B.C. V7B 1W2

ਨਵਰੰਗ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਬਣੋ

ਚੰਦਾ \$20 ਡਾਲਰ

ਇਕ ਸਾਲ ਲਈ

■ BUYING

■ SELLING

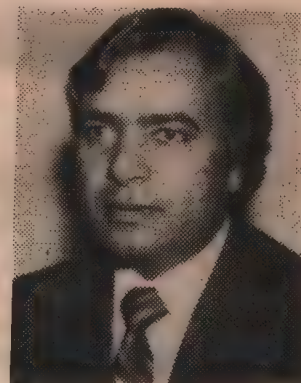
Free Evaluation For Your
Property Call Any Time
Without Any Obligation

Bus. 736-3831 or Res. 434-8548

Pager - 687-1985 #2229

United Realty Ltd.

3879 Oak Street, Vancouver, B.C. V6H 2M6

Malkit Dhami,
M.A. (Eco.)

Member of Prestigious M.L.S.
Medallion Club For 83-84 85-86

VANCOUVER

Bridal International & Wedding Centre

FOR ANYTHING AND EVERYTHING FOR YOUR MARRIAGE NEEDS DON'T MISS TO VISIT YOUR OWN SHOP

Contact : Sukhdev S. Saini

Ph. (604) 435-2421

Open : Mon. Wed. 10.00 a.m. to 6.00 p.m.

Thursday, Friday, Sat. 10.00 a.m. to 8.00 p.m.

Sun. 11.00 a.m. to 6.00 p.m.

■ WEDDING ACCESSORIES ■ WEDDING CAKES

■ WEDDING INVITATIONS ■ CAKE ORNAMENTS

■ CAR DECORATIONS ■ WEDDING FLOWERS

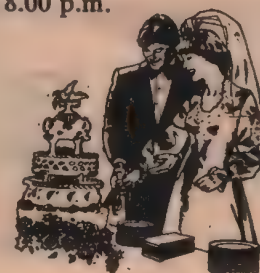
■ GIFTS AND ALLIED ITEMS, etc.

LADIES TAILOR FOR PUNJABI SUITS, SARI
BLOUSES & DRESSES

Bride & Groom Shop

216 E. 50th Ave. [Main St.] Vancouver

324-5662

3333 KINGSWAY AT JOYCE, VANCOUVER, B.C.

ਇੰਜ ਬੀਤਦੀ ਏ ਪਨਾਹ-ਗੀਰਾਂ ਨਾਲ

ਸੋਲਿੰਜਨ(ਪੱਛਮੀ ਜਰਮਨੀ) — ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਉਹ ਸਖਤ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੱਛਮੀ ਜਰਮਨੀ ਫੁੱਲ ਵੇਚਣ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੈਂਕੜੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਜਰਮਨੀ ਵਿਚ ਪਨਾਹ ਮੰਗੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹਨ ਤੇ ਇਸੇ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਛੋਟੇ ਮੋਟੇ ਕੰਮ ਧੰਦੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਧੰਦਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਫੁੱਲ ਵੇਚਣ ਦਾ ਵੀ ਧੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਜਰਮਨ ਔਰਤ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਵਸ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲੰਮੇ ਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਿੱਖ ਗਭਰੂ ਪੱਥਾਂ ਤੇ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ ਦੇ ਗਿਰਦ ਫੁੱਲ ਵੇਚਦੇ ਆਮ ਦੇਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਘੱਟ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਥੋਕ ਮਾਲ ਖਰੀਦ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਮੁਨਾਫਾ ਲੈ ਕੇ ਪਰਚੂਨ ਵਿਚ ਵੇਚ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਪਨਾਹਗੀਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਜੀ ਧੰਦੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹ ਪੱਛਮੀ ਜਰਮਨੀ ਵਿਚ ਕੋਈ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ। ਸਮਰਾਲਾ ਤਹਿਸੀਲ ਦੇ ਇਕ ਪਿੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦੱਸਣ ਅਨੁਸਾਰ ਬਹੁਤਿਆਂ ਨੂੰ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟਾਂ ਵਿਚ ਨਿੱਕਾ ਮੋਟਾ ਕੰਮ ਵੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 700 ਮਾਰਕਸ (ਕੋਈ 5600 ਰੁਪਏ ਮਾਸਕ) ਮਿਲਦੇ ਹਨ। ਜੂਨ ਦੇ ਮਹੀਨੇ ਸੈਂਕੜੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਜਰਮਨੀ ਵਿਚ ਪਨਾਹ ਮੰਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ 57 ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਸੋਲਿੰਜਨ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪੱਛਮੀ ਜਰਮਨੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਸੋਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਖੇਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰੀ ਅਫਸਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੱਛਮੀ ਜਰਮਨੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸ਼ਰਣ ਮੰਗਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਫੈਸਲਾ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਖਭਾਲ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਪਨਾਹਗੀਰਾਂ ਨੂੰ 362 ਮਾਰਕਸ (ਲਗਪਗ 3000 ਰੁਪਏ) ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਖੁਰਾਕ ਲਈ ਦੇਂਦੀ ਹੈ ਤੇ ਰਹਾਇਸ਼ ਵੱਖਰੀ 400 ਮਾਰਕਸ (3200 ਰੁਪਏ) ਸਾਲਾਨਾ ਕੱਪੜਿਆਂ ਲਈ ਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਬਿਮਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ 300 ਮਾਰਕਸ (2400 ਰੁਪਏ) ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਡਾਕਟਰੀ ਖਰਚੇ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

1986 ਵਿਚ ਜਰਮਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਨਾਹਗੀਰਾਂ ਤੇ 20 ਲੱਖ ਮਾਰਕਸ (ਇਕ ਕਰੋੜ 60 ਲੱਖ ਰੁਪਏ) ਖਰਚ ਕੀਤੇ। ਇਕ ਪਨਾਹਗੀਰ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਉਹ ਪਨਾਹ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਫੇ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਵੀਜ਼ਾ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿਚ ਦੋ ਸਾਲ ਲਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਹਿਕ ਜਰਮਨ ਵਕੀਲ ਇਕ ਕੇਸ ਦੇ 600 ਮਾਰਕਸ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਸਰਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਕਥਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ ਪਨਾਹਗੀਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਦਿੰਦੀ ਕਿਉਂਕਿ 20 ਲੱਖ ਜਰਮਨ ਬੇਕਾਰ ਹਨ। 1980 ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਪਨਾਹਗੀਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਹੇਠ ਤੱਕ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁੱਲ੍ਹ ਸੀ। 1982 ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਲੋਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਤੱਕ ਦੋ ਸਾਲ ਲਈ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 1983 ਵਿਚ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਪੱਕੀਆਂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸ਼ਰਣ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਪੱਛਮੀ ਜਰਮਨ ਸਰਕਾਰ ਦੂਸਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਪਨਾਹਗੀਰਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪਨਾਹ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਭਾਰਤੀਆਂ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਵਧੇਰੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸ਼ਰਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਗਏ ਸਗੋਂ ਕਮਾਈ ਲਈ ਗਏ ਹਨ। ਉਹ ਸ਼ਰਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇ ਦਰਮਿਆਨਾ ਅਰਸਾ ਧਨ ਕਮਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਜਰਮਨ ਔਰਤ ਨਾਲ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਨ ਲਈ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਉਹ ਪੱਛਮੀ ਜਰਮਨੀ ਵਿਚ ਠਹਿਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹਰਭਜਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਲਗਪਗ ਦੋ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਵੀ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਬੇਬੇ ਰੁਪਏ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਬਹੁਤੇ ਪਨਾਹਗੀਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਹੀ ਕਹਾਣੀ ਦੱਸੀ। ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲੇ ਦੇ ਇਕ 22 ਸਾਲਾ ਗੱਭਰੂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਇਤਨੇ ਰੁਪਏ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਮਾ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਸ਼ਰਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਖਾਨਾਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨਾ ਵੀ ਇਕ ਸੌਣੇ ਦਾ ਅੰਡਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਖਾਨਾਪੂਰੀਆਂ ਤੱਕ ਬੜਾ ਧਨ ਕਮਾ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਗਰ ਵਿਚ 1980 ਤੋਂ 150 ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਸ਼ਰਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਕੇਵਲ ਦਸ ਹੀ ਜਰਮਨ ਕੁੜੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਵਾ ਸਕੇ ਹਨ। ਪੱਛਮੀ ਜਰਮਨ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਜਰਮਨ ਕੁੜੀਆਂ ਲਈ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਨੀ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਰੰਗ ਦੇਣ ਲਈ ਉਹ ਸਰਹੱਦ ਪਾ ਕਰਕੇ ਆਸਟਰੀਆ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਜਰਮਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਆਹਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕਾਂ ਇਸ ਲਈ ਲਗਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁਤੇ ਭਾਰਤੀ ਮਾਯੂਸੀ ਵਿਚ ਵੇਸਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਕੇ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਪਰ ਪਨਾਹਗੀਰਾਂ ਲਈ ਸਭ ਕੁਝ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਿਆ। ਬਹੁਤੇ ਬੇਲਜ਼ੀਅਮ ਤੇ ਹਾਲੈਂਡ ਵਿਚ ਪਨਾਹ ਦੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਪਨਾਹਗੀਰਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਹੋਣ ਤਕ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਅਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭਾਰਤ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਮੁੜ ਵਾਪਸ ਆ ਕੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਭਾਰਤ ਪਰਤਣ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਮੁੱਕਦਮੇ ਚਲਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਮੁੰਡੇ ਪੂਰਬੀ ਜਰਮਨੀ,

ਜ਼ਿਲਾ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਕਮੇਟੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੋਵਾੜ

ਲੁਧਿਆਣਾ — ਜ਼ਿਲਾ ਕਾਂਗਰਸ ਕਮੇਟੀ ਦਿਹਾਤੀ ਲੁਧਿਆਣਾ ਦੋਵਾੜ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਜਦ ਇਕ ਧੜੇ ਨੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਮੁਕਾਮ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣ ਲਿਆ। ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰਣੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਜ਼ਿਲੇ ਅੰਦਰ ਜਨ-ਸੰਪਰਕ ਮੁਹਿੰਮ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕਣਾ ਸੀ ਤੇ 15 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਹੋਈ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਲੈਣੀ ਸੀ। ਕਾਰਜਕਾਰਣੀ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬੈਕਟਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਸ਼ੇਰ ਸਰਾਬਾ ਮਚ ਗਿਆ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਬੈਕਟਰ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਉਠਾ ਦਿੱਤੀ।

ਪਰ ਵਿਰੋਧੀ ਧੜੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲਾ ਕਾਂਗਰਸ(ਆਈ) ਕਮੇਟੀ ਦਿਹਾਤੀ ਦਾ ਕਾਇਮ ਮੁਕਾਮ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੁਣ ਲਿਆ। ਇਹ ਧੜਾ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈ) ਦੇ ਦਫਤਰ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਕੁੰਜੀਆਂ ਵੀ ਲੈ ਗਿਆ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ (ਕਮੇਟੀ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਕਾਰਜਕਾਰਣੀ ਭੰਗ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਤੇ ਨਵੀਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਅਜੇ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ। ਨਵੀਂ ਕਾਰਜਕਾਰਣੀ ਵਿਚ ਸ਼੍ਰੀ ਜਗਰੂਪ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸੀਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਥਾਪਿਆ ਗਿਆ।

ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਵਲੋਂ ਸਿਆਸੀ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ

ਕਰਾਚੀ — ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਪੀਪਲਜ਼ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਨੇਤਾ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਨੇ 2 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਨੀਮੂਨ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਮਗਰੋਂ ਆਪਣਾ ਸਿਆਸੀ ਜੀਵਨ ਮੁੜ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 34 ਸਾਲਾ ਬੇਨਜ਼ੀਰ, ਜੋ ਕਿ 18 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਇਕ ਸਿੱਧੀ ਅਮੀਰਜ਼ਾਦੇ ਆਸਿਫ਼ ਅਲੀ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹੀ ਗਈ ਸੀ, ਆਪਣਾ ਪਰਿਵਾਰਕ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਬਦਲੇਗੀ ਭਾਵ ਕਿ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਨਾਂ ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਭੁੱਟੋ ਹੀ ਰਹੇਗਾ, ਬੇਨਜ਼ੀਰ ਜ਼ਰਦਾਰੀ ਨਹੀਂ।

ਹਾਲੈਂਡ ਤੇ ਬੇਲਜ਼ੀਅਮ ਦੇ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਜਰਮਨੀ ਪੁਜਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਫੋਤੀ ਹੀ ਮਿਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਵਾਰ ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪੁਜ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਏਜੰਟਾਂ ਨੂੰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਕੇ ਪੱਛਮੀ ਜਰਮਨ ਦੀ ਸਰਹੱਦ ਪਾਰ ਕਰ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਏ. ਡੀ. ਬਾਰੀਆ ਐਲ. ਐਲ. ਬੀ.

ਵਕੀਲ

ਜੋ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

- ਪਰਸਨਲ ਸੇਵਾ
- ਫੈਮਿਲੀ ਮਾਮਲੇ ਤੇ ਡਾਈਵੋਰਸ
- ਰੀਅਲ ਇਸਟੇਟ ਦੇ ਮਾਮਲੇ

ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਲਾਹ ਲਈ ਮਿਲੋ — ਮਸ਼ਵਰਾ ਮੁਫਤ ਦੇਣਗੇ

Arsad Dara Baria LL.B.

Lawyer

Ste. 209-6330 Fraser St., Vancouver, B.C.

Ph. 321-8300

To protect your family, your mortgage, or to ensure your children's education, for an RRSP or an annuity, contact:

AVTAR S. RANDHAWA

B.A., B.T.

AVTAR S. RANDHAWA

AVTAR S. RANDHAWA

687-5871 (office) or 325-3562 (Residence)

700-1176 W. GEORGIA ST. VANCOUVER.

In addition to
Serving the Community — with their Life Insurance needs since 1970

Now

For all your real estate needs at

Dayspring Realty

ਰੂਪਿੰਦਰ ਆਜ਼ਾਦ ਵਲੋਂ :

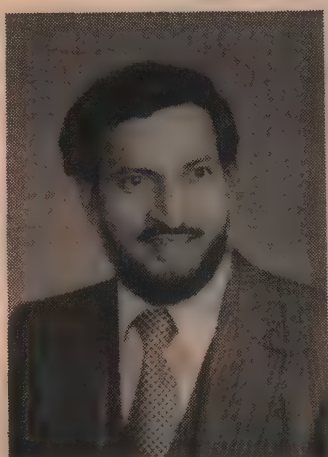
1970 ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਲਾਈਫ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ — ਹੁਣ ਰੀਅਲ ਐਸਟੇਟ ਦੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ :—

ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਲਾਈਫ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ — ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਰੀਅਲ ਐਸਟੇਟ ਘਰ, ਫਾਰਮ, ਏਕੜ, ਲਟ ਜਾਂ ਕਮਰਸ਼ਲ ਪਰਾਪਰਟੀ ਖਰੀਦਣੀ ਜਾਂ ਵੇਚਣੀ ਹੋਵੇ — ਅੱਜ ਹੀ ਫੋਨ ਕਰੋ :

(ਪੰਜਾਬੀ-ਹਿੰਦੀ ਵਿਚ ਵੀ ਸਿੱਧਾ ਪੇਜਰ 'ਤੇ ਸੁਨੇਹਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹੋ)

#21 - 31940 South Fraser Way, Clearbrook, B.C.

Ph. (604) 853-8114 [24 hours] Direct Toll Free Pager 1-979-2638

The Manitoba Mirror

ਮੈਨੀਟੋਬਾ

ਦਰਪਣ

V.I.P. SUPERMARKET

Ph. 774-8671

ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ, ਤਾਜ਼ੀਆਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ,
ਬੱਕਰੇ ਦਾ ਤਾਜ਼ਾ ਮੀਟ, ਨਵੇਂ ਗਾਣਿਆਂ ਦੀਆਂ ਟੇਪਾਂ

ਗੋਲਗੱਪੇ ਅਤੇ ਸਮੋਸਾ ਮੇਕਰ

ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ. ਆਈ. ਪੀ. ਸੁਪਰਮਾਰਕੀਟ ਤੋਂ ਹੀ

ਮਿਲ ਸਕਦੇ ਹਨ

ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣਾ ਗਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ ਜੋ 12 ਸਾਲ ਤੋਂ ਏਸੇ ਥਾਂ ਹੈ:

V.I.P. SUPERMARKET

739, Elice Ave. WINNIPEG, MAN.

Moti Floor Industries

620 - Sophia St., SELKIRK — MAN.

Ph. 204-482-4111

Or. 204-785-1054

100% ਡਰਮ ਕਣਕ ਦਾ ਆਟਾ

ਵੇਸਟ, ਦਲੀਆ, ਮੱਕੀ ਦਾ ਆਟਾ ਹੋਲਸੇਲ ਕੀਮਤਾਂ ਉੱਤੇ

GRIND YOUR OWN MASALA

ਆਟਾ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ. ਆਈ. ਪੀ. ਸੁਪਰਮਾਰਕੀਟ ਤੋਂ ਵੀ ਮਿਲ
ਸਕਦਾ ਹੈ

ਵਿਨੀਪੈਗ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਨਵੇਂ ਨਵੇਂ ਫੈਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਾਈਨਾਂ ਦਾ ਇਕੋ ਇਕ ਸਟੋਰ
ਜਿਥੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹਰ ਸਮੇਂ ਮਿਲਦੇ ਹਨ :

- ਪੰਜਾਬੀ ਸੂਟ, ਇਕ ਪੀਸ, ਦੋ ਪੀਸ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਪੀਸ
- ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਪਾਨੀ ਅਤੇ ਇੰਡੀਆ ਦੀਆਂ ਸਾੜੀਆਂ
- ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਪੂਰਾ ਸਮਾਨ
- ਧਾਰਮਿਕ ਫੋਟੋਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਾਈਜ਼ਾਂ ਵਿਚ
- ਕਢਾਈ ਵਾਲੇ ਦੁੱਪਟੇ ਅਤੇ ਫੁਲਕਾਰੀ ਟਾਂਕੇ ਦੇ ਦੁੱਪਟੇ
- ਵਿਆਹ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ੈਲੀ ਸਾੜੀਆਂ ਅਤੇ ਜਾਲ ਵਾਲੇ ਦੁੱਪਟੇ
- ਰੁਮਾਲਿਆਂ ਦੇ ਕੱਪੜੇ, ਗੋਟੇ ਕਨਾਰੀਆਂ ਚਿਕਨ ਦੇ ਦੁੱਪਟੇ ਆਦਿ

ਆਓ ਤੇ ਅਜ਼ਮਾ ਕੇ ਦੇਖੋ!

BOMBAY FASHIONS

724 SARGENT AVE., WINNIPEG, MANITOBA R3E 0B2

Prop. BALDEV S. BEDI M.A.B.A. (Hons.)

NORTH AMERICAN LIFE ASSURANCE CO.

To Your Needs Which You Can Afford

ਕੇਵਲ ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਜਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਭਰ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਖ਼ਰੀਦਣ ਲਈ

Sukhjinder S. Dhillon

Res: 669-2573

ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਮਾਨ

ਜਾਂ

ਸੁਖਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ

ਨੂੰ ਮਿਲੇ

- ਲਾਈਫ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ
- ਗਰੁੱਪ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ
- ਮਾਰਗੇਜ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ
- ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ

■ Personal ■ Children's ■ Group ■ Annuities

Ph. 943-1526

1507 - 330 Portage Ave. WINNIPEG, MAN. R3C 0C4

Raj Singh Maan Sales Manager

Res. 694-0731

Commissioner for oaths

ਮੈਨੀਟੋਬਾ

ਦਰਪਣ

BRAR NATURAL FLOOR MILLS

—ਸ਼ੇਰੇ-ਪੰਜਾਬ ਡਰੱਮ ਕਣਕ ਦਾ ਆਟਾ—

ਚਾਹੇ ਰੋਟੀਆਂ ਪਕਾਓ ਜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਬਣਾਓ

ਫੋਨ : 204-632-5360

ਗਰੋਸਰੀ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਵਾਜਬ ਭਾਅ 'ਤੇ ਮੁਵੀਆਂ

ਮੁਵੀਆਂ — ਟੋਪਾਂ

Ph. 775-6989

830 - NOTRE DAME AVE. WINNIPEG, MAN.

ਵਿੰਨੀਪੇਗ ਵਿਚ ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ

ਮਿਤਰਤਾ ਭਰੀ, ਈਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਸਲਾਹ ਲਈ

ਅਵਤਾਰ ਟਿਵਾਣਾ ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ :

Ph. Off: (204) 694-5000

Res: 694-3198

Pager 942-7788 #02284

REMAX REALTY

10 - 2230 McPhillips St., Winnipeg, MB R2V 3C8

Sales Representative

ਵਿੰਨੀਪੇਗ ਵਿਚ ਕੱਪੜੇ ਤੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ

ਕੋਹਿਨੂਰ ਜਿਊਲਰਜ਼ ਤੇ ਫੈਬਰਿਕ ਸੈਂਟਰ

ਦਾਜ਼-ਵਰੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਇਕੋ ਹੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਬਣਵਾਓ

ਆਪਣੇ ਮਨਪਸੰਦ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਬਨਵਾਉਣ ਲਈ ਵੀ

ਕੋਹਿਨੂਰ ਜਿਊਲਰਜ਼ ਅਤੇ ਫੈਬਰਿਕ ਸੈਂਟਰ ਤੇ ਪਹੁੰਚੋ

ਵੰਨ ਸਵੰਨੇ ਸੂਟ ਤੇ ਸਾੜੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਦਾਜ-ਵਰੀ ਲਈ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

ਕੋਹਿਨੂਰ ਜਿਊਲਰਜ਼ ਤੇ ਫੈਬਰਿਕ ਸੈਂਟਰ

ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਿਟੀ, ਵਾਜਬ ਕੀਮਤਾਂ, ਦੋਸਤਾਨਾ ਵਰਤਾਓ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਚੀਜ਼ਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ

Kohinoor Jewellers & Fabric Centre

953 Notre Dame Ave. WINNIPEG, MAN. R3E 0M8

Ph. Bus. 772-3937

Res. 633-6567

REDWOOD MOTORS LTD.

ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਜਨਰਲ ਮੁਰੰਮਤ — ਬਰੇਕਾਂ ਦੀ ਸਪੇਸ਼ਲ ਸਰਵਿਸ

ਟੈਕਸੀਆਂ ਦੀ ਰੀਪੇਅਰ ਉਤੇ ਸਪੇਸ਼ਲ ਡਿਸਕਾਊਂਟ

ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਾਰ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਜਲਦੀ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਰੈਡਵੁੱਡ ਮੋਟਰਜ਼ ਉਤੇ ਪਹੁੰਚੋ

PH. 582-7138

600 - Redwood Ave. WINNIPEG, MAN.

ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਸੈਕੂਲਰਵਾਦ ਦਾ ਗਲਾ ਘੁਟ ਰਹੀ ਹੈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਘ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਜਮਾਇਤੇ-ਇਸਲਾਮੀ ਸਾਂਝਾ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵੱਖਵਾਦ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ-ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਦੋ ਵੱਡੀਆਂ ਆਵਤਾਂ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਅਤੇ ਵੱਖਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਘੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਖੋਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਪਹਿਲ ਕਦਮੀ ਉੱਤੇ ਇਕ ਕੌਮੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਦੋਵਾਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜਨ ਮੋਰਚਾ (ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ) ਲੋਕ ਦਲ (ਭੁਗੁਣਾ) ਕਾਂਗਰਸ (ਸ) ਫਾਰਵਰਡ ਬਲਾਕ ਆਦਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਪਹਿਲੇ ਮਤੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਤੇ ਵੱਖਵਾਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਥੇਬੰਦ ਕਰਕੇ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਫਿਰਕਿਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਏਕਤਾ ਕਰਕੇ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰੇ ਮਤੇ ਰਾਹੀਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੋਇਮ ਸੇਵਕ ਸੰਘ, ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ, ਵਿਸ਼ਵ ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਜਮਾਤ ਏ ਇਸਲਾਮੀ ਅਤੇ ਸਾਂਝੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਰੋਲ ਵਿਰੁੱਧ ਮਤਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਗੈਰ ਅਸੂਲੀ ਸਮਝੌਤੇ

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਜਿਉਤੀ ਬਾਸੂ, ਭੁਗੁਣਾ, ਤਰੀਪੁਰਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਤੇਲਗੂ ਦੇਸਮ ਦੇ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੇ ਲੀਡਰ ਮਿ. ਸੀ ਮਾਧੋ ਰੇਡੀ, ਵੀ ਪੀ ਸਿੰਘ, ਆਰਿਫ ਮੁਹੰਮਦ ਖਾਨ

ਵਿਦਿਆਚਰਨ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਅਰੁਨ ਨਹਿਰੂ ਰਾਮ ਧਨ ਕਾਂਗਰਸ (ਸ) ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਕੇ ਪੀ ਪੀ ਉਨੀ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ਚਿੱਤਾ ਬਾਸੂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਸਾਹਿਤਕਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਅਤੇ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਦੁਗਲ ਵੀ ਪਹੁੰਚੇ। ਮਤੇ ਵਿਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ (ਇ) ਉੱਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਫਿਰਕੂ ਤੇ ਅੱਤਵਾਦੀ ਵੱਖਵਾਦੀ ਰੁਝਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਵਾ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਬੇਅਸੂਲੇ ਸਮਝੌਤੇ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਾਤਬਰਾਦਰੀ ਨੂੰ ਹਵਾ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਚਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵਿਗਿਆਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਚ ਜਗੀਰੂ ਤੇ ਪਿਛਾਖਤੀ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਪਾਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਅਖਬਾਰਾਂ ਆਦਿ ਉੱਤੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਮੀਡੀਆ ਸੈਕੂਲਰਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੈਕੂਲਰਵਾਦ ਦਾ ਅਜ ਸਰਕਾਰੀ ਹਥਾਂ ਵਿਚ ਗੱਲ ਘੁਟਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਜਾਤੀਵਾਦ ਮਜ਼ਹਬੀ ਕੱਟੜ ਪੰਥੀ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਅਤੇ ਵੱਖਵਾਦ ਆਦਿ ਪਿਛਾਖਤੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਸੋਦੇਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਹਲਾਬੇਰੀ ਦੇਂਦੀ ਹੈ।

ਖਤਰਨਾਕ ਮੌਤ

ਮਤੇ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਕੌਮੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਵੱਖਵਾਦ ਅੱਤਵਾਦ ਤੇ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਦਾ ਚੈਲਿੰਜ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਬਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਅਮਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਹਲਾਤ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਿਗਾੜਨ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਜਸਟਿਸ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਆਇਰ ਨੇ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਰਨਿੰਗ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਹ ਲੰਬੀ ਦੌੜ ਵਿਚ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਤੇ ਵੱਖਵਾਦ ਵਿਰੁੱਧ ਅਸਰ-ਦਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿਚ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਸਮਾਂ ਹੈ ਕਿ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਸੈਕੂਲਰਵਾਦ ਅਤੇ ਸਾਮਰਾਜ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਇਕੱਠਿਆਂ ਰੱਖ ਕੇ ਘੋਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਆਰਿਫ ਮੁਹੰਮਦ ਖਾਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਭੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਪੁਲਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਿਲ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਕੋ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਹਨ ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਇਕੋ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਆ ਰਹੇ ਖਤਰਿਆਂ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਲਈ ਧਰਮ ਤੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਰਨ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਜਲੰਧਰ — ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦੇ ਘਰ ਅਤੇ ਰਾਜਸੀ ਕੇਂਦਰ ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਸ ਦੇ ਮੁੱਖੀ ਮਿ. ਰਿਬੇਰੋ ਨੇ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵੀ ਦਿੱਤੇ। ਉਹਨਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅੱਤਵਾਦ ਹਾਲਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਭਾਵੇਂ ਕਤਲ ਕੁਝ ਘੱਟ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਜਾਣਬੂਝ ਕੇ ਅਪਨਾਈ ਗਈ ਖਾਮੋਸ਼ੀ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ 'ਚ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਨੂੰ ਅਮ੍ਰਿਕੀ ਭੰਡਾਰਾਂ 'ਚੋਂ ਚੋਰੀ ਹੋਏ ਹਥਿਆਰ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ — ਪੁੰਜੀਵਾਦੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਮੁਨਾਫੇ ਦਾ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਾਧਨ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਹੈ। ਧਨਾਢ ਕੰਪਨੀ ਮਾਲਕ ਆਪਣੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਵੀ ਹਥਿਆਰ ਵੇਚ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਮਿਸਾਲਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਲਈ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਪੁੰਜੀਪਤੀ ਖੁਲ੍ਹੇ ਆਮ ਹਥਿਆਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਛਿਪੇ ਪਰ ਕੁਝ ਥਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਮੁਨਾਫੇ ਦੀ ਖਾਤਰ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਹਥਿਆਰ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤੀ ਅਖਬਾਰਾਂ ਨੇ ਖਬਰਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਫਗਾਨ ਬਾਗੀਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਦੇ ਹਥਿਆਰ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਸਟਿਗਰ ਮਿਜ਼ਾਈਲ ਅਫਗਾਨ ਬਾਗੀਆਂ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਇਰਾਨ ਪਾਸ ਪਹੁੰਚ ਗਏ। ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਮਰੀਕੀ ਸੈਨਾ ਵਿਚ ਵੀ ਖੱਪ ਪਈ ਸੀ। ਅਮਰੀਕੀ ਫੌਜੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਹੈਰਾਨੀ ਹੋਈ ਕਿ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਵਪਾਰੀ ਆਧੁਨਿਕ ਅਮਰੀਕੀ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਜਾਂ ਤੋਪਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਹੇਲੀਕਾਪਟਰ ਵੀ ਵੇਚਦੇ ਹਨ।

ਦੇਸ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਮਾਨ ਵਾਰਕ ਬੇੜਾ ਕਿਰੀਹਾਕ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪੱਛਮੀ ਕੰਢੇ ਤੇ ਲੱਗਾ ਸੀ। ਚੋਰਾਂ ਨੇ ਜਹਾਜ਼ ਤੋਂ ਜੰਗੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਇਕ ਕਲ ਪੁਰਜ਼ਿਆਂ ਤੇ ਹਥ ਸਾਫ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਕ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਮਰੀਕਾ ਪਾਸ ਅੱਧੀ ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਦੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਹਥਿਆਰ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਮਿਤਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਕਾਇਮ ਅੱਡਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਰਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਇਹਨਾਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਟਾਕਾਂ ਦਾ ਜਮਾਂ ਹੋਣਾ ਕੰਪਿਊਟਰ ਰਾਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਅੰਦਰ ਬਾਹਰ ਇਹਨਾਂ ਭੰਡਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਰਖਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ। ਇਹ ਗੋਪਰਣਾਂ ਵੀ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਵੀ ਭੰਡਾਰਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵੀ ਯਕੀਨੀ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਇਹਨਾਂ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਭੰਡਾਰਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਮਲੇ ਦੇ ਪੰਜ ਹਜ਼ਾਰ ਵਰਕਰ ਤੇ ਅਫਸਰ ਹਰ ਸਾਲ ਬਦਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਉੱਤੇ ਨਬੇਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਉੱਤੇ ਲਾਪਵਾਹ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਨੂੰ ਮਾਨਸਕ ਤੌਰ ਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵਲੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਮੌਕੇ ਇਹਨਾਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਣ ਦਾ ਡਰ ਰਹਿੰਦਾ।

ਸਕਦਾ ਹੈ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਹੋਣ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਪਾਸ ਹਥਿਆਰ ਮੌਜੂਦ ਹਨ ਤੇ ਕਤਲਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਹਾਲਾਂ ਵੀ ਹੈ।

ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਵਿਚ ਮਿ. ਰਿਬੇਰੋ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਅੱਤਵਾਦ ਤੇ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਦਾ ਇਤਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਉੱਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਤਾਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਪੁਟਣ ਵਿਚ ਸਮਾਂ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੀ ਵੀ ਪੂਰੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅੱਤਵਾਦ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰਾਂ ਕੰਟਰੋਲ

ਕਰ ਲਈਏ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਲਿਆਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਥੇ ਲੜਾਈ ਸਿੱਧੀ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਤੇ ਪੁਲਸ ਵਿਚਾਲੇ ਰਹਿ ਜਾਵੇ। ਲੋਕਾਂ ਇਸ ਵਿਚੋਂ ਬਚੇ ਰਹਿਣ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਹਾਲਤ ਅਸੀਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਉਦੋਂ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਸਮੂਹ ਲੋਕ ਇਹ ਸੋਚਣ ਲੱਗ ਜਾਣਗੇ ਕਿ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਧਰਮ ਜਾਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲਗਾਓ ਨਹੀਂ।

ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਅੱਤਵਾਦ ਹਾਲਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ-ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ-ਰਿਬੇਰੋ

Dino's at the New Location

ਡੀਨੋਜ਼ ਨਵੀਂ ਥਾਂ ਉਤੇ

DINO'S GROCERY MART

460 NOTRE DAME AVE. WINNIPEG, MAN. R3B 1R5

Ph. 942-1526

ਵਿੰਨੀਪੇਗ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਭਾਰਤੀ ਗਰੋਸਰੀ ਸਟੋਰ

ਜੋ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਸੱਤੇ ਦਿਨ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ

ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੇ ਸਪੈਸ਼ਲਿਸਟ ਹਾਂ

- ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਗਰੋਸਰੀ ● ਹਿੰਦੀ - ਪੰਜਾਬੀ - ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਫਿਲਮਾਂ ● ਭਾਰਤੀ ਰੀਕਾਰਡ - ਕੈਸਟਾਂ ਤੇ ਭਾਂਡੇ
- ਤਾਜ਼ਾ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ● ਤਾਜ਼ਾ ਬੱਕਰੇ ਦਾ ਮੀਟ ● ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ, ਮੰਦਰਾਂ, ਵਿਆਹਾਂ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਇਕੱਠੀ ਗਰੋਸਰੀ ਖ਼ੀਦਣ ਉਤੇ ਡਿਸਕਾਉਂਟ ● ਵਿੰਨੀਪੇਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਮੇਲ ਆਰਡਰ ਉਤੇ ਗਰੋਸਰੀ ਭੇਜੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ● ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਅਖਬਾਰ ਅਤੇ ਰਸਾਲੇ

ਡੀਨੋਜ਼ ਉਤੇ ਇਕੋ ਸਮੇਂ ਸਾਰੀ ਸ਼ਾਪਿੰਗ ਗਰੋ! ਵਧੀਆ ਕੁਆਲਟੀ, ਘੱਟ ਕੀਮਤਾਂ, ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸਰਵਿਸ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਨਾ ਮਾਹੌਲ ਡੀਨੋ ਦੇ ਸਟੋਰ ਉਤੇ “ਤੁਹਾਡੀ ਤਸੱਲੀ ਸਾਡਾ ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਹੈ”

ਤੁਹਾਡੀ ਆਪਣੀ ਕੌਮੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਏਜੰਸੀ

ਹਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਇਨਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ

- ਆਪਣੇ ਮਕਾਨ ● ਵਿਉਪਾਰ ● ਕਾਰ ਤੇ ਟਰੱਕ ● ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ● ਕੰਮ ਸਮੇਂ ਸੱਟ ਲੱਗ ਜਾਣ ਤੇ ਜਾਂ
- ਬੀਮਾਰ ਹੋ ਜਾਣ ਤੇ। ● ਆਟੋ ਪੈਕ ਰੀਨੀਊ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ● ਲਾਈਸੈਂਸ ਪਲੇਟਾ ਲੈਣ ਲਈ
- ਕਾਰ, ਟਰੱਕ, ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਮਿਲੇ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ:

ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ

ਫੋਨ : 772-3301

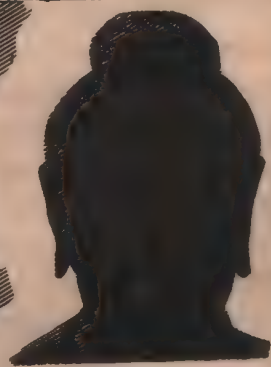
775-1061

AJANTA TRAVELS

ਮੈਨੀਟੋਬਾ ਵਿਚ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਟਿਕਟਾਂ ਲਈ ਅਜੰਤਾ ਟਰੈਵਲਜ਼ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

Kulwant S. Brar
Manager & Owner

ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਕਲਾ

ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਤਾਲੀਮ ਦਾ ਮਸਲਾ

ਅਮਰਜੀਤ ਚੰਦਨ

ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੀਆਂ ਸਾਬਕਾ ਬਸਤੀਆਂ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬਰਤਾਨਵੀ ਤਾਲੀਮੀ ਨਜ਼ਾਮ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਬੜੇ ਨੇਕ ਹਨ। ਸੱਠਾਂ ਵਿਚ ਇਥੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਏਸ਼ੀਅਨ ਅਵਾਸੀ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਕਰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਔਲਾਦ ਗੈਰੇ ਸਾਹਬਾਂ ਦੀ ਤਾਲੀਮ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਬੁਲੰਦੀਆਂ ਛੋਹੇਗੀ। ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਦੇਰ ਨਾ ਲੱਗੀ ਕਿ ਇਥੋਂ ਦਾ ਤਾਲੀਮੀ ਨਜ਼ਾਮ ਬਾਕੀ ਬਰਤਾਨਵੀ ਅਦਾਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ — ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਸਲੀ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਬਾਕੀ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹੋਰ ਅਦਾਰੇ, ਫੈਕਟਰੀਆਂ, ਪੁਲਸ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਗੇਰਾ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਕਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਸੱਠਾਂ ਤੇ ਸੱਤਰਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਤਾਲੀਮ ਧਮਾਕਾਖੇਜ਼ ਮੁੱਦਾ ਬਣ ਗਈ। ਸ਼ੁਰੂ ਸੱਤਰਾਂ ਦੌਰਾਨ ਈਲਿੰਗ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰੇ ਨਸਲਵਾਦ ਦਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ ਉਹ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਭੁਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਕਲਚਰ, ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਤੇ ਆਪਣੇ ਖਾਨਦਾਨ ਤੋਂ ਟੁੱਟੀ ਜਵਾਨ ਹੋਈ ਪੁਸ਼ਤ ਦਾ ਸੰਤਾਪ ਹੁਣ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੈ।

ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੀ ਤਾਲੀਮ ਦਾ ਸਵਾਲ ਸੱਤਰਾਂ ਦੇ ਅੱਧ ਵਿਚ ਖੜ੍ਹਾ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦ ਯੂਰਪੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀਆਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਦਸੰਬਰ 1974 ਵਿਚ ਇਹ ਹੁਕਮ ਸਾਦਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਤੇ ਕਲਚਰ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਖਾਤਰ ਉਸਤਾਦਾਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜੇ ਜ਼ਰੂਰਤ ਪਵੇ ਤਾਂ ਉਸਤਾਦਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰੋਂ ਮੰਗਵਾ ਕੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣ। ਬਰਤਾਨਵੀ ਤਾਲੀਮ ਵਜ਼ਾਰਤ ਨੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੁਖਾਲਫਤ ਇਹ ਆਖ ਕੇ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਸਾਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇਕ ਵਾਇਓਂ ਬਦਲਣਾ ਪਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਤਾਲੀਮ ਦਾ ਕੰਟਰੋਲ, ਮਰਕਜ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਨਹੀਂ, ਦੂਜਾ ਇਸ ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਬੋਝ ਵਧੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਯੂਰਪੀ ਆਵਾਸੀਆਂ ਤੇ ਤੀਜੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਆਵਾਸੀ ਕਾਮਨ ਮਾਰਕਿਟ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਮੁਲਕਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਅਤੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਲੇ ਲੋਕ ਆਵਾਸੀ ਨਹੀਂ, ਆਬਾਦਕਾਰ ਹਨ।

ਇਕ ਸਾਲ ਮਗਰੋਂ ਸਨ 75 ਵਿਚ ਮਰਕਜ਼ੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੁਕਾਮੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚੇ ਹੋਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤੇ, ਪਰ ਹੇਠੋਂ ਵੀ ਇਹਦੀ ਸਖਤ ਮੁਖਾਲਫਤ ਹੋਈ। ਜੁਲਾਈ 77 ਵਿਚ ਈ ਈ ਸੀ ਦੇ ਪਰਵਾਸੀ (ਮਾਈਗਰੈਂਟ) ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਤਾਲੀਮ ਬਾਰੇ ਇਕ ਹੋਰ ਹਦਾਇਤ ਨਾਮਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਬੋਲੀਆਂ ਦੀ ਤਾਲੀਮ ਨਾ ਦੇਣ ਦਾ ਚੰਗਾ ਬਹਾਨਾ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਇਥੋਂ ਦੇ “ਕੌਮੀ ਹਾਲਾਤ ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਜ਼ਰ” ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰੀ ਸੀ। ਬਰਤਾਨਵੀ ਮਹਿਕਮਾ ਤਾਲੀਮ ਨੇ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦੇ ਅਜ਼ਾਵੇ (ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ) ਬਾਰੇ ਹਦਾਇਤ ਦਾ ਮਤਲਬ “ਅਗਲੇਰੀ ਖੋਜ” ਹੀ ਕੱਢਿਆ ਅਤੇ ਨਾਰਮਲ ਤਾਲੀਮ ਦੇ ਤਾਲਮੇਲ ਦਾ ਜ਼ਿਮਾ ਮੁਕਾਮੀ ਤਾਲੀਮੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਸਿਰ ਸੁੱਟ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ

(ਅਮਰਜੀਤ ਚੰਦਨ ਅੱਜ ਕੱਲ੍ਹ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਹਨ। ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਲਈ ਉਹ ਉਚੇਰੇ ਯਤਨਾਂ ਵਿਚ ਰੁਝੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਚੰਦਨ ਦਾ ਇਹ ਲੇਖ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਬਾਰੇ ਖੋਜ-ਭਰਪੂਰ ਲੇਖ ਹੈ। ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਸਾਡੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੀ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਹੀ ਹਨ। ਅਗਲੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਲਾਕਾਤ ਛਾਪਣ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਲਵਾਂਗੇ। ਚੰਦਨ ਹੋਰੀ ਕਵੀ, ਗਲਪ-ਰਚੇਤਾ ਤੇ ਸਮਾਲੋਚਕ ਵੀ ਹਨ। — ਸਿਪਾਦਕ)

ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਥੋੜ੍ਹੀਆਂ ਬਹੁਤੀਆਂ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਕੇ ਗੋਂਗਲੂਆਂ ਤੋਂ ਮਿੱਟੀ ਝਾੜਦੀਆਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿਚ ਛੇ ਵੱਡੇ ਖੋਜ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਚਲਦੇ ਰਹੇ ਹਨ :—

1. ਬ੍ਰੈਡਫੋਰਡ ਮਾਦਰੀ ਜ਼ਬਾਨ ਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤਾਲੀਮ ਦਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ
2. ਈ ਈ ਸੀ/ਬੇਡਫੋਰਡਸ਼ਰ ਮਾਦਰੀ ਜ਼ਬਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ
3. ਇਲੀਆ (Ilea) ਦਾ ਦੋ ਜ਼ਬਾਨਾਂ ਦੀ ਤਾਲੀਮ ਦਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ
4. ਭਾਸ਼ਾਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ (L M P)
5. ਸਕੂਲਾਂ ਦੀ ਕੌਂਸਲ ਦਾ ਮਾਦਰੀ ਜ਼ਬਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ
6. ਈ ਈ ਸੀ ਦਾ ਪਾਇਲਟ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ : ਸੈਕੰਡਰੀ ਤਾਲੀਮ ਵਿਚ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਜ਼ਬਾਨਾਂ।

ਈਲੀਆ, ਕੋਵੈਂਟਰੀ, ਮਾਨਚੈਸਟਰ, ਡਰਬੀਸ਼ਰ ਵਗੇਰਾ ਦੀਆਂ ਲੋਕਲ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਮਲਟੀਕਲਚਰਲ ਤਾਲੀਮ ਬਾਰੇ ਪਾਲਸੀਆਂ ਤਾਂ ਤੇਜ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਵਿਚ ਮਾਦਰੀ ਜ਼ਬਾਨ ਤੇ ਦੁਭਾਸ਼ਕ ਤਾਲੀਮ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਫਰਵਰੀ 1984 ਵਿਚ ਫਾਪੀ ਯੂਰਪੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੁਤਾਬਕ ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿਚ ਸਿਰਫ 2.2 ਫੀਸਦੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਰਵੇ ਮੁਤਾਬਕ ਸਿਰਫ 8300 ਬੱਚੇ

ਮਾਦਰੀ ਜ਼ਬਾਨ ਤੇ ਕਲਚਰ ਦੀ ਤਾਲੀਮ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਹਾਸਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਦ ਕਿ 34 ਹਜ਼ਾਰ 700 ਬੱਚੇ ਸਕੂਲਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਇਹ ਤਾਲੀਮ ਹਾਸਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਯੂਰਪੀ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਕੁਝ ਬਰਤਾਨਵੀ ਮੈਂਬਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਦੀ ਹੁਕਮ ਅਦੂਲੀ ਕਾਰਣ ਬਰਤਾਨੀਆ ਨੂੰ ਯੂਰਪੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਧਮਕੀ ਦਿੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਬਰਤਾਨੀਆ ਵਿਚ ਬੋਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਜ਼ਬਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਬਾਕਾਇਦਾ ਸਰਵੇ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਇਲੀਆ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ (LMP) ਨੇ ਬ੍ਰੈਡਫੋਰਡ, ਹੈਰਿਗੇ, ਵਾਲਥਮਫੋਰੈਸਟ, ਕੋਵੈਂਟਰੀ ਅਤੇ ਪੀਟਰਬਰੋ ਵਿਚ ਸਰਵੇ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ-ਇਹ ਜ਼ਬਾਨਾਂ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਜ਼ਬਾਨਾਂ ਹਨ : ਉਰਦੂ, ਅਰਬੀ, ਇਤਾਲਵੀ, ਸਪੇਨੀ, ਹਿੰਦੀ, ਕੈਨਟਨੀਜ਼, ਗੁਜਰਾਤੀ, ਤੁਰਕੀ, ਪੰਜਾਬੀ, ਪੋਲਿਸ਼, ਪੁਰਚਗੀਜ਼, ਬੰਗਾਲੀ, ਯੂਕਰੇਨੀ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ।

ਇਲੀਆ ਦੇ 1982 ਦੇ ਸਰਵੇ ਮੁਤਾਬਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਲੰਡਨ ਵਿਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ 147 ਜ਼ਬਾਨਾਂ ਬੋਲੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਕੂਲ ਦੇ 16 ਫੀਸਦੀ ਬੱਚਿਆਂ (50 ਹਜ਼ਾਰ 353) ਦੀ ਮਾਦਰੀ ਜ਼ਬਾਨ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਹੋਰ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਰਤਾਨੀਆ ਦੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਪੰਜ ਲੱਖ ਬੱਚੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੀ ਤਾਲੀਮ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਹਨ।

ਸੰਯੁਕਤ ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਅਸਲ ਪਰਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਮੁਲਕ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਮੁਲਕਾਂ ਵਿਚ ਬੇਅੰਤ ਪੈਸੇ ਨਾਲ ਬਾਕਾਇਦਾ ਕੀਤੀ ਖੋਜ ਤੋਂ ਇਹ ਸਾਦਾ ਜਿਹੀ ਅਸਲੀਅਤ ਉਜਾਗਰ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਾ ਦੋ ਬੋਲੀਆਂ ਦੇ ਤਾਲੀਮੀ ਨਜ਼ਾਮ ਸਦਕਾ ਆਪਣੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਤੇ ਕਲਚਰ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਨਾ ਸਿਖਦਾ ਹੈ; ਉਹਦਾ ਬੋਲੀ ਦਾ ਬਹੁਰ ਵਧਦਾ ਹੈ; ਉਹ ਨਸਲਵਾਦ ਤੇ ਹੋਰ ਸਮਾਜੀ ਮਸਲਿਆਂ ਦਾ ਡਟਵਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਬਲ ਬਣਦਾ ਹੈ; ਖਾਨਦਾਨ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀਆਂ ਤੰਦਾਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕਈ ਸਮਾਜੀ ਤੇ ਦਿਮਾਗੀ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਉਪਰਲੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਤੱਥ ਉਜਾਗਰ ਹੋਏ ਹਨ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਸਿਖਣ ਨਾਲ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਿਖਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦੀ, ਸਗੋਂ ਦੋ ਜ਼ਬਾਨਾਂ ਜਾਣਨ ਵਾਲੇ ਬੱਚੇ ਇਕ ਜ਼ਬਾਨ-ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਗੁਭਿਆਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਗੱਲ ਈ ਈ ਸੀ ਦੇ ਸਰਮਾਏ ਨਾਲ ਚਲਾਏ ਬੇਡਫੋਰਡ ਵਿਚ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਦਾ ਤਾਲੀਮ ਦੇ

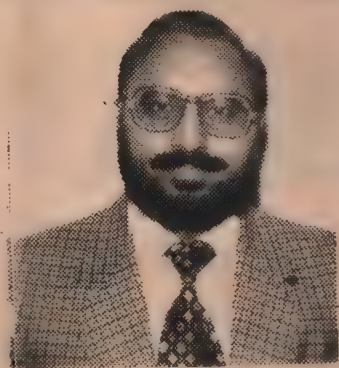
ਤਪਦਾ ਸ਼ਹਿਰ, ਕਹਿਰੀ ਝੱਖੜ, ਗਹਿਰਾ ਸਾਗਰ ਤੇ ਦਰਿਆ,
ਨੰਗੇ ਪੈਰ, ਭਿਆਨਕ ਰਸਤਾ ਪਰ ਨਿਸਚਾ ਮੋਰਾ ਵੀ ਹੈ।

INCOME TAX from \$15 ACCOUNTING

ਸਹੀ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਡਰੈਸਿੰਗ ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੇ
ਵਾਰਮ ਭਰਨ ਵਾਲਾ ਦਫਤਰ। ਮਾਂਗਟ ਹੋਰਾਂ ਦੇ 25 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਤਜਰਬੇ
ਦਾ ਫਾਜ਼ਬ ਰੇਟ ਤੇ ਠਾਢ ਉਠਾਉ। ਦਫਤਰ ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ
ਹੈ।

- Income Tax
- Book-Keeping
- Accounting & Incorporation
- Insurance (Life, Sickness, Group, Travel, Visitors)

MANGAT AGENCIES
No. 2-7171 King George HWY
SURREY, B.C.

C.S. Mangat
(Ex. Bank Manager)

594-5711 594-2254

A Lifetime of Memories

ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਯਾਦਗਾਰੀ ਮੌਕਿਆਂ ਲਈ
ਪੋਰਟਰੇਟ ਖਾਸ ਰਿਆਇਤ ਤੇ
ਹੋਰ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੋਟੋਗਰਾਫੀ ਲਈ ਸਸਤੇ ਰੇਟ

Portraits by
Andrew W. Simpson
Master of Photographic Arts

Clearbrook Photographic Arts Inc.
2623 Cedar Park Place Clearbrook, B.C. V2J 3S4

Ph. 859-4222

ਪ੍ਰਾਜੈਕਟਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਦੋਹਵਾਂ ਜ਼ਬਾਨਾਂ ਵਿਚ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਪੱਕੀ ਮੁਹਾਰਤ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਇਸ ਵਿਗਿਆਨਕ ਖੋਜ ਦਾ ਅਸਰ ਬਰਤਾਨਵੀ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਿਆ ਅਤੇ ਸਵੈਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ (1985) ਇਹਦਾ ਸਰੀਰ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ। ਬੋਲੀ ਦੇ ਮਾਹਰਾਂ ਦੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਇਕ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਚਾਰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਉਹਦੇ ਭਾਸ਼ਾਈ ਵਿਕਾਸ ਵਾਸਤੇ ਬਹੁਤ ਅਹਿਮ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬੱਚੇ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਬੋਲੀ ਉਹਦੇ ਖਾਨਦਾਨ ਤੇ ਸਮਾਜ ਨਾਲ ਮੁਦਲੀ ਵਾਬਸਤਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਜ਼ਬਾਨ ਵਿਚ ਬੱਚਾ ਹੋਂਦਾ, ਹੋਸਦਾ, ਖੇਡਦਾ ਸੁਣਨੇ ਲੈਂਦਾ ਤੇ ਉਦਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਪਲੇਅ ਸਕੂਲਾਂ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤਾਂ ਪਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਹੀ ਬੱਚੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਿਰਜੀ ਦੁਨੀਆਂ ਬੇਗਾਨੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਹੀ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਦੀ ਮਾਂ-ਬੋਲੀ ਦੀ ਤਾਲੀਮੀ ਨਜ਼ਾਮ ਵਿਚ ਕੋਈ ਥਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਕੂਲ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੱਚਾ ਜਿਵੇਂ ਹੋਸਦਾ ਸੀ, ਉਦਾਸ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਤੇ ਸੁਣਨੇ ਲੈਂਦਾ ਸੀ, ਉਹ ਸਭ ਗਲਤ ਸੀ। ਉਹਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹਦੇ ਵਾਲਦੇਨ ਤੇ ਅੰਗਾਂ ਸਾਕਾਂ ਦੀ ਬੋਲੀ ਅਸਲੀ ਬੋਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਫੇਰ ਉਹਦੀ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਝੂਠੀ ਚੇਤਨਾ 'ਤੇ ਉਸਰਨੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਵੇਲੇ ਲੰਡਨ, ਐਕਸਫੋਰਡ, ਮਾਨਚੈਸਟਰ, ਬਰਮਿੰਘਮ ਤੇ ਲੀਡਜ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਦੇ ਬਣਾਏ ਜੁਆਇੰਟ ਮੈਟਰੀਕੁਲੇਸ਼ਨ ਬੋਰਡ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ 'ਓ' ਤੇ 'ਏ' ਪੱਧਰ ਦੇ ਇਮਤਿਹਾਨ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਲੰਡਨ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਜ਼ਬਾਨ ਤੇ ਅਦਬ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਦੀ ਤਾਲੀਮ ਦਾ ਇਤਜ਼ਾਮ ਹੈ। ਪਰ ਜੂਨ 1984 ਵਿਚ 'ਓ' ਲੈਵਲ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵਿਚ ਸਿਰਫ 385 ਬੱਚੇ ਬੈਠੇ। ਇਹ ਗੱਲ ਹੋਰ ਵੀ ਅਫਸੋਸ ਜਨਕ ਲਗਦੀ ਹੈ, ਜਦ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗੇ ਕਿ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਤਕਰੀਬਨ ਡੇਢ ਲੱਖ ਬੱਚੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬੀ ਖਾਨਦਾਨਾਂ ਦੇ ਹਨ। ਹੋਰ ਡੇਢ ਲੱਖ ਹਿੰਦੂ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕਦੇਕਦਾ ਦੁਰਕਾਰਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਲੱਖ ਡੇਢ ਲੱਖ ਬੱਚਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਸਿਰਫ 385 ਬੱਚੇ ਆਪਣੀ ਮਾਦਰੀ ਜ਼ਬਾਨ ਪੜ੍ਹਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਫਸੋਸ ਤੇ ਸ਼ਰਮ ਵਾਲੀ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਬਰਤਾਨਵੀ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ ਦੇਣ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਦੀ ਥਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਬੁਕਲ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਚੋਰ ਨੂੰ ਫੜਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅਸੀਂ ਤਾਂ ਬਰਤਾਨੀਆਂ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਭਾਰਤੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਕੀ ਹਾਲ ਹੈ, ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਕੀ ਹਾਲਤ ਹੈ? ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪੰਜ ਕਰੋੜ ਅਣਹੋਇਆਂ ਦੀ ਤਾਂ ਕੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੈ, ਪਰ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਜਾਪਾਨ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਦਵਾਨ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਤੋਮੀਓ ਮਿਜ਼ੋਕਾਮੀ ਦੇ ਇਸ

ਮਿਹਣੇ ਵਿਚ ਬੜੀ ਸਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਹੁਣ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਸਦਕਾ ਹੀ ਬਚੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਮੀਰ ਤੇ ਨੌਦੌਲਤੀਏ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲਣ ਵਿਚ ਸ਼ਰਮ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ (ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਤੇ ਦੋਹਵੀਂ ਹੱਥੀਂ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਾ ਕੋਈ ਅਲੋਚਕ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨਾਲ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਦਾ ਹੈ) ਮਿਜ਼ੋਕਾਮੀ ਇਹ ਵੀ ਠੀਕ ਹੀ ਆਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਮੀਰ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਘਰੀਂ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਹੋਰ ਕੋਈ ਪੋਥੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ।

ਪੰਜਾਬੀ ਜਦ ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਆਏ ਸਨ ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੀ ਤਵਾਰੀਖ, ਕਲਚਰ ਤੇ ਜ਼ਬਾਨ ਦੀ ਅਣਗਹਿਲੀ ਅਤੇ ਤੁਅੱਸਬ ਵੀ ਨਾਲ ਹੀ ਲੈ ਕੇ ਆਏ ਸਨ। ਜਿਹਨਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੀ ਔਲਾਦ ਨੂੰ ਕੀ ਅਕਲ ਦੇਣੀ ਹੈ। ਬਹੁਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਆਪਣੇ ਕਲਚਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਕੱਟੜ ਮਜ਼ਹਬੀਅਤ ਤੇ ਜ਼ਾਲਮ ਖਾਨਦਾਨੀ ਨਜ਼ਾਮ ਤੋਂ ਕੱਢਦੇ ਹਨ। ਕਈ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਸਲਮਾਨ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅਰਬੀ ਪੱਕੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਵਾ ਰਹੇ ਹਨ। LMP ਦੇ ਸਰਵੇ ਮੁਤਾਬਕ ਹਿੰਦੀ ਵੀ ਇਥੋਂ ਦੇ ਏਸ਼ੀਆਈਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਬੋਲੀ ਹੈ। ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਲੋਕ ਆਏ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿ ਮਾਦਰੀ ਜ਼ਬਾਨ ਦੀ ਨਵੀਂ ਇਡਸਟਰੀ ਵਿਚੋਂ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੰਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੂਆਂ ਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੀ ਬੇਈਮਾਨੀ ਤੋਂ ਵਾਕਫ਼ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਕੁਝ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਬੀ ਬੀ ਸੀ ਦੇ ਮਾਦਰੀ ਜ਼ਬਾਨ ਬਾਰੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਡਿਊਸਰ ਜੌਨ ਟਵਿਚਨ ਨੇ Languages For Life ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਬੂਝ ਕੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਉਰਦੂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਘਰ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬੋਲੀ ਬੋਲਦੇ ਹਨ। ਇਸ "ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੋਲੀ" ਦਾ ਨਾਂ ਲੈਂਦਿਆਂ ਬਾਇਦ ਇਹਨੂੰ ਸੋਝ ਆਉਂਦੀ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਲਿਖੇ ਰੋਸ ਪੱਤਰ ਦਾ ਬੀ ਬੀ ਸੀ ਉਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਾ ਹੋਇਆ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਾਰੀਆਂ ਨਿਹਮਤਾਂ ਦੇ ਬੂਹੇ ਖੋਲਣ ਵਾਲੀ ਸਮਝਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਕੀ ਦੋਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਥੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਕਈ ਲੇਖਕਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਔਲਾਦ ਦਾ ਹਾਲ ਦੇਖਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। ਕਈਆਂ ਦੇ ਨਿਆਣੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਾਉਣ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਧੀਆਂ ਪੁੱਤਾਂ ਨੂੰ ਉੜਾ ਐੜਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਉਠਾਲਣਾ ਆਉਂਦਾ, ਇਹਨਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਤਾਂ ਕੀ ਬੋਲਣੀ ਹੈ ਆਮ ਵਾਲਦੇਨ ਨੂੰ ਮਾਦਰੀ ਜ਼ਬਾਨ ਦੀ ਤਾਲੀਮ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦਾ ਕੋਈ ਇਲਮ ਨਹੀਂ ਤੇ ਤਾਲੀਮੀ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਨੇ ਇਹਨਾਂ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਕਦੇ ਕੋਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਆਮ ਵਾਲਦੇਨ ਨੂੰ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਕਿ ਬੋਲੀ ਦੀ ਸਨਾਖਤ ਖੁਸ਼ ਜਾਣ ਨਾਲ ਘਰ ਤੇ ਸਕੂਲ ਵਿਚਕਾਰ ਪੁਲ ਟੁੱਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਬੋਲੀ ਖੁਸ਼ ਨਾਲ ਬੋਲੇ ਦਾ ਦਿਮਾਗੀ ਤੇ ਸਮਾਜੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਤਾਂ ਮਾਦਰੀ ਜ਼ਬਾਨ ਤਾਲੀਮ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ

ਇਨਸਾਨ ਹੱਕ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਸ ਵੇਲੇ ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਤਾਲੀਮ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਵੀਕ ਐਂਡ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਨਾਤਜਰਬਾਕਾਰ ਤੇ ਸੇਵਾਦਾਰ ਉਸਤਾਦਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਹੈ। ਇਹ ਉਦਮ ਕਾਬਲੇ-ਤਾਰੀਫ਼ ਹੈ, ਪਰ ਇਹਦਾ ਵੱਡਾ ਨੁਕਸਾਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਗਲਤ ਖਿਆਲ ਹੋਰ ਜ਼ੋਰ ਫੜਦਾ ਹੈ ਕਿ 'ਗੁਰਮੁਖੀ' ਲਿਪੀ ਵਿਚ ਲਿਖੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਰਫ਼ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਜ਼ਬਾਨ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਰਜ਼ਾਕਾਰ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲਾਂ ਵਿਚ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੇ ਲੌਕਿਕ (ਸੈਕੂਲਰ) ਲੀਹਾਂ ਉਤੇ ਲਿਖੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਨਾਲ ਹੋਰ ਵਧੇਰੇ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਧੇਰੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਪੁਰਾਣੀ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕਾਂ ਦੀਆਂ ਛਾਪੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਪੰਜਾਬੀ ਬਾਹਰ ਵਸਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖ ਕੇ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ। ਇਹਨਾਂ ਕਾਇਦਿਆਂ ਦਾ ਮਕਸਦ ਉੜਾ ਐੜਾ ਲਿਖਣਾ ਸਿਖਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪੰਜਾਬੀ ਜ਼ਬਾਨ ਨਹੀਂ। ਕੁਝ ਕਾਇਦੇ ਵਗੇਰਾ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਵਿਕਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਗੈਰ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤੇ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਨਜ਼ਰੀਆ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਗਿਣਤੀ ਤੇ ਪਹਾੜਿਆਂ ਦੇ ਚਾਰਟਾਂ ਉਤੇ ਵੀ ਖੰਡੇ ਤੇ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਤੁੱਕਾਂ ਛਪੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੈਰ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਮਾਂ ਬੋਲੀ ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀ। ਮੈਂ ਖੁਦ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੁਝ ਅਰਸਾ ਪੰਜਾਬੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਹੈ। ਬੜੀ ਸ਼ਰਮਨਾਕ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਵੀ ਸਿੱਕੇਬੰਦ ਪੰਜਾਬੀ ਗਰਾਮਰ ਦੀ ਕੋਈ ਕਿਤਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਗਲਤ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਲਿਖੀਆਂ ਇਕ-ਦੋ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਾਲ ਬੁੱਤਾ ਸਾਰਦਾ ਸੀ। ਉਸਾਕਾ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਤੋਮੀਓ ਮਿਜ਼ੋਕਾਮੀ ਨੇ ਵੀ ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਇਸ ਬੜੀ ਘਾਟ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਸੀ: "ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਆਕਰਣ ਦੀ ਇਕ ਵੀ ਚੰਗੀ ਕਿਤਾਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਠੇਠ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ। ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਪਾਠ ਪੁਸਤਕਾਂ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਲਿਖਾਰੀਆਂ ਅੱਗੇ ਇਹ ਬੜਾ ਮਸਲਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।" (ਇਡੀਅਨ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ 8 ਜਨਵਰੀ 87)

ਰਜ਼ਾਕਾਰ ਜਾਂ ਸਪਲੀਮੈਂਟਰੀ ਪੰਜਾਬੀ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਉਸਤਾਦਾਂ ਦੀ ਟਰੇਨਿੰਗ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਬਾਰੇ LMP ਅਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੌਂਸਲ ਫਾਰਮਦਰਟਗ ਟੀਚਿੰਗ NCMTT ਨੇ ਕਾਫੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀਆਂ ਸਲਾਹਾਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਕਾਇਦਿਆਂ-ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਅਦਾਰਾ ਸਿਰ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਰਿਹਾ। ਇਸ ਬਾਬਤ ਮਾਨਚੈਸਟਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਡਾਕਟਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਮੰਗਤ ਰਾਏ ਭਾਰਦਵਾਜ ਨੇ ਤੇ ਮੈਂ ਰਲ ਕੇ ਕਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕਾਂ ਤੇ ਤਾਲੀਮੀ ਹੁਕਮਰਾਨਾਂ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਭੇਜੀ, ਪਰ ਇਸ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਈ।

Business Financial Planning

**Taking Care
of Your Family
and Business**

How can I ensure that in the future my estate will have the necessary liquidity to meet outstanding debts, taxes, etc.?

Estate Analysis

**Recruiting and
Retaining Key
Employees**

What about a basic benefits package for my employees?

Group Insurance

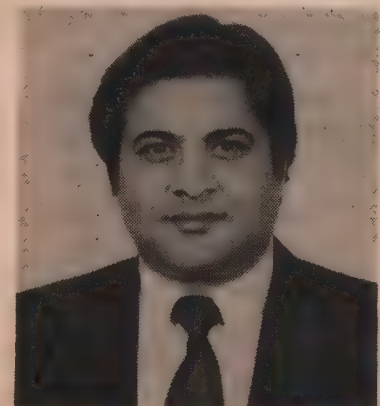
**Affordable
Retirement
Packages
for You and Your
Employees**

How can I increase my retirement benefits?

Registered
Retirement
Savings Plan

**Find Out More
About**

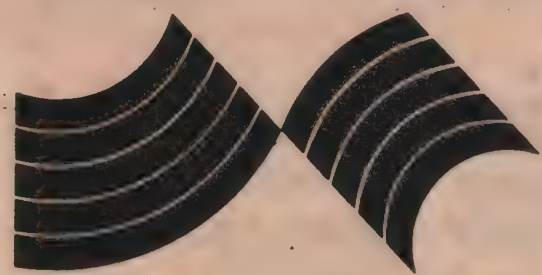
**The Plan(s) That Interest You
Call Your Financial Planner
and
Complete Brokerage Service:**

Sudesh Kalia

Bus: (604) 685-9335

Res: (604) 254-5837

NORTH AMERICAN LIFE

ਉਲਾਹਮਾ

ਡਾ: ਆਰ. ਡੀ. ਸੋਨੀ. ਨਿਰੁਧਾਰਕ

ਗਲ ਸੁਣ ਸੱਜਣਾ ਗਲ ਸੁਣ ਵੇ
ਮੇਰਾ ਬੂਟਾ ਦਿਲ ਪਰਚਾਇਆ ਕਿਉਂ ?
ਮੇਰੀ ਦੁਖਦੀ ਰਗ ਸੀ ਮੁੱਦਤ ਤੋਂ
ਮੱਲ੍ਹਮ ਦਾ ਫੁੱਛਾ ਲਾਇਆ ਕਿਉਂ ?
ਮੈਂ ਜੁਗੜੇ ਹੋਈ ਤਿਆਈ ਹਾਂ,
ਪਿਆਰਾਂ ਦਾ ਨੀਰ ਪਿਆਇਆ ਕਿਉਂ ?
ਵਿਛੜੀ ਸਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ,
ਮੈਨੂੰ ਧੁਰ ਮੰਜਲ ਪਹੁੰਚਾਇਆ ਕਿਉਂ ?
ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦਿਆਂ ਤਿਤਰ ਖੰਥਿਆਂ ਤੋਂ
ਭਾਵੇਂ ਦਾ ਮੀਂਹ ਵਰ੍ਹਾਯਾ ਕਿਉਂ ?
ਮੇਰੀ ਰੁੜਦੀ ਜਾਂਦੀ ਕਿਸਤੀ ਨੂੰ,
ਆਸਾਂ ਦਾ ਚੁੱਪ ਲਾਇਆ ਕਿਉਂ ?
ਮੇਰੀ ਕੋਮਲ ਕੱਚ ਕਰੁੰਬਲ ਨੂੰ
ਇੱਕ ਸੂਹਾ ਪੱਤ ਬਣਾਇਆ ਕਿਉਂ ?
ਦਿਲ ਵੇਹਦੀ ਜਾਂਦੀ ਢੇਰੀ ਸੀ,
ਇਹਨੂੰ ਧੁਰ ਅਸਮਾਨ ਪੁਚਾਇਆ ਕਿਉਂ ?
ਸਦੀਆਂ ਦੀ ਬੰਜਰ ਧਰਤੀ ਤੇ
ਪਿਆਰਾਂ ਦਾ ਬੂਟਾ ਲਾਇਆ ਕਿਉਂ ?
ਮੈਂ ਕੱਚਾ ਦੁੱਧ ਸਾਂ ਸ਼ੱਧਾਂ ਦਾ,
ਜਾਮਨ ਇਕਰਾਰਾ ਲਾਇਆ ਕਿਉਂ ?
ਇਸ ਬੁਝਦੇ ਜਾਂਦੇ ਦੀਵੇ ਵਿੱਚ,
ਰੋਲੇ ਦਾ ਤੇਲ ਚੁਆਇਆ ਕਿਉਂ ?
ਮੱਸਿਆ ਦੀ ਗੱਡ ਦੀ ਦਿਲ ਮੇਰਾ,
ਸਧਰਾਂ ਦਾ ਚੰਨ ਚੜ੍ਹਾਇਆ ਕਿਉਂ ?
ਗਲਮੇਂ ਦੀਆਂ ਪਾਟੀਆਂ ਲੀਰਾਂ ਸੀ,
ਮਖਮਲ ਦਾ ਕੋਟ ਪੁਆਇਆ ਕਿਉਂ ?
ਇਹਨਾਂ ਨੂਰ ਨੂਰ ਕਰਦੀਆਂ ਰਾਤਾਂ ਵਿਚ,
ਸਾਹਾਂ ਤੰਦੂਰ ਤਪਾਇਆ ਕਿਉਂ ?
ਇੱਕ ਅਲਪਤੁ ਅੱਲਤੁ ਕੋਰੀ ਨੂੰ,
ਸਿਦਕਾਂ ਦਾ ਸਬਕ ਪੜਾਇਆ ਕਿਉਂ ?
ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੀ ਚਾਦਰ ਚਿੱਟੀ ਸੀ,
ਇਹਨੂੰ ਰੰਗ ਸਲੇਟੀ ਲਾਇਆ ਕਿਉਂ ?

ਨਵਾਂ ਸਾਲ

ਮਿੱਤਰ ਰਾਝਾ

ਨਵਾਂ ਸਾਲ
ਨਵੀਂ ਨੁਹਾਰ ਦਾ ਹੋਏ
ਨਰੋਇਆ ਕਰੇ ਸਭ ਨੂੰ
ਨਵੀਂ ਬਹਾਰ ਦਾ ਹੋਏ

ਨਵਾਂ ਨਵਾਂ ਲਗੇ ਸਭ ਨੂੰ
ਨਵੇਂ ਕੋਲ ਦਾ
ਨਵੇਂ ਕਰਾਰ ਦਾ ਹੋਏ

ਚਲੰਤ ਮਾਮਲੇ

ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇੜਾ

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਮੁਨਾਫੇਖੋਰੀ ਤੇ ਅਜਾਰੇਦਾਰੀ ਤੇ ਝਾਤ

ਗੁਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸੰਘੇੜਾ

ਕੈਨੇਡਾ ਨੂੰ ਅਮੀਰ ਅਤੇ ਕੱਚੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਤੇ ਧਾਤਾਂ ਆਦਿ ਦਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਭੰਡਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੋ ਸੱਚ ਹੈ। ਪਰ ਇਸ ਅਮੀਰੀ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਲਕੀਰ ਤੋਂ ਬੱਲੇ ਅਤੇ ਰੋਟੀ ਕੱਪੜੇ ਤੋਂ ਆਤੁਰ ਹਨ। ਇਹ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਹਫ਼ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵੇਖਿਆ। ਅਜ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਗਰੀਬੀ, ਫੂਡ ਬੈਂਕਾਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਅਤੇ ਬੇ-ਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਤੋਂ ਆਤੁਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਕੋਟ ਲਾਭ ਉਠਾਉਂਦਾ ਤੇ ਖੂਨ ਪੀਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੈਦਾਵਾਰੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਕੁਝ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਲੱਖਾਂ ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੈਲਫੇਅਰ ਤੇ ਜਾਣ, ਤੇ ਖੁਰਾਕ ਲਈ ਲਾਈਨਾਂ ਵਿਚ ਖੜਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਸਗੋਂ ਅਮੀਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਮੀਰ ਹੋਣ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦਿਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਦਸੰਬਰ 1987 ਦਾ ਟੈਕਸਾਂ ਦੀ ਸ਼ੋਧ ਵਾਰੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਤਜਵੀਜ਼ਾਂ ਹੀ ਦਸਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਅਮੀਰਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਬੈਂਕਾਂ ਤੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਉਪਰ ਵਾਜਬ ਟੈਕਸ ਲਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਮੁੜ ਗਰੀਬ, ਆਮ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਤੇ ਮੱਧ ਵਰਗ ਨੂੰ ਮੁੜ ਆ ਢਾਹਿਆ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਕੋਈ 68 ਫੀ ਸਦੀ ਆਰਥਕਤਾ ਤਾਂ ਅਮਰੀਕੀ ਅਜਾਰੇਦਾਰਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ “ਫਰੀ ਟਰੇਡ” ਸਿਰਫ ਕੰਮਾਂ ਉਪਰ ਹੀ ਸੱਟ ਨਹੀਂ ਮਾਰੇਗੀ ਬਲਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਆਰਥਕਤਾ ਉਪਰ ਅਮਰੀਕਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਾਵੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਹੁਣ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਆਰਥਕਤਾ ਉਪਰ ਕੋਈ 32 ਘਰਾਣਿਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਤੇ ਭਾਰੂ ਅਸਰ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਬੱਤੀਆਂ ਤੇ ਖਾਸ ਕਰ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪੰਜ ਸੰਗਰਿਹਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਦੁਗਣਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। 1985 ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਫੈਡਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਮਦਨ 80 ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਸੀ ਪਰ ਇਹਨਾਂ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਬੱਤੀ ਧਨਾਵਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਇਕ ਸੌ ਤੋਂ ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਸੀ। ਇਕੱਲੇ ਬਿਲ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਆਮਦਨ ਕੋਈ ਸਵਾ ਤਿੰਨ ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਸੀ ਜੋ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪਲੈਨ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਹੀ ਕਰਕੇ ਕਈ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਸੋਚਣੀ ਵਾਲੇ ਅਰਥ ਵਿਗਿਆਨੀ ਭੀ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹੁਣ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਭੀ ਇਹਨਾਂ ਅਜਾਰੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਬਹੁ-ਕੌਮੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਡਰ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਖੋਰ ਸਟੇਟ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੀ ਜਮਾਤ ਤਾਂ ਉਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਪੈਦਾਵਾਰੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ। ਟਰਾਂਟੋ ਫੁਮੀਨੀਅਨ ਬੈਂਕ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ “ਉਸ ਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਤੇ ਇਸ ਮਲਕੀਅਤ ਦਾ ਲੋਕਾਂ ਉਪਰ ਉਲਟ ਅਸਰ ਨਾ ਹੋਵੇ।”

ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਛੇ ਅਰਥਾਂ ਪਤੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਤਾਂ ਆਮ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਈਟਨਜ਼; ਵੈਸਟਨਜ਼; ਇਰਵਿੰਗਜ਼; ਰੈਕਮੇਨਜ਼; ਥੋਮਸਨ ਅਤੇ ਬਰੌਫਮੈਨ। ਅਮਰੀਕਾ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਆਦਮੀ ਸਿਮ ਮੂਰ ਵਾਲਟਨ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ “ਇਰਵਿੰਗਜ਼” ਅਤੇ

ਬਰੌਫਮੈਨ ਭੀ ਉਸ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਸਮਝੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਧਨੀਆਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਜੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਇਕ ਅਮੀਰ ਪਾਸ ਕਈ ਕਈ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਹਿੱਸੇ ਹਨ। ਉਹ ਹੀ ਕੁਝ ਬੰਦੇ ਬੈਂਕਾਂ, ਟਰੱਸਟਾਂ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਮੁਕਾਬਲਾ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿਚ ਖਪਤ ਹੋਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਖਰੀਦਣ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਅਸਰਦਾਰਿਕ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਧਨੀ ਹੀ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਹਨ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦੀਆਂ ਸੌ ਵੱਡੀਆਂ ਕੰਪਨੀਆਂ ਪਾਸ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਧਨ ਦਾ ਅੱਧ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇ ਇਹਨਾਂ ਪਾਸ ਹੀ ਹਨ। ਟਰਾਂਟੋ ਤੇ ਅਰਥਾਂ ਪਤੀ ਜੈਕਮੈਨ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਬਹੁਤੀ ਪ੍ਰਵਾਹ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿ ਇਹ ਪਰਿਵਾਰਕ ਧਨ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਅੱਗੇ ਵੰਡ ਹੋਣਾ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਭੀ ਪਰਿਵਾਰਕ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਵਿਚ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਧਨ ਦੀ ਵੰਡ ਵਾਰੇ ਨਵੰਬਰ 1987 ਵਿਚ ਰੀਪੋਰਟ ਛਾਪੀ ਹੈ ਅਤੇ ਛਾਪਣ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਜੋ “ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਚੁਆਇਟ” ਇਕੋਨੋਮਿਕ ਕਮੇਟੀ” ਦੇ ਨਾਮ ਨਾਲ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ 1963 ਤੋਂ 1983 ਤੱਕ ਧਨ ਦੀ ਕਾਟੀ ਵੰਡ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਅਮੀਰ ਹੋਰ ਅਮੀਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਉਪਰਲੇ ਦਸ ਫੀ ਸਦੀ ਅਮੀਰਾਂ ਪਾਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸ਼ੱਪਤੀ (ਧਨ, ਜ਼ਮੀਨ ਆਦਿ) ਦਾ ਤਰਾਸੀ ਫੀ ਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਉਪਰਲੇ ਦਸਾਂ ਵਿਚੋਂ ਭੀ ਅੱਧੀ ਫੀ ਸਦੀ ਪਾਸ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਾਫੇ ਪੰਤਾਲੀ ਫੀ ਸਦੀ ਸ਼ੱਪਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਨੱਥੇ ਫੀਸਦੀ ਆਬਾਦੀ ਪਾਸ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਸਿਰਫ ਪੰਦੇ ਸਤਾਰਾਂ ਫੀ ਸਦੀ ਸ਼ੱਪਤੀ ਹੈ। ਸੋ ਅੱਧੀ ਫੀ ਸਦੀ ਸੁਪਰ ਅਮੀਰ ਦੇ ਧਨ ਵਿਚ 97 ਫੀ ਸਦੀ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ। ਇਉਂ ਭੀ ਆਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਸ ਫੀ ਸਦੀ ਅਮੀਰਾਂ ਪਾਸ ਬਾਕੀ ਦੇ ਨੱਥੇ ਫੀ ਸਦੀ ਨਾਲੋਂ 223 ਗੁਣਾਂ ਵੱਧ ਧਨ ਸ਼ੱਪਤੀ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਸਿੱਕੇ ਦੇ ਫੈਲਾਅ, ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਬੇ-ਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਗਰੀਬ ਦੀ ਖਰੀਦ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਰ ਘਟੀ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਭੀ ਅਮੀਰ ਹੋਰ ਅਮੀਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਭੀ ਵਿਚਾਰ ਦਿਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਭੀ ਖਾਤਮਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਆਰਥਕਤਾ ਵਿਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਤੇ ਛਾਪਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਹ ਆਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬੇ-ਰੁਜ਼ਗਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇ-ਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਭੱਤਾ ਭੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੁਫਤ ਵਿਦਿਆ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਵਾਧੂਚਰ ਸਿਸਟਮ ਦਾ ਢੋਂਗ ਰਚਾਉਣ ਤੇ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਕਰਨ ਦੇ ਦਕੌਂਸਲੇ ਹਨ। ਸਗੋਂ ਅਜਾਰੇਦਾਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਘਟਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫੇ ਵਧ ਰਹੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਰੁਆਇਲ ਬੈਂਕ ਦਾ ਮੁਨਾਫਾ ਸਵਾ ਦੋ ਬਿਲੀਅਨ ਡਾਲਰ ਸੀ ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ 39953 ਤੋਂ ਸੈਂਤੀ ਹਜ਼ਾਰ ਚਾਰ ਸੌ ਤੀਹ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਇਮਪੀਰੀਅਲ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਡੇਢ ਮਿਲੀਅਨ ਮੁਨਾਫਾ ਪਰ ਪਚਵੰਜਾ ਸੌ ਤਰੇਹਟ ਕਰਮਚਾਰੀ ਘਟਾਏ। ਮੋਟਰੀਅਲ ਬੈਂਕ, ਨੋਵਾ ਸਕੋਸ਼ੀਆ ਅਤੇ ਟਰਾਂਟੋ ਫੁਮੀਨੀਅਨ ਨੂੰ (ਇਕੱਲੇ ਇਕੱਲੇ ਨੂੰ) ਡੇਢ ਡੇਢ ਬਿਲੀਅਨ ਤੋਂ ਉਪਰ ਮੁਨਾਫਾ ਪਰ ਸੈਂਕੜਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਟਾਏ। ਪਟਰੋਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਐਸੋ ਨੂੰ ਇਕ ਸੌ ਅਠਵੰਜਾ ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਮੁਨਾਫਾ ਹੋਇਆ ਪਰ 1979 ਕਰਮਚਾਰੀ ਘਟਾਏ। ਟੈਕਸੀਕੋ ਨੂੰ ਇਕ ਸੌ ਛੱਤੀ ਕਰੋੜ ਮੁਨਾਫਾ; ਸ਼ੈਲ ਨੂੰ ਇਕ ਸੌ ਪੈਂਹਟ ਡਾਲਰ ਮੁਨਾਫਾ ਅਤੇ ਗਲਫ ਨੂੰ ਇਕ ਸੌ ਤਿੰਨ ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਮੁਨਾਫਾ ਹੋਇਆ ਪਰ ਹਰ ਇਕ ਨੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਘਟਾਏ। ਉਪਰ ਦੱਸੇ ਪੰਜ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਚਾਰ ਪਟਰੋਲ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਕੁਲ 14 ਅਰਬ ਪੰਜਾਹ ਕਰੋੜ ਡਾਲਰ ਮੁਨਾਫਾ ਹੋਇਆ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਕੁਲ ਅਠਾਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੰਮ ਤੋਂ ਹਟਾਏ। ਸੋ ਇਹ ਅਜਾਰੇ ਕੰਮ ਦੇਣ ਜਾਂ ਹੋਰ ਮਜ਼ਦੂਰ/ਕਰਮਚਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਥਾਂ ਸਗੋਂ ਕੰਮ ਤੋਂ ਵਹਿਲੇ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਇਸ ਨਾਲ ਯੂਨੀਅਨ ਤੇ ਭੀ ਸੱਟ ਵੱਜਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਅਜਾਰੇਦਾਰ ਵਧਾ ਲੈਂਦੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੁਨਾਫਾ। ਪਰ ਜੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਲੋਕ ਬੇ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਖਰੀਦ ਸ਼ਕਤੀ ਘਟੇਗੀ ਅਤੇ ਖਪਤ ਮੰਡੀ ਸ਼ੁਕਤ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦਾ ਅਸਰ ਸਾਰੀ ਆਰਥਕਤਾ ਉਪਰ ਪਵੇਗਾ।

ਪਰ ਹਾਲ ਦੀ ਘੜੀ ਅਜਾਰੇਦਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਮੁਨਾਫੇ ਕਮਾਉਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਜ ਪਿਛਾਖੜੀ ਸਰਕਾਰਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਦਮ ਭਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਤੋੜਾ

ਸੱਠਾਂ ਵਾਂਗ ਬਰਤਾਨਵੀ ਤਾਲੀਮੀ ਨਜ਼ਾਮ ਦਾ ਸਾਰਾ ਦਾਰੋਮਦਾਰ ਹਾਲੇ ਵੀ ਇਕਸੁਰਵਾਦੀ (Assimilationis) ਮਾਡਲ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਵੇਲਸ ਤੇ ਗੇਲਿਕ ਦੀ ਤਾਲੀਮ ਵਾਸਤੇ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਗਰਾਂਟਾਂ ਫਰਾਖਦਿਲੀ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਹੋਰ “ਪਹਿਲੀਆਂ ਜ਼ਬਾਨਾਂ” ਨੂੰ ਅਸਲੋਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਬੜੀ ਹੋਰਾਨੀ, ਅਫਸੋਸ ਤੇ ਸ਼ਰਮ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਭਾਂਤ-ਭਾਂਤ ਦੀਆਂ ਗੱਗਾ-ਬੱਬਾ ਹਿੰਦ ਮਜ਼ਦੂਰ ਸਭਾਵਾਂ, ਸਾਹਿਤ ਸਭਾਵਾਂ, ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਸੱਤਰਾਂ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਮਾਦਰੀ ਜ਼ਬਾਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਕਿਉਂ ਨਾ ਚੁੱਕਿਆ ਇਕ ਪੂਰੀ ਪੁਸ਼ਤ ਦੀ ਤਬਾਹੀ ਤੇ ਬਰਬਾਦੀ ਮਗਰੋਂ ਹਾਲੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚ ਘੁੰਗਣੀਆਂ ਪਾਈ ਬੈਠੇ ਹਾਂ।

ਨਵੀਂ ਤਾਘ ਦਾ
ਨਵੀਂ ਉੰਗ ਦਾ
ਨਵੇਂ ਪਿਆਰ ਦਾ ਹੋਏ

ਨਵਾਂ ਸਾਲ
ਸਭ ਨੂੰ ਸੋਹੇ
ਦੁਸ਼ਮਣ ਸੱਜਣ ਲਈ
ਇਕ ਸਾਰ ਦਾ ਹੋਏ

ਨਵਾਂ ਸਾਲ
ਨਵੀਂ ਨੁਹਾਰ ਦਾ ਹੋਏ
ਨਰੋਇਆ ਕਰੇ ਸਭ ਨੂੰ
ਨਵੀਂ ਬਹਾਰ ਦਾ ਹੋਏ।

Retain this Valuable Certificate with your household documents

Guaranteed

• Expert, Accurate, Market Evaluation
WITH NO COST OR OBLIGATION

- Tips to get top value
- Maximum market exposure
- An Easy “No hassle” sale

FOR EFFICIENT & COURTEOUS SERVICE WITH POSITIVE RESULTS CALL

NEIL DHALIWAL

BUS: 588-9955 RES: 597-2069

It's Good to Know Someone Who Knows

ਤਾਮਲ ਟਾਈਗਰਜ਼ ਨੇ 13 ਹੋਰ ਮਾਰੇ

ਕੁਲੰਬੇ — ਤਾਮਲ ਟਾਈਗਰਜ਼ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਇਕ ਮਿਲਟਰੀ ਟਰੱਕ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਬੰਬ ਧਮਾਕਾ ਕਰਕੇ 13 ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ। ਪੰਜ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸੈਨਾ ਦੇ ਸ਼ਿਪਾਹੀ ਮਾਰੇ ਅਤੇ ਛੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ। ਇਹ ਘਟਨਾ ਮੁਲਾਈਤਿਵੂ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਕ ਹੋਰ ਘਟਨਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸੈਨਾ ਦੀ ਵਾਇਰਿਗ ਨਾਲ ਛੇ ਤਾਮਲ ਟਾਈਗਰਜ਼ ਮਾਰੇ ਗਏ।

ਪੁਰਬੀ ਸੂਬੇ

ਦੀ ਸ਼ੁੱਧ ਤੋਂ ਕੁਝ ਮੀਲ ਦੀ ਵਿਚ ਉੱਤੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਦਾਖਲ ਹੋ ਕੇ 30 ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਨੇ ਲੁਟ ਮਾਰ ਕੀਤੀ।

LAKEVIEW REALTY
10732 King George Hwy.
Surrey, B.C.

THIS IS NOT INTENDED TO SOLICIT PROPERTY ALREADY LISTED FOR SALE.

ਧਰਮ ਤੇ ਫਲਸਫਾ

ਬੇਕਸਾਂ ਰਾ ਯਾਰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ (1666—1708)

ਵਲੋਂ : ਪ੍ਰਿ: ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਉਪਲ ਸਰੀ, ਭੀ. ਸੀ.)

ਸਤਾਹਰਵੀ ਸਦੀ ਦਾ ਯੁਗ ਭਾਰਤਵਰ੍ਯ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਕਹਿਰਾਂ ਭਰਿਆ, ਚਲਮਾਂ ਭਰਿਆ ਤੇ ਅਤਿਆਚਾਰਾਂ ਭਰਿਆ ਯੁਗ ਸੀ। ਚੁਪਾਸੀ ਅਨਿਆਵਾਂ ਦੇ ਹਨੇਰੇ ਪਸਰੇ ਪਏ ਸਨ। ਰੱਬ ਦੀ ਰਬਾਨੀਅਤ ਮਿਟਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਹਿੰਦ ਦੀ ਹਿੰਦੂਸਤਾਨੀਅਤ ਕਲਾਹ ਕਮਾਹ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦੀ ਥਾਂ ਹੈਵਾਨੀਅਤ ਮੱਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਹਿੰਦ ਦੀ ਸਭਯਤਾ, ਹਿੰਦ ਦੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ, ਹਿੰਦ ਦੀ ਗੈਰਤ — ਸਾਰੇ ਹੋਂਦ ਦੇ

ਜਿਵੇਂ ਨਿਉ ਬਰਨਜ਼ਵਿਕ ਸੂਬੇ ਤੋਂ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਧਨੀ ਕੇ ਸੀ ਇਰਵਿੰਗ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਮੇਰੇ ਬਾਪ ਨੇ ਨਿਉਬਰਨਜ਼ਵਿਕ ਸੂਬੇ ਦੀ ਅਸਿੱਥਲੀ ਚੋਣਾਂ ਕਦੇ ਭੀ ਨਹੀਂ ਹਾਰੀਆਂ” ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਕਦੇ ਚੋਣ ਵਿਚ ਤਾਂ ਖੜਿਆ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਭਾਵ ਇਹ ਕਿ “ਇਰਵਿੰਗ” ਪਰਿਵਾਰ ਉਥੇ ਦੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬਨਾਉਣ ਤੇ ਢਾਹੁਣ ਵਾਲੀ ਆਰਥਕਤਾ ਤੇ ਪੈਦਾਵਾਰੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਸੀ। ਅਤੇ ਉਹ ਹੀ ਜਿਤਦੇ ਰਹੇ ਜਿਸ ਦੀ ਉਹਮੱਦ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਅਜ ਭੀ ਉਹ ਹੀ ਗਲ ਹੈ। ਪਰ ਸਿਲਸਿਲਾ ਓਨੀ ਦੇਰ ਚਲਦਾ ਹੀ ਰਹੇਗਾ ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਅਧੀਨ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਢਾਂਚਾ ਨਹੀਂ ਉਸਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ। ਵਿਚ ਹੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਏ ਕਿ ਐਨ ਭੀ ਪੀ ਪਾਰਟੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਅਸੂਲਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਤੇ ਵਿਚ ਰਹਿ ਕੇ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ — ਭਾਵ ਲੋਟੂ ਸਮਾਜ ਨਹੀਂ ਹਟਾਏਗੀ। ਅਤੇ ਜੇ ਇਸ ਦੇ ਲੋਕ ਦਾਅਵੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜਾਂ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਨਿਰੀ ਵਿਅਰਥ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਾਜਵਾਦੀਆਂ ਦਾ ਨੁਮਾਇੰਦਾ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸਮਾਜਵਾਦ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਦੀ ਡਿਕਟੇਟਰਸ਼ਿਪ ਲਈ ਖੜਦਾ ਹੈ (ਇਹ ਇਸ ਕਰਕੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਰਮਾਏਦਾਰੀ ਪ੍ਰੈਸ ਐਨ ਭੀ ਪੀ ਨੂੰ ਹੀ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ — ਜਾਣ ਕੇ। ਇਸ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਤੇ ਫਿਰ ਲੋੜ ਪਈ ਤਾਂ ਖੁੱਲ ਕੇ ਚਰਚਾ ਕਰਾਂਗੇ)।

ਪੰਨੇ ਤੋਂ ਮਿਟਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਧਰਮਵਾਦ, ਪੰਥਵਾਦ, ਕੱਟੜਵਾਦ, ਫਿਰਕਾਵਾਦ ਸਭ ਆਪਣੇ ਘਨਾਉਣੇ ਤੇ ਖੰਭਨਾਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰੂਪਾਨ ਹੋ ਰਹੇ ਸਨ। ਅੰਗਰੇਜ਼ (ਜਿਸਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ ਨੇ ‘ਤਖਤ ਦੇ ਅਯੋਗ’ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਤੇ ਕਿਹਾ ਸੀ — ‘ਤੁਰਾਨ ਜੇਬਦ ਨਾਮੇ ਅੰਗਰੇਜ਼’ — ਤੇਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਨਾਉਂ ਨਹੀਂ ਫਬਦਾ) ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਆਂ ਦੀ ਅਲਖ ਮੁਕਾਕੇ ਭਾਰਤਵਰ੍ਯ ਵਿਚ ਇਕ ਤੁਫਾਨ ਬਰਪਾ ਕਰਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਜ਼ੁਲਮ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਤੇ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਨੂੰ ‘ਇਸਲਾਮ ਦਾ ਘਰ’ ਤਥਾ ‘ਦਾਰ ਉਲ ਇਸਲਾਮ’ ‘ਚ ਪਵਰਤਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੱਲ ਹੜ੍ਹ ਨੂੰ ਬੰਨ੍ਹ ਲਈ ਇਕ ‘ਮਹਾਨ ਬਲੀਦਾਨੀ’ ਨੇ ਬਲੀਦਾਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ ਦੇ ਸ਼ਾਹੀ ਸਿੰਘਾਸਨ ਨੂੰ ਹਿਲਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਸੀ —

ਠੀਕਰੂ ਫੌਰਿ ਦਿਲੀਸ
ਪ੍ਰਭ ਪੁਰ ਕੀਉ ਪਿਆਨ
ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸੀ ਕਿਆ
ਕਰੀ ਨ ਕਿਨਹੂੰ ਆਨ ॥
ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਕੇ ਚਲਤ
ਭਇਉ ਜਗਤ ਮੈ ਸੋਕ।
ਹੈ ਹੈ ਸਭ ਜੱਗ ਭਇਉ
ਜੈ ਜੈ ਸ਼ਰਲੋਕ !

(ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸਰੀਰ ਰੂਪੀ ਠੀਕਰੇ ਨੂੰ ਦਿੱਲੀ ਦੇ (ਸਮਰਾਟ) ਦੇ ਮੱਥੇ ਤੇ ਮਾਰਕੇ ਭੰਨ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਜੀ ਦੇ ਅਦੁਤੀ ਬਲੀਦਾਨ ਵਾਂਗ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਬਲੀਦਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ ਦਿੱਤਾ। ਸਾਰਾ ਸੰਸਾਰ ਸੋਗਵਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਹਿਸ਼ਤਾਂ ‘ਚ ਜੈ ਜੈ ਕਾਰ ਦੇ ਹੋਕੇ ਵੱਜੇ ਸਨ)।

ਅਜੇਹੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਸਨ ਜਦੋਂ ਬਾਲ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਏ ਤਥਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਬਿਹਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਨਗਰ ਪਟਨੇ ਵਿਚ ਅਵਤਾਰ ਧਾਰਿਆ ਹੇਮਕੁੰਡ ਦੀ ਘੋਰ ਤਪੱਸਿਆ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ‘ਗੁਰਦੇਵ’ ਤਥਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਗਤ ‘ਚ ਮਹਾਨ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਘੱਲਿਆ ਸੀ। ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਜੀ ਇਸਨੂੰ ਇਉਂ ਚਿਤਰਦੇ ਹਨ :—

ਹਮ ਇਹ ਕਾਜ ਜਗਤ ਸੋ ਆਏ
ਧਰਮ ਹੋਤ ਗੁਰਦੇਵ ਪਠਾਏ।

ਜਹਾ ਤਹਾ ਤੁਮ ਧਰਮ ਬਿਥਾਰੋ ॥
ਦੁਸ਼ਟ ਦੇਖੀਅਨਿ ਪਕਰਿ ਪਠਾਰੋ ॥
ਯਾਹੀ ਕਾਜ ਧਰਮ ਹਮ ਜਨਮੋ ॥
ਸਮਝ ਲੇਹੁ ਸਾਧੂ ਮਨ ਮਨਮੋ ॥
ਧਰਮ ਚਲਾਵਨ ਸੰਤ ਉਬਾਰਨ।
ਦੁਸ਼ਟ ਸਭਨ ਕੋ ਮੂਲ ਉਪਾਰਨ ॥

(ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ — ੧੦)

ਉਕਤ ਮਹਾਨ ਕਾਰਜ ਤਥਾ ‘ਸ਼ੁਭ ਕਰਮਨ’ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪਦਾ ਸਭ ਕੁਝ ਵਾਰ ਦਿੱਤਾ — ਘਰ ਘਾਟ ਵਾਰ ਦਿੱਤਾ, ਪਾਵਨ ਪਿਤਾ ਨਿਛਾਵਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਬਲੀਦਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤੇ, ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਕੁਰਬਾਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਬੰਸ ਵਾਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂ ? ਸੱਚ ਧਰਮ ਜੀਵਤ ਰਵੇ, ਪਿਆਰਾ ਵਤਨ ਜਿਉਂਦਾ ਰਵੇ। ਉਸਦੀ ਸਭਯਤਾ ਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਜਿਉਂਦੀ ਰਵੇ। ਇਹ ਰੱਬ ਦੀ ਰਬਾਨੀਅਤ ਕਾਇਮ ਰਵੇ। ਇਨਸਾਨ ਦੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਕਾਇਮ ਰਵੇ।

ਇਹ ਬਿਖੜਾ ਮਾਰਗ ਸੀ ਰਸਤੇ ‘ਚ ਘਾਟੀਆਂ ਸਨ, ਤਿਲਕਣਾਂ ਸਨ, ਰੋਕਾਂ ਸਨ। ਭਾਰਤੀ ਕਾਇਰਤਾ ‘ਚ ਗ੍ਰੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ ਨ ਉਹ ਵਤਨ ਪ੍ਰਸਤ ਰਹੇ ਸਨ ਤੇ ਨ ਧਰਮ ਪ੍ਰਸਤ। ਉਹ ਗੈਰਤ ਲੁਟਾ ਚੁਕੇ ਸਨ, ਅਣਖ ਮਿਟਾ ਚੁਕੇ ਸਨ। ਉਹ ਚਲਦੀਆਂ ਫਿਰਦੀਆਂ ਲੋਥਾਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿੜੀਆਂ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ ਤੁੜਵਾਏ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਮਹਾਨ ਖਾਲਸ ਪੰਥ ਸਾਜਿਆ। ਉਸਦੇ ਲੱਛਣ ਨੂੰ ਪਾਵਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਇਉਂ ਉਲੀਕੇ ਹਨ

ਜਾਗਤ ਜੋਤਿ ਜਪੈ ਖਾਲਸਾ ਨਿਸਬਾਸਰ
ਏਕ ਬਿਨਾ ਮਨ ਨੈਪ ਨ ਆਨੈ ॥
ਪੂਰਨ ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਤੀਤ ਸਜੈ ਬ੍ਰਤ
ਗੋਰ ਮੜੀ ਮਠ ਭੂਲ ਨ ਮਾਨੈ।
ਤੀਰਥ ਦਾਨ ਦਇਆ ਤਪ ਸੰਜਮ
ਏਕ ਬਿਨਾ ਨਹਿ ਏਕ ਪਛਾਨੈ
ਪੂਰਨ ਜੋਤ ਜਗੇ ਘਟ ਮੈਂ ਤਬ
ਖਾਲਸਾ ਤਾਹਿ ਨਖਾਲਸ ਜਾਨੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਮਹਾ ਕਾਰਜ ਨੂੰ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਮਰਦੀ ਕੌਮ ਵਿਚ ਜੀਵਨ ਦੀ ਰੋ ਗੁਮਕਾਣੀ ਸੀ। ਐਸਾ ਪੰਥ ਨੂੰ ਸਾਜਣਾ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਵਾਹਦਾਨੀਅਤ ਵਿਚ ਅਚੁੱਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਹੋਵੇ। ਉਸਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਪੂਰਨ ਜੋਤਿ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਹੋਵੇ। ਉਹ ਜੋਤ ਉਸਦੀ ਰਹਿਨੁਮਾ ਬਣੇ। ਉਸਪੁਰਖ ਨੂੰ ਨਿਡਰਤਾ ਤੇ ਨਿਰਵੈਰਤਾ ਰਬਾਨੀ ਬਖਸ਼ਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਿਲੇ। ਉਸਨੂੰ ਅਟਕ ਅਟਕ ਨਹੀਂ ਬਟ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਉਸਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅਟਕ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵੇਗ ਠੱਲਾਂ ਪਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਚੱਪੂ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਰੱਬਾਨੀ ਭਗਤ ਹਨ, ਵਤਨ ਪ੍ਰਸਤ ਹਨ, ਆਚਰਨ ਦੇ ਸੁਆਮੀ ਹਨ। ਗਰੀਬਾਂ, ਬਾਲਾਂ, ਬ੍ਰਿਧਾਂ ਤੇ ਇਸਤਰੀਆਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦੀ ਜਾਮਨੀ ਭਰਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਸਾਗਰ ਵਾਂਗ ਚੌੜੇ ਤੇ ਦਿਲ ਤੇ ਗੁਰਦੇ ਪਹਾੜਾਂ ਵਾਂਗ ਦ੍ਰਿੜ ਨੇ। ਉਹ ਨੇ ਉਹ ਮਨੁੱਖ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਬਾਨੀ ਕਰਮਾਤ ਨੇ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਾਂਚਿਆਂ ਵਿਚ ਢਾਲਿਆ ਹੈ।

ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਮਜ਼ਹਬੀ ਰਵਾਦਾਰੀ ਸਿਖਰਾਂ ਨੂੰ ਫੁੱਧਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਇਬਾਦਤਗਾਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਬ ਦੇ ਘਰ ਮਿਥਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਮੰਦਰਾਂ (ਦੇਹੁਰਾ) ਤੇ ਮਸੀਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਸਮਾਨ ਸਮਝਦੇ ਸਨ। ਪੂਜਾ ਤੇ ਨਿਵਾਜ ਵਿਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਮਿਥਦੇ। ਬਨੀਆਦਮ (ਸਾਰੇ ਲੋਕ) ਇਕ ਹਨ ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਵੱਖ ਵੱਖ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਬੂਲਦੇ ਹਨ। ਦੇਵਤੇ, ਅਦੇਵਤੇ, ਤੁਰਕ, ਹਿੰਦੂ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਭੇਸਾਂ ‘ਚ ਰੂਪ ‘ਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਦੇ ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਨੈਣ ਨੇ, ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਕੰਨ ਨੇ, ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਸਰੀਰ ਨੇ। ਸਾਰੇ ਬਣੇ ਨੇ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਮਿਟੀ ਤੋਂ, ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਪਉਣ ਤੋਂ ਇਕੋ ਜਿਹੀ ਅੱਗ ਤੋਂ

ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ

ਮਕਾਨ ਖੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ
ਤਜਰਬੇਕਾਰ ਸੇਲਜ਼ਮੈਨ ਦੇ ਤਜਰਬੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਓ
ਅੱਜ ਹੀ

ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਸਰਾਂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

ਫੋਨ : 585-4888

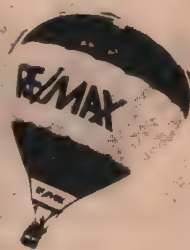
ਘਰ : 590-0413

For Professional Market Evaluation
and Consultation

Jarnail S. Saran

Bus: 585-4888 Res: 590-0413

9320 Scott Road (120 St.) Surrey, B.C. V3V 4B8

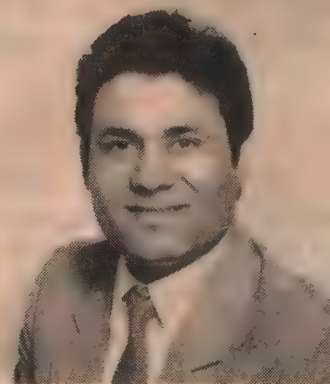
NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY
2030-1055 W. Georgia Street.
Vancouver, B.C. V6E 3P3

LIFE ■ HEALTH ■ GROUP ■
DISABILITY INSURANCE

ਬੀਮਾ ਲੋੜਾਂ ਹਰ ਇਕ ਆਦਮੀ ਦੀ ਮਾਸਕ ਆਮਦਨ ਮੁਤਾਬਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ
ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿੰਨੇ ਬੀਮੇ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤੁਸੀਂ ਗਿਣਾਇਰ ਹੋਣ ਵੇਲੇ ਕਿੰਨੀ ਆਮਦਨ ਮੰਗਦੇ
ਹੋ,

ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਕਿ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੀ ਵਾਜਬ ਹੈ ?

Off: 685-7364 Bhupinder Dhaliwal Res: 589-1559

Bhupinder Dhaliwal

ਪੰਜਾਬ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਨਵੇਂ ਹੰਭਲੇ ਦੀ ਲੋੜ

—ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਭੋਗਲ—

ਪ੍ਰੋ. ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ “ਇਨਸਾਫ ਲਈ ਮਾਰਚ” ਰੱਖਿਆ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰ ਵਿਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸੰਤ ਮੱਖਣ ਸਿੰਘ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਕੇ ਦਿੱਲੀ ਜਾ ਪਹੁੰਚੇ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ “ਮਾਰਚ” ਕਰਦਿਆਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਉਂ ਮਹਿਸੂਸ ਹੋਣ ਲੱਗਾ, ਅਕਾਲੀ ਕੁਝ ਹਿਲਚਲ ਕਰਨ ਲੱਗੇ ਹਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਹਾਕਮ ਇਹ ਹਿਲਚਲ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ। ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਨੀਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਾਜ ਕਰੇ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਅਕਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਬਣਾਉਣ। ਇਸ ਪਿੱਛੇ ਸਿਰਫ ਇਕ ਪਾਰਟੀ ਦੀ “ਰਾਜਨੀਤਕ ਸ਼ਕਤੀ” ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਹੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ, ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਸੰਪਰਦਾਇਕ ਸੋਚ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸਰਹੱਦਾਂ ਉੱਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਕਰਨ ਦੀ ਖੁਲ੍ਹ ਨਾ ਦਿੱਤੀ।

ਇਕੋ ਜਿਹੇ ਪਾਣੀ ਤੋਂ। ਅੱਲਾ ਓਹੀ ਹੈ ਓਹੀ ਰਾਮ ਹੈ। ਪੁਰਾਨ ਤੇ ਕੁਰਾਨ ਵੀ ਉਹੀ ਹਨ। ਸਭ ਇਕ ਹੀ ਮਹਾਨ ਸਰੂਪ (ਪ੍ਰਭੂ) ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰੂਪ ਹਨ

ਦੇਹਰਾ ਮਸੀਤ ਸੋਈ ਪੂਜਾ ਅੰ ਨਿਵਾਜ ਓਈ
ਮਾਨਸ ਸਬੈ ਏਕ ਪੈ ਅਨੇਕ ਕੇ ਭ੍ਰਮਾਉ ਹੈ
ਦੇਵਤਾ ਅਦੇਵ ਜੋਨ ਗੰਧਰਬ ਤੁਰਕ ਹਿੰਦੂ
ਨਯਾਰੇ ਨਯਾਰੇ ਦੇਸਨ ਕੇ ਭੋਸ ਕੇ ਪ੍ਰਭਾਉ ਹੈ।
ਏਕੈ ਨੈਨ, ਏਕੈ ਕਾਨ, ਏਕੈ ਏਹ ਏਕੈ ਬਾਨ।
ਖਾਕ ਬਾਦ ਆਤਸ਼ ਅੰ ਆਂਬ ਕੋ ਰਲਾਉ ਹੈ
ਅਲਹ ਅਭੇਖ ਸੋਈ, ਪੁਰਾਨ ਅੰ ਕੁਰਾਨ ਓਈ,
ਏਕ ਹੀ ਸਰੂਪ ਸਬੈ ਏਕ ਹੀ ਬਨਾਉ ਹੈ।

ਆਹ! ਕਿਸ ਉਚੇ ਪਾਏ ਦੀ ਖੁਦਾਪ੍ਰਸਤੀ ਹੈ, ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਸਤੀ ਤੇ ਇਨਸਾਨਪ੍ਰਸਤੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਕਿਸੇ ਟਾਂਵੇ ਟਾਂਵੇ ਰਹਿਬਰ ਨੇ ਏਹੇ ਜਿਹਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਲੋਕੀ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਜੀ ਦੇ ਉਲੀਕੇ ਪੰਥ ਦੇ ਪੰਥਾਉ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਇਹ ਧਰਤੀ ਸੁਰਗ ਬਣ ਜਾਵੇ। ਨਫਰਤਾਂ ਦੇ ਤੇਜ਼ਾਬ ਪਿਆਰ ਦੀ ਸ਼ਰਾਬ ਬਣ ਜਾਵੇ, ਨਿਰਾਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮਾਰੂਥਲਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਆਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਚਮਨ ਮਹਿਕ ਉਠਣ। ਐਟਮੀ ਯੁਗ ਦਾ ਅੰਤ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਕੱਟੜਵਾਦ, ਧਰਮਵਾਦ, ਫਿਰਕਾਵਾਦ, ਰੰਗਵਾਦ, ਨਸਲਵਾਦ ਦੀ ਥਾਂ ਮਾਨਵਾਦ ਹੋ ਉਥਰੇ। ਨ ਹੀ ਫਾਕਸ ਦੀ ਖਾੜੀ ਵਿਚ ਮਿਜਾਇਲਾਂ ਦੀ ਬਰਖਾ ਹੋਵੇ, ਨ ਹੀ ਇਰਾਕ ਤੇ ਈਰਾਨ ਦੇ ਮਾਨਵ-ਮਿਟਾਉ ਯੁਧ ਹੋਣ। ਨ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਗਲੀਆਂ ਨਿਰਦੋਸ਼ ਦੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਰੰਗੀਆਂ ਜਾਣ ਤੇ ਨ ਹੀ ਪੰਜਾਬ 'ਚ ਨਿਰਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਖੂਨ ਫੁਲੇ। ਹਰ ਥਾਂ ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਜੀ ਦੇ ਪਰਚਾਰੇ ਹੋਏ ਅਸੂਲਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਹੋਵੇ। ਵਤਨ ਪ੍ਰਸਤੀ ਦੀ ਸਮੀਰ ਫੁਲੇ ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਤੇ ਸਿੰਘਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਕ ਕੰਨੀਆਂ 'ਚੋਂ ਪਿਆਰ ਦੀ ਸੁਗੰਧੀ ਸ਼ਰਾਬ ਕਰੇ। ਮਹਾਨ ਬਲੀਦਾਨ ਦੇ ਸੁਆਮੀ। ਦੇ ਆਗਮਨ ਦੇ ਦਿਵਸ ਇਹੋ ਪ੍ਰਤੀਗਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਨਸਾਨ ਹੋਵਾਨੀਅਤ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਏ ਤੇ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦਾ ਪੱਲਾ ਫੜੇ। ਸਾਹਿਬ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤੁਹਾਡੀ ਰਹਿਨੁਮਾਈ ਕਰੇ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਇਸਲਾਮੀ ਸੀਨਾ ਜੋਰੀ ਨੂੰ ਠੱਲਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਉਹਨਾਂ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ, ਸਭਿਆ ਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਬਚਾਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ। ਸੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਇਕ ਖੁਦਾ ਪ੍ਰਸਤ ਕਵੀ ਨੇ —

ਨ ਕਹੂੰ ਬਾਤ ਤੋਝ ਕੀ
ਨ ਕਹੂੰ ਬਾਤ ਅੱਭ ਕੀ
ਨ ਹੋਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ
ਤਬ ਮੁੱਨਤ ਹੋਤੀ ਸਭ ਕੀ।

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ

ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਸ਼ੀਮਤੀ ਇੰਦਰਾ ਗਾਂਧੀ ਤੇ ਹੁਣ ਸ਼੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਗਾਂਧੀ ਸੈਕੂਲਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਥਾਂ ਫਿਰਕੂ ਸੋਚ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੇ ਕਾਫੀ ਭਾਗ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਨਾਲ ਨਾਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। “ਸਿੱਖ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹਨ।” ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗਿਆ ਹੈ ਤੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 1984 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਇਸੇ ਨਾਅਰੇ ਹੇਠ ਜਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੁਣ ਵਾਲੀ ਬਣੀ ਰਹੀ ਤਾਂ ਕਾਂਗਰਸ 1989 ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵੀ ਇਸੇ ਭੜਕਾਹਟ ਨੂੰ ਵਰਤ ਕੇ ਜਿੱਤਣਾ ਚਾਹੇਗੀ, ਇਸ ਫਿਰਕੂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ “ਦੋਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ” ਦਾ ਖਿੱਚ ਭਰਿਆ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਭਰਤਕ ਨਾਮ ਦੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਾਸ਼ਟਰੀਆ ਸੋਇਮ ਸੇਵਕ ਸੰਘ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਵੀ ਇਹੋ “ਸਿੱਖ” ਪ੍ਰਚਾਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਵਖਰੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਘੱਟ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਵੱਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਸਾਲ ਵਿਚ ਹੋਈਆਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਹਿੰਸਕ ਵਾਰਦਾਤਾਂ ਨੂੰ ਗਹੁ ਨਾਲ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਚਾਰ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾਵਾਦੀ ਅੰਸ਼ਾਂ ਨੇ ਸਿੱਖ ਬਹੁਤੇ ਮਾਰੇ ਹਨ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹੁਣ ਜਾਂ ਮੁਖਬਰ ਹਨ ਤੇ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਸਖਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੁਲੀਸ ਕਰਮਚਾਰੀ। ਇਹ ਵਧੇਰੇ ਸਿੱਖ ਹਨ। ਸਿੱਖ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਹਿੰਦੂ, ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਅਣਭੋਲ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਮਾਰ ਦੇਣਾ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਨਹੀਂ, ਨਿਰਦੋਸ਼ਤਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਤੇ ਸਿੱਖ ਪੰਥ ਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸਵਾਰ ਰਹੀ। ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਪਰ ਜ਼ੁਲਮ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸੀ ਹਾਕਮ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਿੰਸਾ ਰੁਕਵਾਉਣ ਦਾ ਠੀਕ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ। ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਿੰਸਾ ਨਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਕਥਿਤ ਅਤਿਵਾਦੀ ਮਾਰੇ, ਕੁੱਟੇ ਅਤੇ ਫੜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਦਲੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਫੜਾਉਣ, ਕੁੱਟਣ ਤੇ ਮਾਰਨ ਵਾਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਲੋਕ ਮਾਰੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਟਿਆਲੇ ਵਿਚ ਦੋ ਵੱਡੇ ਪੁਲਿਸ ਅਫਸਰ ਸ. ਬਰਾੜ ਤੇ ਸ. ਗਿੱਲ ਸਵੇਰੇ ਸੌਰ ਕਰਦੇ ਮਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਮਾਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਸਾਥੀ ਫੜੇ ਤੇ ਮਾਰੇ ਨਾ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਠੀਕ ਹੈ ਨਾ ਸਰਕਾਰੀ।

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਸਾਵਾਦੀ “ਖਤਮ” ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਅਕਾਲੀ ਆਪੋ ਵਿਚੀ ਲੜੀ ਜਾਣ। ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਏ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਧੜਾ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਕੁਲੀਸ਼ਨ ਬਣਾ ਲਵੇ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ, ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮੱਧਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ ਕਰਾਕੇ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਜਾਵੇ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਜ਼ਾਰਤ ਬਣਾਈ ਜਾਵੇ।

ਨੀਤੀ ਮਸਲੇ ਦੇ ਹੱਲ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਮਸਲੇ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਤੇ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਨੀਤੀ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਾਮਯਾਬ ਵੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਦੇ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਲਾਉਣਾ ਮੁਖ ਮੰਗ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਅਕਾਲੀ ਇਸ ਮੰਗ ਦਾ ਘੱਟ ਹੀ ਨਾਮ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। “ਆਨੰਦਪੁਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ” ਅਧੀਨ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਵੀ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮੰਗ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਹੁਣ ਸਰਕਾਰੀਆ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸੂਬਿਆਂ ਨੂੰ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ

ਲਈ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ (ਇਹ ਤਬਦੀਲੀ ਸਿਰਫ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਕਈ ਸੂਬਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਸੀ) ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਦੋਸ਼ ਸਿਰਫ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੋਹ ਕੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਇਉਂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਵੇ? ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਹੱਥ ਕਿਵੇਂ ਬੰਨ੍ਹੇ ਜਾਣ? ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਗੈਰ-ਕਾਂਗਰਸੀ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ “ਨੌਵੇਂ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ” ਦੀਆਂ ਹਵਾਲਾ-ਸ਼ਰਤਾਂ ਉਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਰ ਤੀਜੇ ਚੌਥੇ ਸਾਲ “ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ” ਬਣਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਵਿੱਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨੌਵਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਪਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਜੋ ਹਦਾਇਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜੋ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵਧ ਜਾਣਗੇ ਤੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਘੱਟ ਜਾਣਗੇ ਪਰ ਅਫਸੋਸ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੇ ਨਾ ਵਿੱਤ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਬਾਰੇ ਵਾ-ਵੇਲਾ ਮਚਾਇਆ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਆਨੰਦਪੁਰ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਉਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਅਕਾਲੀ ਆਪੋ ਵਿਚੀ ਲੜੀ ਭੜਕੇ ਥੱਕ ਤੇ ਅੱਕ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਵੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਹੁਣ ਐਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨਹੀਂ ਉਭਾਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ, ਜਿਹੜੀਆਂ ਮਨਵਾਉਣ ਲਈ ਲੰਬੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਾਕ ਵਜ਼ਾਰਤ ਵੱਲ ਹੈ। ਵਜ਼ਾਰਤ ਹੁਣੇ ਬਣ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਮੱਧਕਾਲੀ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਣੇ, ਬਣੇ ਜ਼ਰੂਰ। ਬੁਨਿਆਦੀ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨੀਆਂ ਜਾਣ ਜਾਂ ਨਾ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ।

ਬੁਨਿਆਦੀ ਮੰਗਾਂ

ਪਰ ਅਕਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਰਾਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਗਿਆ। ਹਿੰਸਾ ਤਾਂ ਦਬ ਜਾਏਗੀ। ਹਿੰਸਾਵਾਦੀ ਤੱਤ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਪਰ ਜਿਹੜੇ ਗੈਰ-ਅਕਾਲੀ ਨੌਜਵਾਨ ਸੈਂਕੜਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਹੜੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਨੌਜਵਾਨ ਜੇਲ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹਨ ਕੁੱਟਾਂ ਖਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ “ਕੁਰਬਾਨੀ” ਐਵੇਂ ਨਹੀਂ ਜਾਏਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਮੁੰਡਿਆਂ ਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਰਾਜਨੀਤਕ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਨਵੀਂ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਉਭਰੇਗੀ। ਕੁਰਸੀਆਂ ਤੇ ਵਜ਼ਾਰਤਾਂ ਇਹ ਵੀ ਚਾਹੁਣਗੇ ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਅਕਾਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਕਰੜੀਆਂ ਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਉਹ ਹੁਣ ਵੀ “ਖਾਲਿਸਤਾਨ” ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਮੰਗਦੇ। ਅੱਗੋਂ ਉਹ ਜਦੋਂ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਕੁੱਦ ਪਏ ਤਾਂ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਲਈ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਮੁਖ ਮੰਗ ਬਣਾਉਣਗੇ।

ਇਸ ਲਈ ਅਕਾਲੀਆਂ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ, ਦੋਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ, ਅਕਲਮੰਦੀ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਫੌਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੰਭਲਾ ਮਾਰਨ। ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਹਕੂਮਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਹੀ ਅਸਲਿਆਂ ਦੇ ਟਾਲਣ ਦੇ ਰਾਹ ਉਤੇ ਤੁਰਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਵਕਤੀ ਨਾਅਰੇ ਲਾ ਕੇ ਤੇ ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਜਜ਼ਬੇ ਭੜਕਾ ਕੇ ਵੋਟਾਂ ਜਿੱਤਦੀ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੀ ਬੋਲਦੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਨੀਤੀ ਸਫਲ ਵੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਗੈਰ-ਹਿੰਦੀ ਸੂਬੇ ਲਗਪਗ ਸਾਰੇ ਕਾਂਗਰਸ ਹੱਥੋਂ ਨਿਕਲ ਗਏ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਇਸ ਨੇੜ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਅਕਹਿ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਨੁਕਸਾਨ ਕਰਾਉਣ ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਸ਼ਰੀਕੇਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾਵਾਦੀ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਪਰ ਮੁਖ ਦੋਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਹੈ। ਕਾਂਗਰਸ ਹੁਣ ਵੀ ਇਹ ਨੀਤੀ ਨਹੀਂ ਛੱਡ ਰਹੀ ਪਰ ਅਕਾਲੀ ਤਾਂ ਹੋਸ਼ ਵਿਚ ਆਉਣ। ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹਸਤੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਿਟ ਨਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਫੌਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਮਲ ਵਿਚ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

Non-smokers pay less

for insurance.

Suite 1206,

4330 Kingsway,

Burnaby, B.C.

SunLife

OF CANADA

MOHINDAR SINGH GILL
B. Comm., M.B.A., C.G.A.
Life Underwriter

Ph. Off. 430-0455
Ph. Res. 433-1684

Mohindar Singh
Gill

Get your life in shape.

MORTGAGE MONEY?

High mortgage amounts available
on conventional basis
No insurance fees!
Purchasing or re-financing

Bad credit
rating?
Turn Down?

NO PROBLEM.

Residential, Commercial, Motels &
Interim financing.
1st & 2nd Mortgages

1 & 2nd Mortgage up to 85-90%

AFRO-CANADIAN MORTGAGE LTD.

8 YEARS EXPERIENCE
SHERALI VELJI

Ph. 433-6391

Monday to Friday 9.30 to 5.30 Ste. 300-3665 Kingsway Vancouver, B.C.
Saturday 11-4 Res: 433-7975

GLOBAL IMMIGRATION SERVICES

WE ARE PROVIDING ALL IMMIGRATION SERVICES

ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ ਹਰ ਮਸਲੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੁਫਤ ਸਲਾਹ ਲਈ ਮਿਲੋ

For Further Consultation Contact

KARNAIL SINGH NAGRA

11420 GRANVILLE AVE. RICHMOND, B.C.

PH. (604) 270-2100

● ਬਿਜਨੈਸ ਤੌਰ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿਚ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਲੈਣ ਲਈ

● ਬਿਜਨੈਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਦੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਜਾਂ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ।

● ਤੁਹਾਡੇ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚੋਂ ਵੀ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ

● ਗੈਰਵਿਜ਼ੀਟੀ ਸਟੇਟਸ ਵਾਸਤੇ ਕਿਸੇ ਦੀ ਦਰਖਾਸਤ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਕਰਨੀ ਹੋਵੇ।

● ਫਾਰਮ ਇਨਵੇਸਟਮੈਂਟ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਲਾਹ

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਵੀ ਕੋਈ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਬੰਧੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

● Business Immigration (Investors, Entrepreneurs, self employed)

● Family Business Immigration (Job offers to relatives)

● Family & Assisted relatives

● Application for refugee status

● For adoption.

● Foreign domestic workers.

● Special Consideration in farming.

Any other matter regarding Immigration.

An Advance DRIVING SCHOOL

4677 Main St. & 30th, Vancouver, B.C. V5V 3R6

We'll help you in
getting Learner's Licence

BABU BANSAL

Ph. 872-7375

ਬਾਬੂ ਬਾਂਸਲ

ਐਨ ਐਡਵਾਂਸ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸਕੂਲ

4677 ਮੇਨ ਸਟਰੀਟ, ਵੈਨਕੂਵਰ, ਬੀ. ਸੀ.

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਾਰ ਜਾਂ ਟੈਕਸੀ ਦਾ ਲਾਈਸੈਂਸ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਜਾਂ
ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ

ਹੋ ਤਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ :

ਫੋਨ : 872-7375

ਕੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ?

ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਲਵੋ

ਅਸੀਂ ਆਪਦੀ ਸੇਵਾ 1946 ਤੋਂ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ ਪਹਿਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੀ ਕੋਈ ਫੀਸ
ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਵਰਲਡ ਵਾਈਡ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ
ਐਂਡ ਡਾਕੂਮੈਂਟੇਸ਼ਨ ਸਰਵਿਸਜ਼

ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ L.L.B. (U.K.)

Res. 580-1822

- ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ
- ਇੰਡੀਆ, ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣੀ ਹੋਵੇ ਉਸਦੇ ਬਾਰੇ 'ਚ ਵੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਉ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਡਾਪਟ (ਗੋਦ ਲੈਣਾ) ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ - ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੋ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਕ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਡਾਪਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਮੁਲਕ 'ਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- ਅਰਫਨ ਜਾਂ ਯਤੀਮ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਾ, ਭੈਣ, ਭਤੀਜਾ, ਭਤੀਜੀ, ਭਾਣਜਾ, ਭਾਣਜੀ, ਪੋਤੀ, ਪੋਤਾ, ਦੋਹਤਾ ਦੋਹਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇ ਤੇ ਵਿਆਹ ਹੋਵੇ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।
- ਜੇ ਕਿਸੀ ਕਾਰਨ ਕੋਈ ਤੁਹਾਡਾ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਬੇ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੋਇਆ ਕੈਨੇਡਾ ਛੱਡਿਆ ਜਾਵੇ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਸੋਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਿਆਦ ਲੰਘ ਗਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਫੜਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੀ ਚਿਠੀ ਭਰੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਉਸ ਨੂੰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਵੀਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਮਨਾਂ ਕਰ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਖਿਆਲ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੇਇਨਸਾਫੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਸੀਂ ਉਸ ਕੇਸ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੀ ਹਰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ ਤੇ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਡੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਸਾਲ, ਦੋ ਸਾਲ, ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਤੱਕ ਤੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲ ਰਿਹਾ। ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਵਾਸਤੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਕੋਲੋਂ ਪਤਾ ਕਰਕੇ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ।

- ਜੇ ਇੰਡੀਆ ਤੋਂ ਕੋਈ ਡਾਕੂਮੈਂਟ ਮੰਗਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਬਿਜਨੈਸ ਤੌਰ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ।
- ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਸਾਡੀ ਲਵੇ।
- ਟੈਂਪਰੇਰੀ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਦੋਸਤ ਮਿਤਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਸੋਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਰਾਹਦਾਰੀ (Declaration) ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਲੈਣ ਦਾ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਜਾ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ 'ਚ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇੰਡੀਆ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਵਾ ਕੇ ਫੇਰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੋ ਹੋਵੇ ਉਹੋ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਵੇਂ ਵੇਚ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਹੋਵੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਡਾਢ੍ਹੇ ਪੈਮਿਟ ਦੇਣ ਲਈ ਬੈਠੋ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸਦੇ ਉਪਰ ਫਸਟ, ਸੈਕਿੰਡ, ਥਰਡ ਮੋਰਗੇਜ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਬੈਂਕ ਵਿਆਜ ਤੇ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਦਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਜਾਂ ਬਿਜਨੈਸ ਖਰੀਦਣੀ ਹੋਵੇ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਥੋਂ ਜਾਂ ਕਿੰਦਾ ਪੈਸੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।
- ਉਪਰ ਲਿਖੇ ਮਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਤੁਹਾਡੇ ਇੰਡੀਆ ਵਿਚਲੇ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਨਵੇਂ ਗੈਰਵਿਜ਼ੀਟੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ
ਸਲਾਹ ਲਵੋ।

ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਪਰਹਾਰ
(ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ)
Res: 521-5061

IMMIGRATION PROBLEMS?

Let us assist you as we have been doing since 1946

Complete Immigration Service in Canada

Sponsoring Immediate Family
Close Relatives
Independent Immigrants
Fiance (e) Application
Student Visa
Refugee Application
Visitors Visa
Adoption Application
Returning Resident Permit
Citizenship Application
Orphan Relatives Application

Investors Immigration
Entrepreneurs Immigration
Self-Employed Immigration
Family Business Immigration
Work Permit
Retired Person Application
Release Hearing
Immigration Inquiry
Immigration Appeal
Preparing Application Forms
Etc....

FREE consultation for first interview

Malkit Singh Parhar & Daljit Sandhu

IMMIGRATION CONSULTANTS

World Wide Immigration & Documentation Services

2127 — Kingsway, Vancouver, B.C. Canada

Off. (604) 430-6611

ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤ

(ਪਹਿਲਾ ਹਿੱਸਾ)

ਬਲਦੇਵ ਦੂਹੜੇ

ਰਾਜ ਬਿਨਾ ਨਹੀਂ ਧਰਮ ਚਲੇ ਹੈ।

ਧਰਮ ਬਿਨਾ ਸਭ ਦਲੇ ਮਲੇ ਹੈ।

ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਰਲਗਭ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਕੱਚ-ਘਰੜ ਵਿਆਖਿਆ ਰਾਹੀਂ ਗਲਤ ਨਤੀਜੇ ਕੱਢੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, 'ਰਾਜ ਉਤੇ ਮੁਕੰਮਲ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਚਲ ਸਕਦਾ। ਅਤੇ ਧਰਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਅਰਾਜਕਤਾ ਫੈਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।'

ਜੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ ਮੰਨ ਲਈ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰ ਧਰਮ ਨੂੰ ਰਾਜ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਬਹੁ-ਧਰਮੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਗੱਲ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਜਦ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਉਤਨੇ ਟੋਟੇ ਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਜਿੰਨੇ ਉਥੇ ਧਰਮ ਹੋਣ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਮੁਲਕ ਬਹੁ-ਧਰਮੀ ਮੁਲਕ ਹਨ ਜੋ ਸਾਫ਼ ਜਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਾਂ ਉਤੇ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਬੇਅੰਤ ਟੋਟੇ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ। ਜ਼ਰਾ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕ ਦੁਨੀਆਂ ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਦੇਖੋ। ਅਗਲੇ ਦੇ ਸੌ ਸਾਲ ਤੱਕ ਧਰਮ-ਅਧਾਰਤ ਰਾਜਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਨੀਯਤ ਕਰਨ ਲਈ ਜੰਗਾਂ ਅਤੇ ਕਤਲੋ-ਗਾਰਤ ਹੁੰਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਈਸਾਈ ਮੁਲਕ, ਜੋ ਦੁਨੀਆਂ ਦਾ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਸਾਂਝੀ ਬੈਠੇ ਹਨ, ਦੂਜੇ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਅਵਾਸ ਬਿਲਕੁਲ ਬੰਦ ਕਰ ਦੇਣਗੇ। ਕਿਸੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਰਹਿਕੇ ਕੋਈ ਇਨਸਾਨ ਰਾਜਸੀ ਧਰਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਧਰਮ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰਖ ਸਕੇਗਾ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਧਰਮ ਛੋਟੇ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗੋਲਕ ਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਿਕਸਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਣਗੇ। ਇਸ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਤਾਰਕਿਕ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੋਚਕੇ ਦੇਖੋ, ਨਤੀਜੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਭਿਆਨਕ ਨਿਕਲਣਗੇ।

ਸੰਯੁਕਤ ਦਲ ਤੇ ਬਰਨਾਲਾ ਦਲ ਏਕਤਾ ਬਾਰੇ ਬਿਆਨ ਆ ਰਹੇ ਹਨ। ਏਕਤਾ ਤਾਂ ਹੋਵੇ ਪਰ ਏਕਤਾ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਉਤੇ ਦਬਾਓ ਪਾਉਣ ਲਈ ਹਰਕਤ ਵਿਚ ਆਉਣਾ ਹੈ। "ਇਨਸਾਫ਼ ਲਈ ਮਾਰਚ" ਭੁਕਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ। ਮੁੜ ਕੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿਚ ਪੰਜ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਾਹਮਣੇ ਪਹਿਲੀ ਤੇ ਮੁਖ ਮੰਗ ਦਿੱਲੀ ਦੇਗਿਆਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੁਆਉਣ ਬਾਰੇ ਰੱਖੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਜਿਸ ਮਸਲੇ ਉਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਹੈ, ਉਹ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੇ ਕਾਂਗਰਸੀ ਦੋਸ਼ੀ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਬਚਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਵੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬਣੀ ਕਮੇਟੀ ਵੀ ਕਹਿ ਚੁੱਕੀ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਵਿਰੁਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਜੇ ਅਕਾਲੀ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਸਿੱਖ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ. ਕੇ. ਐਲ. ਭਗਤ, ਸ਼੍ਰੀ ਆਇਟਲਰ ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸੱਜਣ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ "ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਜ਼ਾ" ਹੀ ਦੁਆਉਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਭਾਵੇਂ ਸੰਕੇਤਕ ਹੀ ਇਹ ਸਿੱਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੀ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਜਿੱਤ ਹੋਵੇਗੀ ਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਬੜੀ ਵੱਡੀ ਹਾਰ। ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਵਿਰੋਧੀ ਉਤੇ ਉਥੇ ਹਮਲਾ ਕਰੋ, ਜਿਥੇ ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ।

ਇਉਂ ਹੀ ਜੇਧਪੁਰ ਦੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦਾਂ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਦੀ ਮੰਗ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਟਾਲੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਸਰਕਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀ। ਕਿਸੇ ਸਭਿਆ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਅਰਥ ਕੱਢਣਾ, ਮੇਰੇ ਖਿਆਲ ਵਿੱਚ, ਗਲਤ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ (ਅਤੇ ਅਜੇਹੇ ਹੋਰ ਸ਼ਬਦਾਂ) ਦਾ ਸਹੀ ਅਰਥ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਦੇਖਿਆਂ ਸਮਝ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਜੀਸਮ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਤੱਕ ਧਾਰਮਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਭਖਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜ ਵੀ ਸੁਲਗ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਜੀਸਮ ਦੀ ਕਰੁਸੀਫਿਕਸ਼ਨ, ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ, ਮੁਹੰਮਦ ਦਾ ਤਲਵਾਰ ਚੁਕਣਾ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਯੁੱਧ ਸਭ ਧਾਰਮਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੀ ਸਨ। ਧਰਮ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦਾ ਦਵੰਦ ਅਤੇ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਆਪਸੀ ਦਵੰਦ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਪੰਨੇ ਖੂਨ ਨਾਲ ਲਾਲ ਕਰਕੇ ਲੋਕ ਤੰਤਰ ਵਿਚ ਹੱਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਤੰਤਰ ਵਿਚ ਧਾਰਮਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਰਾਜ ਦੀ ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖਤਾ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਰ ਧਰਮ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਹੱਦ-ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਰੱਖੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਹੱਦ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਵੀ ਖੂਨ ਵਗਿਆ ਹੈ ਇਸਦਾ ਕਾਰਨ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਉਲੰਘਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਇਸ ਪੜਾਅ ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੇ ਕੇ ਸਿਆਸਤ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਤੇ ਰਾਜਸੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਨੂੰ ਧਰਮਾਂ, ਵਰਗਾਂ, ਜਾਤਾਂ ਆਦਿ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਤੋਂ ਲੰਘ ਕੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਇਨਸਾਨ ਤਕ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਨਾਲ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਸਚਾਈ ਦਾ ਰਾਜ ਵਿਚ ਧਾਰਮਕ ਬਰਾਬਰੀ ਰਾਹੀਂ ਵਾਸਤਵੀਕਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਾਫ਼ ਜਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਧਰਮ ਦਾ ਚਲਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦੀ ਹੱਦ ਬਰਾਬਰੀ ਹੈ। ਇਵੇਂ ਹੀ ਸਾਫ਼ ਜਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਫਿਰਕੂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਕ ਝਗੜਿਆਂ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿਚ ਰਾਜ ਦੀ ਤਾਕਤ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਵਿਚ ਖਰਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਸੁ-ਘਾਤਕ ਹਾਲਾਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਧਰਮ ਦੋਹਵਾਂ ਲਈ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਧਰਮ ਦਾ ਸਿਆਸਤ-ਰਹਿਤ ਹੋਣਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦਾ ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਣਾ ਦੋਹਵਾਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਰਾਹ ਹੈ। ਹੁਣ ਧਰਮ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰ ਸ਼ਹਿਰੀਆਂ ਦੀ ਸਿਆਸੀ

ਕਈ ਸੌ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਇਉਂ ਲਗਾਤਾਰ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ।

ਲੋੜ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਅਕਾਲੀ ਇਕ ਮੁੱਠ ਹੋ ਕੇ ਅਤੇ ਵਕਤੀ ਲਾਲਚ ਛੱਡ ਕੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਵਾਉਣ ਲਈ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਦਬਾਓ ਪਾਉਣ ਲਈ ਤਤਪਰ ਹੋਣ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹੀ ਤੈਅ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਏ ਕਿ ਜੇ ਦਿੱਲੀ ਵੱਲ ਮਾਰਚ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾਏਗਾ ਤਾਂ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਦਿਆਂ ਕਰਾਂਗੇ, ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ, "ਅਸਲ ਪੰਜਾਬ ਸਮੱਸਿਆ" ਵੱਲ ਜਾਏਗਾ, ਜਿਸ ਵਲੋਂ "ਅਤਿਵਾਦ" ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਮੁਹਿੰਮ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੇ ਧਿਆਨ ਹਟਾਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਵਿਵਸਥਾ

ਉਂਜ ਮੁਖ ਮੰਗ ਸਭ ਸੂਬਿਆਂ ਲਈ ਵੱਧ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਇਕ ਦੇਸ਼ ਰਹੇ। ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਟੋਟੇ ਹੋਇਆਂ ਕੋਈ ਮਸਲੇ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਪਰ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਵੰਡ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਹਾਸੇਗੀਟੀ ਸਥਿਤੀ ਪੈਦਾ ਹੋ ਚੁਕੀ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀਆਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਅੰਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ, ਉਦਯੋਗ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ 85 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹਿੱਸਾ ਕੇਂਦਰ ਸੂਬਿਆਂ ਤੋਂ ਖੋਹ ਚੁਕਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਖੰਡ ਮਿਲ ਵੀ ਲਾਉਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਵਰ੍ਹਿਆਂਬੰਧੀ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜਿਹੜੀ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਖੰਡ ਮਿਲ ਵੀ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਲਾ ਸਕਦੀ, ਉਹ ਕਾਹਦੀ ਸਰਕਾਰ ਹੈ?

ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਰਾਹੀਂ ਰਾਜ ਦਾ ਸਾਂਝੀਵਾਲ ਬਣੇ ਤਾਂ ਇਹ ਇਕ ਉਚਿਤ 'ਕਬਜ਼ਾ' ਹੈ। 'ਰਾਜ ਬਿਨਾ ...' ਦਾ ਗਲਤ ਅਰਥ ਕੱਢਕੇ ਮੁਕੰਮਲ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੂਜੇ ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਗੁਲਾਮੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ।

ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਕਬਜ਼ਾ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਸਾਰੀ ਫਿਲਾਸਫੀ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਕ ਧਰਮ ਦਾ ਰਾਜ ਉਤੇ ਧਰਮ-ਅਧਾਰਤ ਕਬਜ਼ਾ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਭੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਨਤੀਜੇ ਗੰਭੀਰ ਹਨ। ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿਚ ਇਹੋ ਨੁਕਸ ਸੀ ਜਿਥੇ ਰਾਜਸੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਧਾਰਮਕ ਤਾਕਤ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ, ਬੁਚਲਕੇ ਇਸਲਾਮ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੇ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹੀ ਧਰਮਸ਼ਾਹੀ ਰਾਜ ਦਾ ਮੁੱਖ ਔਗੁਣ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਯੁੱਧ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੀ ਧਰਮਸ਼ਾਹੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੀ ਸੀ। ਇਵੇਂ ਹੀ ਜਦੋਂ ਇਸਲਾਮੀ ਤਾਕਤ ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆ ਤੋਂ ਵੱਧਦੀ ਯੂਰਪ ਤੇ ਛਾਣ ਲੱਗੀ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਤਰਾਜ਼ ਜਰੂਸਲਮ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਇਆ। ਯੋਰਪ 'ਚੋਂ ਕਰੂਸੇਡ ਇਕਤਰਤ ਹੋ ਕੇ ਜਰੂਸਲਮ ਅਜ਼ਾਦ ਕਰਵਾਣ ਲਈ ਜਾਣ ਲੱਗੇ। ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਈਸਾਈ ਮੱਤ ਦਾ ਇਹ ਭੇੜ ਕਈ ਹੋਰ ਅੰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਸਿਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸਲਾਮ ਦੇ ਯੂਰਪੀਨ ਫੈਲਾ ਲਈ ਰੋੜਾ ਬਣ ਗਿਆ ਅਤੇ ਇਹ ਯੂਰਪੀਨ ਬਸਤੀਵਾਦ ਦਾ ਪਹੁੰਚਣਾ ਬਣਿਆ।

ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਕਿਸਮ ਦੀ ਧਰਮਸ਼ਾਹੀ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਣ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਆਪਣੇ ਅਸਲ ਖਾਸੇ ਵਿਚ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬੀ ਹਨ। ਪਰ ਜੇ ਧਰਮ-ਨਿਰਪੱਖ ਲੋਕ ਤੰਤਰ ਆਪਣਾ ਅਸਲ ਖਾਸਾ ਛੱਡ ਕੇ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਧਰਮ ਦਾ ਹੱਥ-ਠੱਕਾ ਬਣ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਧਰਮ ਸਿਆਸੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਧਰਮਯੁੱਧ ਦਾ ਮੈਦਾਨ ਬਣਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਹੋ ਜਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਸਿਆਸੀ ਏਜੰਡਾ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਹੋ ਜਹੀ ਹਾਲਤ ਲੋਕ-ਤੰਤਰ ਦੀ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਸਿਰਫ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਾਕੀ ਧਰਮਾਂ ਦਾ ਏਜੰਡਾ ਲੋਕ-ਤੰਤਰ ਨੂੰ ਤੋੜ ਕੇ ਧਰਮਸ਼ਾਹੀ ਰਿਆਸਤਾਂ ਕਾਇਮ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਸਗੋਂ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਲੋਕ-ਤੰਤਰ ਨੂੰ ਮਜਬੂਤ ਅਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਲ ਜ਼ੋਰ ਲਾਉਣਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਤੰਤਰ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨਤਾ ਬਾਰੇ ਭੁਲੇਖਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਲੋਕ-ਤੰਤਰ ਦੀ, ਸਗੋਂ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਜ ਦੀ ਮੰਜ਼ਲ ਪੂਰਨ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਧਰਮ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਧਰਮ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਲੋਕ ਤੰਤਰ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਹੈ। ਘੱਟ-ਗਿਣਤੀ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਧਰਮ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਨਾ ਕਦੇ ਖਤਮ ਕਰ ਸਕਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਰਮਾਂ ਦੀ ਇਸ ਟੱਕਰ ਵਿਚ ਅਸਲ ਕੁਰਬਾਨੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ, ਅਮਨ ਦੀ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਦਖਲ-ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦਾ ਜਵਾਬ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਧਰਮ ਵੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿਚ ਕੁਦ ਪੈਣ ਅਤੇ ਸਿਆਸਤ-ਧਰਮ ਦਾ ਅਸੂਲਨ ਮਿਸ਼ਰਨ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪੈਣ। ਇਹੋ ਜਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਲੜੇ ਸਿੰਘਰਸ਼ ਕਿਸੇ ਇਕ ਧਰਮ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲੜੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਸਗੋਂ ਧਰਮ ਦੀ ਅਸੂਲਨ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਲਈ ਲੜੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿਰਫ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਭਲਾ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ ਸੀ, ਸਰਬਤ ਦਾ ਭਲਾ ਮੰਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਆਮ ਪ੍ਰਚਲਤ ਗਲਤ-ਵਹਿਮੀ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਿਆਸਤ ਅਤੇ ਧਰਮ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕੀਤੇ ਸੀ। ਅਸਲ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਮੁਗਲ ਸਾਮਰਾਜ ਅਕਬਰ ਵਾਲੀ ਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਸੀ ਰਖ ਸਕਿਆ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਦਖਲ ਪੂਰਨ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਹਸਤੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਿਆ। ਇਸ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਵਜੋਂ ਗੁਰੂ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਨੇ ਤਲਵਾਰ ਪਹਿਨੀ। ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਮਸ਼ੀਰ ਉਤੇ ਹੱਥ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਪਿਤਾ ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਦੇਖੀ। ਗੁਰੂ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਹੱਲ ਨੂੰ ਹੱਦ ਤੱਕ ਢੂੰਡਣ ਦੀ ਇਕ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਧਰਮਸ਼ਾਹੀ ਨਾਲ ਟੱਕਰ ਲੈਣਾ ਆਖਰੀ ਰਾਹ ਸੀ। ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਦਵੰਦ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਹਿੰਦੂਸਤਾਨ ਦੀ ਰਵਾਇਤੀ ਅਹਿਸਾਸੀ ਸੀ 'ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹਲਾਤ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਘੋਲ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਦਵੰਦ ਜੀਸਮ ਨੇ ਵੀ ਮੁਖਾਤਬ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜੀਸਮ ਨੇ ਚੁਪੇੜ ਖਾ ਕੇ ਮੂੰਹ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਾਸਾ ਅਗੇ ਕਰਨ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਦਿਤਾ। ਮੁਹੰਮਦ ਨੇ ਤਲਵਾਰ ਦਾ। ਪਰ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦਾ ਜਵਾਬ ਸੀ, 'ਚੁੰਕਾਰ ਅਜ਼ ਹਮਾ ਹੀਲਤੇ ਦਰ ਗੁਜ਼ਸ਼ਤ। ਹਲਾਲ ਅਸਤ ਬੁਰਦਨ ਬ ਸਮਸ਼ੀਰ ਦਸਤ।'

ਸਭ ਤਰੀਕੇ ਅਜਮਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਥਿਆਰ ਚੁਕਣ ਨੂੰ ਹਲਾਲ (Legitimate) ਕਹਿਣਾ ਸ਼ਾਇਦ ਸਭ ਤੋਂ ਸੰਤੁਲਤ (balanced) ਨਜ਼ਰੀਆ ਸੀ। ਪਰ ਇਹ ਭੁਲਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਬੇਦਲੀਲ (irrational) ਯਥਾਰਥ ਨੂੰ ਬਾਦਲੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਸੀ। ਇਹ ਯੁਧ ਬਾਕੀ ਧਰਮਾਂ ਉਤੇ ਰਾਜ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਸਗੋਂ ਧਰਮ ਦੀ ਰਾਜ ਤੋਂ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦਰੋਹ ਸੀ।³ ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਯੁੱਧ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਵਿਲੱਖਣ ਜਮਹੂਰੀ ਵਿਚਾਰਵਾਦ ਵਿਕਸਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।⁴ ਇਸ ਲਈ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਪੜਾ ਚੜਨੇ ਅਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ। ਪਰ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਦੇ ਬਹੁਤ ਨੇੜੇ ਦਾ ਫਲਸਫਾ ਹੈ। ਖੈਰ ਇਸ ਯੁੱਧ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਮੁਗਲ ਸਾਮਰਾਜ ਦਾ ਪਤਣ ਹੋਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਖੀਰ ਉਤਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਰਾਜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਧਰਮ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਅਤੇ ਧਾਰਮਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਬਹਾਲ ਹੋ ਗਈ। ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਬਹਾਦਰੀ ਨਾਲ ਲੜੀਆਂ ਜੰਗਾਂ ਦਾ ਇਹ ਇਕ ਉਚਿਤ ਫਲ ਸੀ।

A.M.C. Carpet Ltd.

Unit 8 - 12950 - 80th Ave. Surrey, B.C.

Carpet-Vinyl-Hardwood

All Popular Brands Supplied & Installed

ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਕਾਰਪੈਟ ਜਾਂ Lino ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਵਿਚ ਪਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ, ਸਾਡੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਸਟੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹਨ, ਪੂਰੇ ਕੰਮ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਹੈ

Free Estimate —

ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ :

Phone for appointment

Off. 594-6141

Res. 594-7595

Pager 680-0214

AMARJIT SINGH CHAHAL

ਪਰ ਧਾਰਮਕ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਦਾ ਹਾਸਲ ਹੋਣਾ ਮੁਲਕਾਂ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ। ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਹਾਰੇ ਲੋਕ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਕਾਇਮ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ। ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵੀ ਇਹ ਇਤਿਹਾਸਕ ਦੁਖਾਂਤ ਵਾਪਰਿਆ। ਮਹਾਰਾਜਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਹੋਰ ਰਾਜੇ ਮਹਾਰਾਜੇ ਅਜੇ ਮੁਗਲ ਸਾਮਰਾਜ ਨੂੰ ਝੁਲੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿ ਬਰਤਾਨਵੀ ਸਾਮਰਾਜ ਨੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਤੇ ਦਸਤਕ ਆ ਦਿੱਤੀ। ਦੁਨੀਆਂ ਦੀ ਤਰੱਕੀ ਦਾ ਇਕ ਖਾਸਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵੱਖ ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ ਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਵਤਾਰ ਨਾਲ ਵਾਪਰਦੀ ਹੈ। ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਜਾਗਰਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਸਨਅਤੀ ਇਨਕਲਾਬ ਵਾਪਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਇਨਕਲਾਬ ਇਕ ਨਵੇਂ ਯੁਗ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਕਲਯੁਗ ਅਰਥਾਤ ਕਲਾ ਦਾ ਯੁੱਗ। ਕਲਯੁੱਗ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਵਿਚ ਵੀ ਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਇਹ ਤਰੱਕੀ ਇਕ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਝਟਕੇ ਵਾਂਗ ਵਾਪਰੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਪਸ਼ੂ-ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਤੌਰ ਤੇ ਅਪਣਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਯੂਰਪ ਵਿਚ ਸਟੀਮ ਦੀ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਇਨਕਲਾਬਾਂ ਦਾ ਇਨਕਲਾਬ ਸੀ। ਸਨਅਤੀ ਇਨਕਲਾਬ ਨੇ ਬਰਤਾਨੀਆ ਨੂੰ ਉਹ ਤਾਕਤ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬਰਤਾਨਵੀ ਲੋਕ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਉਤੇ ਛਾ ਗਏ।

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਦੇ ਰਾਜੇ ਮਹਾਰਾਜੇ, ਬਹਾਦਰ ਯੋਧੇ, 'ਪਵਿਤਰ ਧਰਮ', ਖੁਬਸੂਰਤ ਔਰਤਾਂ, ਅਮੁੱਕ ਖਜ਼ਾਨੇ, ਠਾਠਾਂ ਮਾਰਦਾ ਹਿੰਦ ਮਹਾਂ ਸਾਗਰ, ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪਹਾੜ, ਨਚਦਾ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਗਾਉਂਦਾ ਬੰਗਾਲ ਸਭ ਕੁੱਝ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ 'ਚ ਆ ਗਿਆ। ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਫਿਲਹਾਲ ਧਾਰਮਕ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਸੋਚਣ ਲਈ ਛੱਡ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਾਲਕ ਰੱਬ ਨੇ ਸਟੀਮ ਇੰਜਣ ਬਣਾਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ

ਤਰਪੁਰ ਖਜ਼ਾਨੇ ਕਿਉਂ ਬਖਸ਼ੇ? ਜਦੋਂ ਕਿ ਦਰਗਾਹਾਂ ਤੇ ਮੱਥੇ ਟੇਕੀ ਬੇਨੇ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਨੂੰ ਭੁਖ, ਗਰੀਬੀ, ਗੁਲਾਮੀ ਅਤੇ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਦਿੱਤੀ।

(ਬਾਕੀ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ)

1. ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ 'ਰਾਜ ਕਰੇਗਾ ਖਾਲਸਾ' ਆਦਿ ਵੀ।
2. ਭੁਧ ਧਰਮ, ਜੈਨ ਧਰਮ, ਮਹਾਰਾਜਾ ਅਬੋਕ, ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਦੇ ਤਿਆਗਵਾਦੀ ਫਲਸਫੇ, ਸੂਫੀਵਾਦ, ਭਗਤੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਸਹਿਜਵਾਦ ਆਦਿ ਦੀ ਰਵਾਇਤ।
3. ਜਵਰਨਾਮੇ ਦੇ ਸ਼ੇਅਰ # 23 ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਜੀ ਲਿਖਦੇ ਹਨ;

'ਚਿ ਕਸਮਿ ਕੁਰਾਂ ਮਨ ਕੁਨਮ ਇਅਤਿਬਾਰ।

ਗਵਰਨਹ ਤੁ ਗੋਈ, ਮਨ ਈ ਰਹ ਚਿ ਕਾਰ।

ਭਾਵ ਕਿ ਜੇ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੀਆਂ ਕਸਮਾਂ ਦੀ ਇਨੀ ਬੇਇਤਬਾਰੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਰੱਬ ਦੇ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗ ਲੜਨ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਸੀ।

4. ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦਾ ਮੰਤਵ ਸਿਆਸੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ

ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਵਲੋਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ ਘਟਾਉਣ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ

ਲੰਡਨ — ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਉਪੀਆਂ ਕਰੰਸੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ ਘਟਾਏ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਪੈਣ ਵਾਲੀ ਗੰਭੀਰ ਸੱਟ ਨੂੰ ਟਾਲਣ ਲਈ ਤੇ ਬਰਾਮਦ ਨੂੰ ਬੜਾਵਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਵੇਂ ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ। 250 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤੁਰਤ ਕਾਰਗਰ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕੇ ਤਾਂ ਅਦਾਇਗੀ ਦੇ ਸੰਭੁਲਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਰ ਖਰਾਬ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। 'ਫਾਈਨੈਂਸ਼ਲ ਟਾਈਮਜ਼' ਅਖਬਾਰ ਨੇ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਇਕ ਦਹਾਕੇ ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਨਹੀਂ ਰਹੀ। ਅਸਲ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਬਰਾਮਦ ਵਿਚ ਕੇਵਲ ਦੋ ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿਚ ਢੇਰ ਸਾਰਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਬਰਾਮਦ ਵਿਚ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਦਰ ਬੀਤੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਰਹੀ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤ ਧੱਕਾ ਲੱਗੇਗਾ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲ ਵਿਚ ਹੀ ਐਕਸਚੇਂਜ ਰੇਟ ਦਾ ਗਰਾਫ ਸਹੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਰਿਹਾ ਹੈ ਪਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਈ ਮੁਲਕ ਭਾਰਤ ਨਾਲੋਂ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲ ਗਏ ਹਨ।

ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸਿੱਕੇ ਸੰਬੰਧੀ ਡੀਲਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਸੌਕੇ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਹਾਲਤ ਨੂੰ ਦੇਖਦਿਆਂ ਸੰਸਾਰ ਦੀਆਂ ਮੁਖ ਕਰੰਸੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ 5 ਫੀਸਦੀ ਘੱਟ ਜਾਵੇਗੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਵਿਚ 60 ਫੀਸਦੀ ਵਪਾਰ ਡਾਲਰਾਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦ ਕਿ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕੀਮਤ 13 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਡਾਲਰ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਖੜੀ ਰਹੀ।

ਸ਼ਹਿਰ ਬਦਲੇ, ਮੁਲਕ ਬਦਲੇ, ਸਮੇਂ ਦੀ ਤੌਰ ਵੀ ਬਦਲੀ, ਅਸਾਂ ਨੂੰ ਬੇਗੁਨਾਹਾਂ ਨੂੰ, ਸਜ਼ਾ ਉਨੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਈ।

ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਅਧਿਆਤਮਕ ਅਤੇ ਸਦਾਚਾਰਕ ਸੋਧ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਸਿਆਸਤ ਅਤੇ ਜੰਗ ਦਾ ਰਾਹ ਬੇਦਲੀਲ ਯਥਾਰਥ ਦੀ ਦੇਣ ਸੀ।

ਇਨਕਲਾਬੀ ਕੇਂਦਰ ਵਲੋਂ ਪਹਿਲਾ ਆਮ ਇਜਲਾਸ

ਲੁਧਿਆਣਾ — ਇਨਕਲਾਬੀ ਕੇਂਦਰ ਪੰਜਾਬ ਵਲੋਂ 23 ਤੇ 24 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਭਰਤ ਯਾਦਗਾਰ ਹਾਲ ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਪਹਿਲਾ ਆਮ ਇਜਲਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਕਨਵੀਨਰ ਤੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਨਾਟਕਕਾਰ ਗੁਰਬਰਨ ਸਿੰਘ ਹੁਰਾਂ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਐਲਾਨਨਾਮੇ ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਉਤੇ ਬਹਿਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਰਿਵੀਊ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਦਿਆਂ ਨਵੀਂ ਸੂਬਾ ਕਮੇਟੀ ਚੁਣੀ ਜਾਵੇਗੀ।

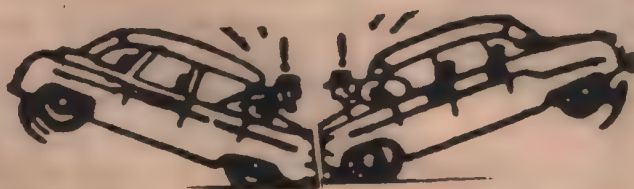
ਲਾੜੇ ਨੂੰ ਮਿਰਗੀ ਪੈ ਗਈ ਬਰਾਤ ਬਰੰਗ ਵਾਪਸ

ਮਲੋਟ — ਪਿੰਡ ਕਾਲਾ ਟਿੱਬਾ ਜ਼ਿਲਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਤੋਂ ਤੁਰਜ ਸਿਧਵਾਂ ਵਿਚ ਚੁੱਕੀ ਇਕ ਬਰਾਤ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਲਾੜੀ ਤੋਂ ਹੀ ਬਰੰਗ ਵਾਪਸ ਮੁੜਨਾ ਪਿਆ। ਬਰਾਤ ਦਾ ਬੁਕਾ ਕੁਝਮਾਂ ਦੀ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹ ਸਮੇਂ ਰਿਬਨ ਦਾ ਕੱਟਣਾ ਦਰਬਾਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ ਲਾੜਾ ਤੇ ਪ੍ਰੀਤੀ ਭੋਜਨ ਆਦਿ ਸੱਭ ਭਗਨਾਂ ਨਾਲ ਨਿਰਵਿਘਨ ਨੇਪਰੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ। ਵਿਆਹ ਦੌਰਾਨ ਪੁੱਲਘ ਤੇ ਬਿਠਾਉਣ ਤੇ ਸੱਸ ਵਲੋਂ ਤੁਰਕੀਆਂ ਦੇਣ ਦੀ ਰਸਮ ਸਮੇਂ ਲਾੜੇ ਨੂੰ ਚੱਕਰ ਆਇਆ ਤੇ ਉਹਦੀ ਧੌਣ ਇਕ ਪਾਸੇ ਨੂੰ ਠੜਕ ਗਈ। ਉਸਨੂੰ ਮਿਰਗੀ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪੈ ਗਿਆ। ਸਾਰੇ ਵਿਆਹ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਉਦਾਸੀ ਵਿਚ ਬਦਲ ਗਈ। ਲੜਕੀ ਵਾਲਿਆਂ ਨੇ ਲੜਕੀ ਤੋਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਨਾਲ ਆਈ ਬਰਾਤ ਨਮੋਸ਼ੀ ਪੈਲੇ ਪਾ ਕੇ ਵਾਪਸ ਮੁੜੀ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾੜੇ ਨੂੰ ਤੇਲ ਚੜਾਉਣ ਤੇ ਸਿਹਰਾਬੰਦੀ ਤੋਂ ਪਿੱਛੋਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣ ਜਾਣ ਸਮੇਂ ਵਾਰੀ ਮਿਰਗੀ ਦਾ ਦੌਰਾ ਪਿਆ ਸੀ।

MINT AUTO BODY LTD.

- Complete Professional Auto Body Repairs and Refinishing on all makes and models
- I.C.B.C. claims handled promptly
- Complete framework ■ UNI - BODY repairs
- All work conditionally guaranteed
- Free estimates ■ Courtesy cars

ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਅਤੇ ਪਿਕ-ਅੱਪ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀ ਅੱਛੀ ਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਪੇਂਟਿੰਗ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਉ

For further information call:

Bhupinder(Bob) Sihota

Ph. 433-1207

Mint Auto Body Ltd.

5590 Lane Street, BURNABY, B.C. V5H 2H5

Bhupinder(Bob) Sihota

ਪੰਜਾਬ ਮਸਲਾ : ਇਕ ਪਹੁੰਚ

ਮਾਸਟਰ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ

ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਨਕਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ 90 ਫੀਸਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਪਰ ਅਜੋਕੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਹਾਲਤ ਪਤਲੀ ਪੈ ਰਹੀ ਹੈ, ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਬਹੁਤਾ ਇਲਾਕਾ ਹੰਝੂਆਂ ਤੇ ਸੱਥਰਾਂ ਦੀ ਮਾਰ ਹੇਠ ਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਿਨ-ਬ-ਦਿਨ ਸਰਕਾਰੀ ਤੇ ਗੈਰ ਸਰਕਾਰੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਜ਼ਰੀਏ ਮਨੁੱਖੀ ਖੂਨ ਵਹਿ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਸਿੱਧ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦੇ ਪਲਾਟ ਵਧੀਆ ਗੱਦ ਅਨੁਸਾਰ ਗੁੰਦੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਪੈਰ ਜੰਮੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਅਕਾਲੀ ਅਤੇ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਦੂਜੇ ਉਪਰ ਬੇ-ਸਿਰ ਬੇ-ਪੈਰ ਦੋਸ਼ ਥੱਪ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਸੁਝਾਵਨ ਲੋਕ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਕੁਰਸੀ ਭੁੱਖ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਾ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਂਜ ਅਜੋਕੀ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚਲੀ ਫੁੱਟ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਧੇਰੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਜੇ 13 ਅਪ੍ਰੈਲ 1978 ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਵਿਚ ਹੋਏ 13 ਕਤਲਾਂ ਦਾ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲਾ ਹੋ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਅੱਜ ਵਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾ ਹੁੰਦੀ। ਪੰਜਾਬੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਲਹੂ ਨਾਲ ਨਾ ਰੰਗੀ ਜਾਂਦੀ। ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਘਰ ਨਾ ਉਜੜਦੇ। ਦੂਸਰੇ ਸਿਰੇ ਵੱਟਾਂ ਬਟੋਰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਰਾਜਸੀ ਸੱਤਾ ਹਥਿਆਉਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਧਾਰਨ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਅਸਾਧਾਰਣ ਬਣਾਇਆ।

ਆਪਣੀ ਸਰਕਾਰ ਹੁੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆ ਵੀ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ, ਪੰਜਾਬੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀਅਤ ਦੀ ਉਨਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਮੁੱਦੇ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤੇ। ਜੂਨ 1984 ਦੇ ਕਰਫਿਊ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਿੱਖਾਂ ਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਹੋਏ ਪੂਰੇ ਨੁਕਸਾਨ ਨੂੰ ਪੂਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਤੇ ਵਧੀਆ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ। ਫਲਸਰੂਪ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲੋਂ ਟੁੱਟਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 'ਗਲਤੀ ਵਰਗਾ ਕੰਮ' ਪੰਜਾਬ-

ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਵੇਲੇ ਕੀਤਾ। ਜੇ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰ ਹੀ ਲਿਆ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ। ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੂਨ-ਕਰਫਿਊ ਸਮੇਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾਅ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ।

ਸਤੰਬਰ 1985 ਵਿਚ ਅਕਾਲੀ ਵਿਧਾਇਕਾਂ ਨੇ 73 ਸੀਟਾਂ ਲਈਆਂ ਅਤੇ ਪੰਥਕ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ ਪਰ ਅਕਾਲੀ ਵਜ਼ਾਰਤ ਨੇ ਆਪਸੀ ਫੁੱਟ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਸੰਵਾਰਿਆ, ਸਗੋਂ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੂੰ ਬਾਦਲ ਗਰੁੱਪ ਅਤੇ ਬਰਨਾਲਾ ਗਰੁੱਪ ਵਿਚ ਤਕਸੀਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਬਰਨਾਲਾ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਫੌਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸਮੇਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰਦੇ

ਜਾਂ ਕਰਵਾਉਂਦੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਸਥਿਤੀ ਖਰਾਬ ਨਾ ਹੁੰਦੀ, ਦੂਜਾ ਅਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵੀ ਦ੍ਰਿੜ ਹੁੰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਹੋਇਆ। ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਭੰਬਲ ਭੂਸੇ ਕਾਰਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਜ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਿਆ। ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਰਸਮੀ ਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ। ਸ. ਬਰਨਾਲਾ ਤਾਂ ਚੁੱਪ ਕਰ ਕੇ ਬੈਠ ਗਏ ਸ਼ਾਇਦ ਹਰਿਆਣੇ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਕੁਰਸੀ ਬਹਾਲ ਹੋ ਜਾਵੇ ਪਰ ਸਭ ਅਸਫਲ।

ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦਾ ਵਤੀਰਾ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਗੈਰ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਵੀ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਮਜ਼ਾਕ ਹੀ ਕੀਤੇ। ਕੇਂਦਰ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ (ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਪ੍ਰਤੀ) ਕੋਈ ਹਮਦਰਦ ਨੇਤਾ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਕੇਂਦਰੀ ਨੇਤਾ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਲਟਕ ਰਹੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਹਿਰਦ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਤੀਰੇ ਲਈ ਸਿੱਖ ਨੇਤਾਵਾਂ ਵਿਚਲੀ ਫੁੱਟ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਸਿੱਖ ਲੀਡਰ ਉਭਰ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਜੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਮਸਲਾ ਸੁਲਝਾਉਣ ਦੀ ਥਾਂ ਉਲਝਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਲੜਾਈ ਲੜਨ ਦੀ ਗੱਲ ਆਨੰਦਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਮਤੇ ਤੋਂ ਚੱਲੀ ਸੀ ਤੇ ਹੁਣ ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਕੇ ਰੁਕ ਗਈ ਹੈ। ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਧ ਰਹੇ ਸਿਵਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰ ਚੁਪ ਹਨ। ਯੂਥ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਵੀ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੰਭੀਰ ਨਹੀਂ। ਅਗਲਾ ਨੁਕਤਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੋ ਰਹੇ ਵਤੀਰੇ ਦਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਆਗੂ ਆਪਣੇ ਵਿਚੋਂ ਕਿਸੇ ਇਕ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਨੇਤਾ ਮੰਨਣ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਆਪਸ ਵਿਚ ਹੀ ਦੂਸ਼ਣਬਾਜ਼ੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਉਪਰ 'ਸਰਕਾਰੀ ਬੰਦੇ' ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਲੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਵੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਚੰਗਾ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤੇ ਵੇਲੇ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੁੱਖ ਹਿੰਦੂ ਲੀਡਰ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਲੈਂਦੇ।

ਮੁੱਖ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਸੰਕਟ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਤਪਰ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਤਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰ ਏਕਤਾ ਦੇ ਸੂਤਰ ਵਿਚ ਬੰਨ੍ਹਣ। ਆਪਣਾ ਇਕ ਨੇਤਾ ਚੁਣਨ, ਜੋ ਸਰਬਪ੍ਰਵਾਨਤ ਹੋਵੇ। ਵੱਖ ਵੱਖ ਦਲਾਂ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੇ ਝੰਡੇ ਹੇਠਾਂ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮਾੜੀ ਘਟਨਾ ਨਾ ਵਾਪਰੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਾਪਰੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦੋਸ਼-ਅੰਗਾਂ ਉਪਰ ਕੁਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੇ ਅਕਾਲੀ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨਵਾਉਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਗੈਰ ਅਕਾਲੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਲੈ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚਲੀ ਹਰ ਸਹੂਲਤ ਦਾ ਲਾਭ ਸਾਰੇ ਪੰਜਾਬੀ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਕੇਵਲ ਸਿੱਖ ਇਕੱਲੇ ਹੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਰਸੀ-ਮੋਹ ਤਿਆਗ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਨ। ਰਾਜਸੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਨੂੰ ਰੋਕਣ। ਆਪਸ ਵਿਚ ਹੋ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ। ਜੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਲੋਕ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਨੂੰ ਵੀ 'ਇਕ ਬੋਝ' ਹੀ ਸਮਝਣਗੇ। ਲੀਡਰ ਸਾਫ਼ ਦਿਲ,

‘ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ’ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਹੋਣ ਦਾ ਸੱਦਾ

ਫਗਵਾੜਾ — ਪੰਜਾਬ ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਦੇ ਦੋ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂਆਂ — ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਦਿਓਸੀ ਤੇ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਨੰਦ ਨੇ “ਖਾਲਿਸਤਾਨ” ਦੀ ਮੰਗ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ “ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ” ਅਨਸਰਾਂ ਦੇ ਮਾੜੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਘੇ ਸੀ. ਪੀ. ਆਈ. ਆਗੂ ਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਏ ਸ਼੍ਰੀ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿੰਡ ਭਬਿਆਣਾ ਵਿਚ ਆਯੋਜਿਤ ਇਕ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਦੋਹਾਂ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ “ਖਾਲਿਸਤਾਨ” ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਅਮੀਰ ਸਿੱਖ ਹਵਾ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਮਰਾਜੀ ਤਾਕਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹਿ ਹਾਸਲ ਹੈ।

ਪੁੰਨੀ, ਹਲਵਾਰਵੀ ਤੇ ਮੱਕੜ ਸਮੇਤ 6 ਲੇਖਕਾਂ ਨੂੰ ਐਵਾਰਡ

ਪਟਿਆਲਾ — ਪਟਿਆਲਾ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਪੁੰਨੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ “ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਲਕੀਰਾਂ” ਲਈ ਗਿਆਨੀ ਗੁਰਮੁਖ ਸਿੰਘ ਮੁਸਾਫਰ ਐਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਰਾਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਨੂੰ 1986 ਦਾ ਬਿਹਤਰੀਨ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸ਼ਰਨ ਮੱਕੜ ਨੂੰ ‘ਕੱਚੀਆਂ ਇੱਟਾਂ ਦਾ ਪੁਲ’ ਕਿਤਾਬ ‘ਤੇ ਨਾਨਕ ਸਿੰਘ ਐਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨ ਦੇ ਸਹਾਇਕ ਸੰਪਾਦਕ ਹਰਭਜਨ ਹਲਵਾਰਵੀ ਨੂੰ ਭਾਈ ਵੀਰ ਸਿੰਘ ਐਵਾਰਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਡਰਾਮਾ/ਇਕਾਂਗੀ ਵਰਕ ਵਿਚ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਜਸੂਜਾ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ‘ਜੰਗਲ’ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰੀਨ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਈਸ਼ਵਰ ਚੰਦਰ ਨੰਦਾ ਦੇ ਐਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਡਾ. ਰਵਿੰਦਰ ਰਵੀ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ‘ਵਿਰਸਾ ਤੇ ਵਰਤਮਾਨ’ ਅਤੇ ਡਾ. ਸਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ‘ਵਿਹਾਰਿਕ ਸਮੀਖਿਆ’ ਨੂੰ ਲੇਖ/ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ ਐਵਾਰਡ ਲਈ ਬਰਾਬਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਐਵਾਰਡਾਂ ਵਿਚ 2500 ਰੁਪਏ ਦੀ ਨਕਦ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਜੇ ਜਿਨਾਹ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ....

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ — ਸਿੱਧ ਦੇ ਨੇਤਾ ਜੀ ਐਮ ਸਈਦ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਹੰਮਦ ਅਲੀ ਜਿਨਾਹ ਕੁਝ ਹੋਰ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜਿਉਂਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿ ਦੇ ਏਕੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣਾ ਸੀ। ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਅਖਬਾਰ ਨਵਾਏ ਵਕਤ ਅਤੇ ਜੰਗ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼੍ਰੀ ਸਈਦ ਨੇ ਸ਼ਾਹਦਾਦਕੋਟ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਜਿਨਾਹ ਇਹ ਸਮਝ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਪਣੇ ਫਾਇਦੇ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਜਿਨਾਹ ਨੇ ਹਿੰਦ-ਪਾਕਿ ਏਕੇ ਲਈ ਇਕ ਯੋਜਨਾ ਵੀ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਤਿੰਨ ਅਹਿਮ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਵੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਸ਼੍ਰੀ ਸਈਦ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਖਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਦੱਸੇ। ਸ਼੍ਰੀ ਸਈਦ ਨੂੰ ਮੁੜ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

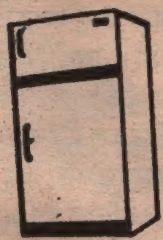
ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲ

ਜ਼ੀਰਾ — ਸੰਯੁਕਤ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਜ਼ਿਲਾ ਫਿਰੋਜ਼ਪੁਰ ਇਕਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਜ਼ੀਰਾ ਤੇ ਜੁਨੀਅਰ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੁਰਦੇਵ ਸਿੰਘ ਵਕੀਲਵਾਲੀ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਅਕਾਲੀ ਨੇਤਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਕਤ ਦੀ ਨਜ਼ਾਕਤ ਨੂੰ ਸਮਝਦਿਆਂ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਵਾਗਡੋਰ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਲੈਣ।

ਮਿਹਨਤੀ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫਪਸੰਦ ਹੋਣਗੇ ਤਾਂ ਸੁਆਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅੱਖੋਂ ਪਰੋਖੇ ਕਰਕੇ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਰਨੀ ਪੈ ਜਾਵੇ।

Hans Appliances

ਅਸੀਂ ਫਰਿਜ਼, ਸਟੋਵ, ਡਰਾਇਰ, ਵਾਸ਼ਰ, ਮਾਈਕਰੋਵੇਵ ਤੇ ਹੋਰ ਘਰੇਲੂ ਐਪਲਾਈਸਜ਼ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

We also buy/sell old & new appliances

Reasonable Rates

Phone 585-0782

BLOCK BROS. REALTY LTD.

9360 - 120 St. SURREY, B.C. V3V 4B9

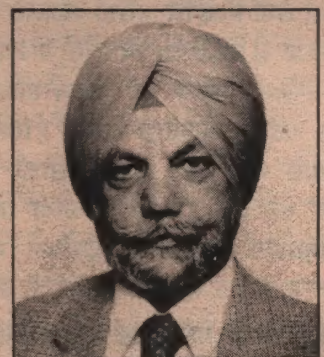
ਆਪਣਾ ਘਰ ਖ਼ੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਲਈ, ਕਮਰਸ਼ਲ ਜਾਂ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀਆਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਲਈ ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਮੱਦਦ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਹਾਜ਼ਰ ਹਨ

ਬੇਅੰਤ ਸੇਖੋਂ

ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਬਾਰੇ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ ਫੋਨ ਕਰੋ

Bus. (604) 581-4601

Res. (604) 591-1354 ਜਾਂ 588-0749

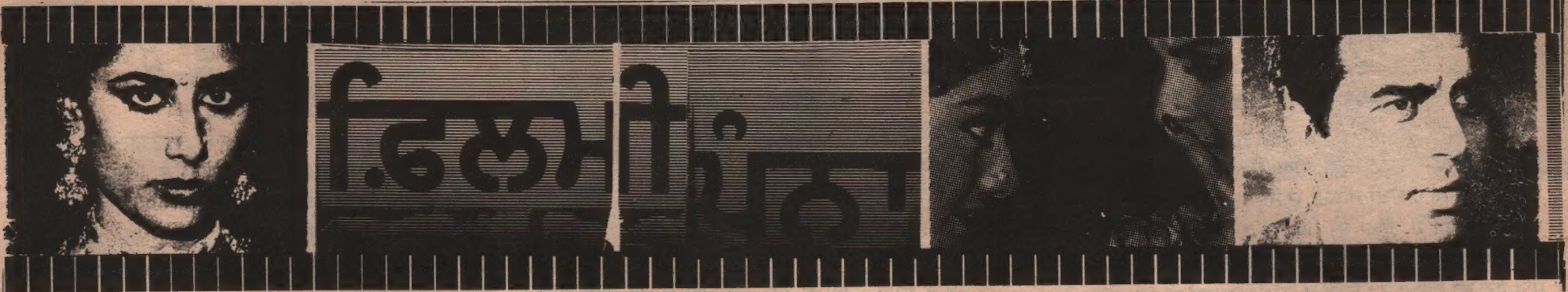

BEANT SEKHON

Res. 591-1354

or

588-0749

ਭਾਰਤੀ ਸਿਨਮਾ — ਕੁਝ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ

— ਗੁਰਬਖਸ਼ ਜੱਸ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

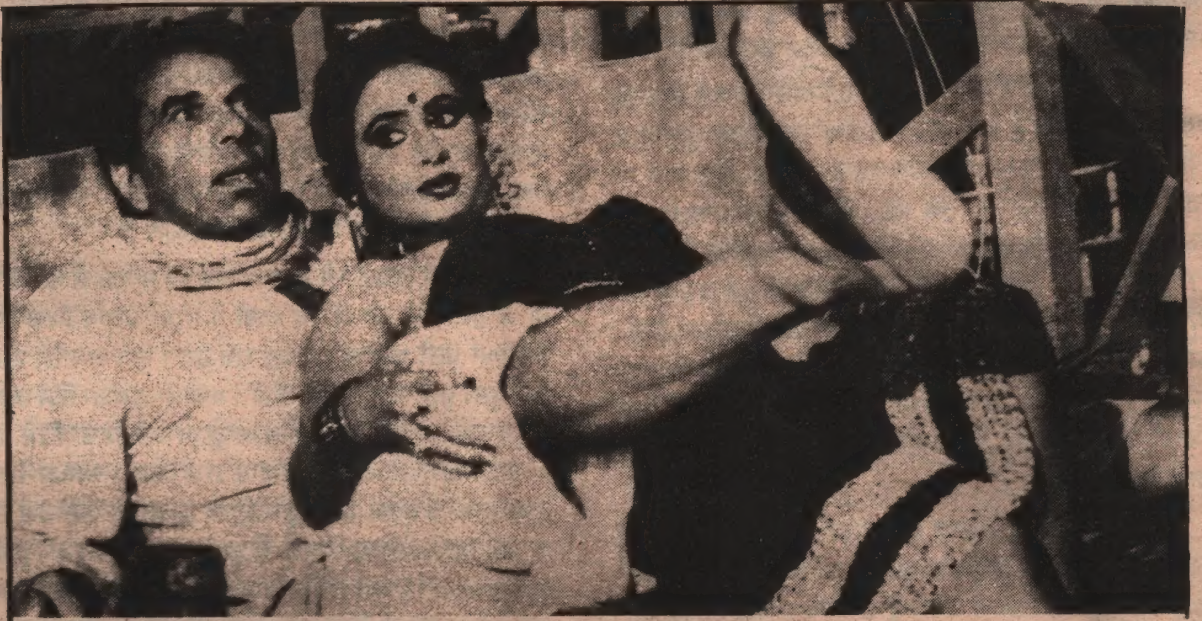
ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਹਸ਼ਰ — ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਾਲਾਂ ਅੰਦਰ 'ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ' ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਵੀ ਦੌਰ ਆਇਆ ਹੈ। 'ਆਕ੍ਰੋਸ਼', 'ਨਿਸ਼ਾਤ', 'ਆਕ੍ਰੋਸ਼', 'ਚੋਖ' (ਬੰਗਾਲੀ ਵਿਚ) ਅਤੇ 'ਅੰਧੇਰ ਨਗਰੀ' ਵਰਗੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਲੁੱਟ ਖੁੱਟ ਅਤੇ ਇਹਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋ ਰਹੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਚਿੱਤਰਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਘਰਸ਼? — ਵਿਅਕਤੀਗਤ, ਅਰਾਜਕ, ਜੋ ਭਟਕਾਉਂਦੇ ਹਨ ਨਿਬੜਦੇ ਹਨ। 'ਆਕ੍ਰੋਸ਼' ਵਿਚ ਆਤਮਘਾਤੀ ਆਕ੍ਰੋਸ਼ (ਰੋਹ) ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੇਬਸ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਸ਼ਾਸ਼ਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਹਾਵੀ ਹੁੰਦੇ ਚਲੇ ਜਾਂ ਰਹੇ ਹਨ। ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤਾਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਹਕੀਕੀ ਚਰਿਤਰ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਨੂੰ ਦੇਖ ਕੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕੀ ਪੈਂਦਾ ਹੈ? — 'ਕੁੱਝ ਹੋ ਗੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ' — ਅਰਥਾਤ ਸੱਤਾਧਾਰੀਆਂ ਦੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੀ ਉਭਰਦਾ ਹੈ।

ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਧੁੰਮਾਧਾਰ ਵਿਗਿਆਪਨ — ਸਮਗਲਿੰਗ, ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ, ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਸੈਕਸ ਨੂੰ ਗਲੇਮਰ ਦਾ ਪਹਿਰਾਵਾ ਪਹਿਨਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ 'ਐਂਟੀ ਹੀਰੋ' ਹੀਰੋ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਗੱਬਰ ਸਿੰਘ (ਸ਼ੋਲੇ) ਜਾਂ ਅਮਿਤਾਬ (ਦੀਵਾਰ) ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਆਦਰਸ਼ ਬਣਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਖਬਰ? — ਅਮਿਤਾਬ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ। ਇਸੇ ਅਰਸੇ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਸਾਹਿਤਕਾਰ, ਇਤਿਹਾਸਕਾਰ ਜਨਵਾਦੀ ਨੇਤਾ ਜਾਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇਤਾ ਦੁਰਘਟਨਾ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਏ — ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਲਈ ਪਰਦਰਸ਼ਨ — ਬੰਬਈ ਵਿਚ ਹੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਖੁੱਬੇ ਕੱਪੜਾ ਮਿਲ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀ ਹੜਤਾਲ ਦਾਈ ਸਾਲ ਬਾਦ ਵੀ ਜ਼ਾਰੀ ਰਹੀ, ਪਰ ਖਬਰ ਇਹੋ ਸੀ, ਅਮਿਤਾਬ ਦੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦੀ ਭਲਾ ਇਹ ਕਿਉਂ? ਅੱਜ ਹਰ ਬੁੱਢਾ, ਜਵਾਨ ਉਹੀ ਕੁਝ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਮਿਤਾਬ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹਦੇ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ — ਕਲਪਨਾ ਵਿਚ ਹੀ ਸਹੀ। ਕਾਮੋਡੀ (ਸੁਗਲ) ਦੇ ਥਾਂ ਤੇ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਪੇਤਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵਾਲੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਅਤੇ ਦੁਹਰੇ ਅਰਥ ਵਾਲੇ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਦੇ ਸਹਾਰੇ (ਜਿਵੇਂ ਮਿਹਰ ਮਿਤਲ 'ਸਰਪੰਚ' ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਕਰਦਾ ਹੈ) ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਹਸਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਸੈਂਸਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮਸਲਾ — ਅੱਜ ਦੀਆਂ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿਚ ਇਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਵੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਤਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਬਾਪ ਜਾਂ ਡਾਕਟਰ ਵਾਂਗ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਬਾਪ ਆਪਣੇ ਬੇਟੇ ਨੂੰ ਸੱਪ ਜਾਂ ਔਗ ਨਾਲ ਖੇਡਣ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਕੋਈ ਵੀ ਸੁਹਿਰਦ ਡਾਕਟਰ ਮਰੀਜ਼ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨਦੇਹ ਚੀਜ਼ਾਂ ਖਾਣ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੈਂਸਰ ਬੋਰਡ ਹੈ। ਹੁਣ ਤਾਂ ਸੈਂਸਰ ਬੋਰਡ ਅਜਿਹੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਪਾਸ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਕ ਪਰਿਵਾਰ ਸਹਿਤ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦਾ। ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ 'ਏ' ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਖਿੱਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਗਰਮ ਮਸਾਲਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮਜ਼ੇਦਾਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੈਂਸਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰੀਸ਼ਕੋਸ਼, ਮੁਕਰਜੀ ਨੇ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਅਸਤੀਫਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸੈਂਸਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਗਲਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਜੋੜੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਪੋਸਟਰਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਸ਼ਾਇਦ ਸੈਂਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹੇ ਅਸਲੀਲ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਪੋਸਟਰਾਂ ਵਿਚ ਦਿਖਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਨਹੀਂ। ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਖਾਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਹੀ ਮੰਗਵਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਘਟੀਆ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਫਿਲਮਾਂ। ਫਿਲਮੀ ਮੇਲਿਆਂ ਵਿਚ ਇਨਾਮ—ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਭੀਗੀਕੀ ਅਤੇ ਲਾਤੀਨੀ ਅਮਰੀਕੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦਿਖਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਫਿਲਮਾਂ ਅਧਿਕਤਰ ਰਾਜਨੀਤਕ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਗਲਤ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਨਕਲੀ ਚਰਿਤਰ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਜ਼ਰਾਇਮਪੇਸ਼ਾ ਰੁਚੀਆਂ ਦਾ ਪੈਦਾ ਹੋਣਾ — ਜਦੋਂ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਟੁਟ ਰਹੀਆਂ ਹੋਣ, ਘਰ ਵਿਚੋਂ ਨਾ ਬਾਪ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਨਾ ਵਿਦਿਆਲੇ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਤੋਂ, ਚਾਰੇ ਪਾਸੇ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਬੇਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਸਫਲ ਹੋ ਰਹੇ ਫਿਲਮੀ ਨਾਇਕ ਦਾ ਸਥਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬੈਠ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਭਾਵਕ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸਦੀ ਨਕਲ ਕਰੇ। ਰਜੇਸ਼ ਖੰਨਾ ਨੇ ਪਤਲੂਨ ਨਾਲ ਕੁਰਤਾ ਪਹਿਨ

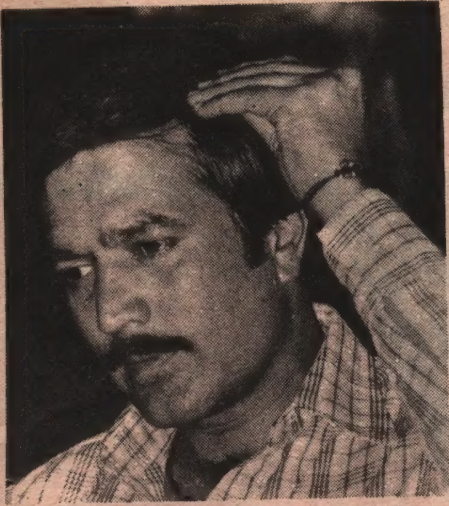

ਲਿਆ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਹਰ ਕਿਸੇ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਤੁਸੀਂ ਵੀ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਕੱਪੜੇ, ਵਾਲ, ਚਾਲ-ਚਾਲ ਸਭ ਕੁਝ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਨਾਲ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕੌਣ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਸੀ, ਹਲਦੀ, ਚੰਦਨ ਜਾਂ ਦੇਸੀ ਜੜੀਆਂ ਬੂਟੀਆਂ ਦਾ ਕਮਾਲ? ਪਰ ਇਹ ਫਿਲਮ ਦੇ ਸਕਰੀਨ ਦਾ ਹੀ ਕਮਾਲ ਹੈ ਕਿ ਘਰ ਘਰ 'ਵੀਕੋ ਟਰਮੈਰਿਕ' ਅਤੇ 'ਵੀਕੋ' ਬੱਜਰਦੰਤੀ ਪਹੁੰਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਚਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿ ਮੁਢਲੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਕਲ ਤੋਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਹਿੰਦੀ ਦੇ ਨਾਵਲਕਾਰ ਬਰਜੇਸ਼ਵਰ ਮਦਾਨ ਨੇ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਦੇ ਨਿਜੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਠੀਕ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਇਥੇ ਸਾਡੇ ਸਮਾਜ ਵਿਚ ਤਾਂ ਗਲ ਨਕਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਕੇ ਨਕਲ ਤੇ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਕਈ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਕਾਰਨ ਹਨ — ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਕਾਰਨ ਫਿਲਮਾਂ ਵੀ ਹਨ। ਬੱਚੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਜ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵੀ ਫਿਲਮੀ ਨਾਇਕ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਇਹਨੂੰ ਦੇਖਕੇ ਏਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਕਲ ਇਥੇ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਾਧਿਅਮ ਅਜਿਹੇ ਗਲਤ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਫਿਲਮ ਬਨਾਉਣ ਦਾ ਮਕਸਦ ਸਿਰਫ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣਾ ਹੈ, ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਮਾਨਸਿਕ ਵਿਕਾਸ ਕਰਵਾਉਣਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਜ਼ਾ ਮਿਸਾਲ ਪੂਨੇ ਦਾ ਜੋਸ਼ੀ ਅੰਗਿਆਕਾਰ ਹਤਿਆਕਾਂਡ ਹੈ। ਇਸ ਹਤਿਆਕਾਂਡ ਦੇ ਫਾਂਸੀ ਲੱਗੇ ਦੋਸ਼ੀ ਮੁਨੱਵਰ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਆਪਣੀ ਆਤਮ ਕਥਾ ਲਿਖੀ ਹੈ, "ਹਾਂ ਮੈਂ ਕਸੂਰਵਾਰ ਹਾਂ" ਅਤੇ ਇਹ ਆਤਮ ਕਥਾ ਇਸ ਕਰਕੇ ਚਰਚਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮੁਨੱਵਰ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਖੁਲੇਆਮ ਆਪਣੇ ਕਸੂਰ ਦਾ ਇਕਬਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਜ਼ੁਰਮ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਉਸਨੂੰ ਅਮਿਤਾਬ ਬਚਨ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇਖਣ ਬਾਅਦ ਹੋਈ। ਮੁਨੱਵਰ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਲਿਖਣ ਅਨੁਸਾਰ ਜਦੋਂ ਉਹ 'ਯਖਦਾ' ਜੇਲ ਵਿਚ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਇਕ ਪੱਤਰਕਾਰ 'ਚ ਉਸ ਪੁਰਸਕਾਰ ਸਮਾਰੋਹ ਸਬੰਧੀ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ ਅਮਿਤਾਬ ਬਚਨ ਨੂੰ ਫਿਲਮ 'ਡਾਨ' ਲਈ ਸਰਵੋਤਮ ਅਭੀਨੇਤਾ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਨੱਵਰ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਇਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿਚ ਇਹ ਸੁਆਲ ਉਠਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਜੱਜ ਨੇ ਅਮਿਤਾਬ ਨੂੰ ਸਰਵੋਤਮ ਅਭੀਨੇਤਾ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿਤਾ ਉਸੇ ਨੇ ਅਮਿਤਾਬ ਦੀ ਉਸੇ ਫਿਲਮ ਦੀ ਐਕਟਿੰਗ ਦੀ ਨਕਲ ਬਦਲੇ ਸਾਨੂੰ ਮੌਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤੀ? ਸਾਫ ਜਾਹਿਰ ਹੈ ਕਿ ਅਮਿਤਾਬ ਦੀ ਕਿਸੇ ਫਿਲਮ ਦੀ ਨਕਲ ਨੇ ਕੁੱਝ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਫਾਂਸੀ ਦੇ ਫੰਦੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾ ਦਿੱਤਾ।

ਕਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਈ ਚੰਗੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵੀ ਤਾਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਤਿਆਗ, ਦੇਸ਼ ਪ੍ਰੇਮ, ਕੁਰਬਾਨੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਅੱਧ ਚੰਗੀ ਫਿਲਮ ਵੀ ਤਾਂ ਬਣਦੀ ਹੈ — ਪਰ ਇਹਦੀ ਨਕਲ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ? ਜ਼ਰਾ ਸੋਚੋ ਕਿ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਕਿੰਨੇ ਅਵਤਾਰ, ਪੈਗੰਬਰ, ਗੁਰੂ ਪੀਰ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਹਨ — ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਚਰਿਤਰ ਅਤੇ ਵਿਹਾਰ ਸਾਰੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਪਰ ਸਮਾਜ 'ਗਿਰਾਵਟ' ਵਲ ਕਿਉਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਮਸਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਅ ਆਪਣੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬੁਰਾਈ ਹੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦਾ ਰਹੇ। ਸਮਾਜ ਦੇ ਗਲਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਤੇ ਇਕ ਪਾਸੜ ਵਿਕਾਸ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿਚ ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਅ ਦੀ ਮੁਢਲੀ ਚੰਗਿਆਈ ਸਾਨੂੰ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਭੁਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਮਨੁੱਖੀ ਸੁਭਾਅ ਲਈ ਸਮਾਜ ਵਿਚੋਂ ਚੰਗੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਇਸ ਲਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਝੁੰਸਟ ਵਾਤਾਵਰਣ ਹੀ ਭਾਰੂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰਾਹੀਂ ਵਧੀਆ ਪ੍ਰਭਾਵ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਹਨੂੰ ਦੇਰ ਲੱਗੇਗੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਬੰਬਈ ਵਿਚ ਜਿਸ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਹ 'ਗੱਬਰ ਸਿੰਘ' ਜਾਂ 'ਅਮਿਤਾਬ' ਹੀ ਪੈਦਾ ਕਰ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਡਾਕੂ ਔਰਤ ਫੂਲਾਂ ਦੇਵੀ ਵੀ ਸ਼ਾਇਦ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਅਜੇਹੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੀ ਹੀ ਪੈਦਾਵਾਰ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੇਖਕ ਖਵਾਂਜਾ ਅਹਿਮਦ ਅੱਬਾਸ ਨੇ ਫੂਲਾਂ ਦੇਵੀ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫੂਲਾਂ ਨੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਨਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜਨ ਦਾ ਰਸਤਾ ਡਾਕੂ ਬਣਨਾ ਇਸ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪੜ੍ਹੀ ਲਿਖੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਪੜ੍ਹੀ ਲਿਖੀ ਹੁੰਦੀ ਤਾਂ ਸਮਾਜਿਕ ਅਨਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਟੱਕਰ ਲੈਣ ਲਈ ਉਹ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਬਣ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਨਕਸਲਾਇਟ ਬਣ ਸਕਦੀ ਸੀ ਜਾਂ ਫਿਰ ਸਿਆਸੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਆਪਣਾ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਅੱਬਾਸ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਉਸਦਾ ਦੋਸ਼ ਮੁਖ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਸਿਰ ਧਰਿਆ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵੀ ਹਰ ਬੱਚੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀ। ਹੁਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਉਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਏਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਗਿਆਨਤਾ ਹੋਵੇ ਉਥੇ ਨਿਆਂ—ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਰਾਹ ਕੋਈ ਕੀ ਚੁਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗੱਲ ਅਸਲ ਵਿਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਆਪ ਸੁਹਿਰਦ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਣੇ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਰੁਚੀ ਨਹੀਂ। ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲਮ ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਕ ਹੋਰ ਖਤਰਨਾਕ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਡਾਕੂਆਂ ਨੂੰ 'ਗਲੇਮਰਾਈਜ਼' ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਇਹ ਖਬਰ ਪੜ੍ਹਨ ਨੂੰ ਮਿਲੀ ਕਿ ਕੁਝ ਲੜਕੇ 'ਸ਼ੋਹਲੇ' ਫਿਲਮ ਦੇਖਕੇ ਡਾਕੂ ਬਣਨ ਲਈ ਚੰਬਲ ਦੇ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਪੁਜੇ। ਫਿਲਮ 'ਦੋਰਾਹਾ' ਵਿਚ ਇਕ ਲੰਬਾ ਰੋਪ ਸੀਨ ਸੀ — ਉਸ ਰੋਪ ਸੀਨ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਕੁਝ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੇ ਇਕ ਸਕੂਲ ਟੀਚਰ ਨਾਲ ਠੀਕ ਉਸ ਵੇਲੇ ਰੋਪ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਲਾਗਲੀ 'ਟੂਰਿੰਗ ਟਾਕੀਜ਼' ਵਿਚ 'ਦੋਰਾਹਾ' ਚਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫਿਲਮ 'ਰੈਡ ਰੋਜ਼' ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਦੇ ਕੇਸ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚ ਤਾਂ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰਿਆ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਇਹਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ 'ਰੈਡ ਰੋਜ਼' ਦੇਖਣ ਤੋਂ ਮਿਲੀ। ਸੋ ਇਹ ਗੱਲ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਫ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਫਿਲਮਸਾਜ਼

ਫਿਲਮਾਂ—

ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਿਰਲੇਪ ਰਹੇ ਹਨ। ਵਿਹਲਤ ਤੇ ਸ਼ੈਤਾਨ ਲੋਟੂ ਜਮਾਤ ਦਾ ਪੱਖ ਪੂਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਦੂਸਰੇ ਪਾਸੇ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਲਗਾਤਾਰ ਵਧ ਰਹੀ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ ਭਾਵਨਾ ਦੀ ਖੋਜ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਨਕਲੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਤਬਕੇ ਲਈ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਰਾਹ ਬੰਦ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਸਗੋਂ ਪੱਥ—ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜੇ ਵਰਤਾਰਾ ਇਵੇਂ ਰਿਹਾ ਤਾਂ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਅੰਦਰ ਸਿਟਾ ਇਹ ਨਿਕਲੇਗਾ ਕਿ ਸਾਊ ਜਨ-ਸਧਾਰਨ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਾਨ ਮਾਲ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨੀ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਅਸਲੀਲ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਭਿਆਨਕ ਪ੍ਰਭਾਵ — ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲੀਲ ਜਾਂ ਲੱਚਰ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹੈ? ਇਹਨਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਲਈ ਦਰਸ਼ਕ ਟੁੱਟ ਟੁੱਟਕੇ ਕਿਉਂ ਪੈਂਦੇ ਹਨ? ਇਹ ਫਿਲਮਾਂ ਕਿਵੇਂ ਗਲਤ ਕਦਰਾਂ, ਭੈੜੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਮੁਨਾਫਾਖੋਰ ਸਮਾਜਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨੂੰ ਪਾਲਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਇਕ ਵਿਹਲਤ ਧਨਾਢਾਂ ਦੀ ਸਰਦਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅੱਜ ਸਥਾਪਤ ਨਿਜ਼ਾਮ ਦੇ ਅਲੰਬਰਦਾਰਾਂ ਦਾ ਇਹਨਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕੀ ਰਵੱਈਆ ਹੈ? ਇਹ ਫਿਲਮਾਂ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ? ਅੱਜ ਹਰ ਸਾਊ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਹੈ। ਈਮਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਨਿਰਥਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਘੁੱਟਣ, ਅਕਾਉਪੁਣਾ ਅਤੇ ਉਪਰਾਮਤਾ ਤੋਂ ਸਿਵਾਏ ਕੁਝ ਨਹੀਂ — ਅਜਿਹੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਉਹ ਰਾਹਤ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਕੁਝ ਵੀ ਤਾਜ਼ਾ, ਸੁਖਾਵਾਂ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਆਦਮੀ ਖੁਸ਼ੀ ਦੀ ਤਲਾਸ਼ ਵਿਚ ਇਧਰ ਉਧਰ ਭਟਕਦਾ ਹੈ — ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਸਾਹਿਤ, ਸਿਨੇਮਾ ਜਾਂ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਦੂਸਰੇ ਸਾਧਨਾਂ ਵਿਚ ਲੱਭਦਾ ਹੈ। ਸਾਹਿਤ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਗੁਲਸ਼ਨ ਨੰਦਾ ਅਤੇ ਰਾਣੂ ਵਰਗੇ ਸਸਤੇ ਲੇਖਕਾਂ ਦੇ ਤਲਿਸਮੀ ਕੁਮਾਂਟਿਕ ਤੇ ਭਾਂਜਵਾਦੀ ਨਾਵਲ ਜਾਂ ਲੱਚਰ (ਨੰਗੀਆਂ) ਪੱਤਰ-ਪੱਤਰਕਾਵਾਂ ਹੀ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿਚ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭੁੱਖ ਮਰੀ, ਸਿਹਤਮੰਦ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿਚ ਲੋਕ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇਖਦੇ ਹਨ। ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਤੋਂ ਅੱਕੇ ਹਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਫਿਲਮਾਂ ਨਸ਼ੇ ਵਾਂਗ ਵਕਤੀ ਸੁੱਖ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਉਕਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਸਪਨਲੋਕ ਦੀ ਸੈਰ ਕਰਵਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿਹਨਾਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਹਕੀਕੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿਚ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਹਾਸਲ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਜਿਨਸੀ ਰੁਚੀਆਂ ਨੂੰ ਖੁਰਾਕ ਮਿਲਦੀ ਹੈ — ਵਧਦੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਵੇਂ ਇਹ ਫਿਲਮਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਸਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਬੀਮਾਰ ਬਣਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਦਮੀ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀਆਂ ਕਠੌਰ ਸਚਾਈਆਂ ਤੋਂ ਮੂੰਹ ਮੋੜਨ ਲੱਗਦਾ ਹੈ — ਆਪਣੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਣ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਲੱਭਣ ਜਾਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਸ ਤੋਂ ਕਤਰਾਉਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਅਕਤੀ ਭਗੌੜਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ — ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦਾ ਮਾਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਉਝ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਸੈਕਸ ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਉਣ ਦੇ ਉਚੇ ਉਚੇ ਦਾਅਵੇ ਕਰਦੀ ਹੈ ਪਰ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਨੰਗੇਪਨ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੈਂਸਰ ਬੋਰਡ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਕੇ ਜਾਂ ਨਿੱਕੇ ਮੱਟੇ ਤਕਨੀਕੀ ਪ੍ਰਵਰਤਨ ਕਰਕੇ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਸੈਕਸ ਭਰਪੂਰ ਫਿਲਮਾਂ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਅੱਜ ਜਦੋਂ ਇਹਨਾਂ ਅਸਲੀਲ ਫਿਲਮਾਂ ਤੇ ਥਾਂ ਥਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਲੋਂ ਵਿਰੋਧ ਉਠਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਵੀ ਇਹਨਾਂ ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਰਸਮੀ ਗੱਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਰੋਧ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸਥਾਪਤੀ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਉਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ, ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਓਡੀਅਨ ਸਿਨੇਮੇ ਤੇ ਹੋਇਆ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਇਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਮਿਸਾਲ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਕਈ ਸਿਨੇਮਾ ਘਰਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਨੰਗੀਆਂ ਅਤੇ ਬੇਹੁਦਾ ਫਿਲਮਾਂ ਨਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਕੀ ਅਸੀਂ ਇਸ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿਚ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ? ਇਹ ਇਕ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਅਸੀਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਣਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੋਂ, ਆਪਣੀ ਜ਼ਮੀਰ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਚੇਤਨਾ ਤੋਂ! ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਇਸ ਬੀਮਾਰ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਕੀੜੇ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਰਗਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰ ਜਾਣ — ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਚੁੱਪ ਤੋੜੀਏ ਅਤੇ ਡਟਵਾਂ

ਵਿਰੋਧ ਕਰੀਏ।

ਕੁਝ ਸਾਰਥਕ ਜਾਂ ਗੰਭੀਰ ਸਿਨੇਮੇ — ਬਾਜ਼ਾਰ; ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਤੇ ਲਚਰ ਕਿਸਮ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਸਮਾਨਅੰਤਰ — ਪਿਛਲੇ 8-9 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਾਰਥਕ ਫਿਲਮਾਂ ਵੀ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਈਆਂ ਹਨ। ਜਿਹੜੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ 'ਕਲਾ ਲਈ ਕਲਾ' ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਤੋਂ ਹਟਕੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸਮਾਜਕ-ਆਰਥਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਬਾਰੇ ਦਰਸ਼ਕ ਦੇ ਦਿਮਾਗ ਵਿਚ ਗੰਭੀਰ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਸਮਾਨਅੰਤਰ, ਸਿਨੇਮਾ ਆਰਟ ਸਿਨੇਮਾ (ਫਿਲਮਾਂ) ਜਾਂ ਸਾਰਥਕ ਸਿਨੇਮੇ ਦਾ ਨਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਵੇਂ ਦੋ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨਾਲ ਨਾਲ ਚਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਫਾਰਮੂਲਾ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸਾਰਥਕ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਭਾਵੇਂ ਅਜੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿਗੂਣੇ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹੈ, ਪ੍ਰੰਤੂ ਸਮਾਜਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਪੱਖ ਤੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਿੰਦੀ ਪੱਤਰਕਾ 'ਧਰਮਯੁਗ' ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਇਥੇ ਸਾਰਥਕ ਫਿਲਮਾਂ (Art Films) ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਅਹਿਮ ਨੁਕਤੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਤਾਂ 'ਫਾਰਮੂਲਾ' ਫਿਲਮਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਦੋ ਭਰਾ ਵਿਛੜਦੇ ਹਨ, ਇਕ ਡਾਕੂ ਬਣਦਾ ਹੈ ਤੇ ਦੂਜਾ ਇਨਸਪੈਕਟਰ। ਨਾਇਕ ਨਾਇਕਾ ਜਿਥੇ ਜੀਅ ਆਵੇ ਨਚਦੇ-ਗਾਉਂਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ। ਇਕੱਲਾ ਨਾਇਕ ਪੰਦਰਾਂ ਵੀਹਾਂ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਘੁੰਮਨਾਂ ਨਾਲ ਭਜਾ ਕੇ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਵਾਛੜ 'ਚੋਂ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ — ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਅਜੇਹੇ ਵਰਤਾਰੇ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਜਿਹੜੀ ਲਹਿਰ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਉਸਨੂੰ ਹੀ ਸਾਰਥਕ ਜਾਂ ਆਰਟ ਸਿਨੇਮਾ ਕਿਹਾ ਗਿਆ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ੈਲੀ (Presentation and style) ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਵਿਚ ਢਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਜੇ 'ਰਾਮ ਤੇਰੀ ਗੰਗਾ ਮੇਲੀ', 'ਤੇਰੀ ਮਿਹਰਬਾਨੀਆਂ', 'ਸਾਗਰ', 'ਮਾਸਟਰ ਜੀ', 'ਦੌਲਤ' ਅਤੇ 'ਕਾਲਾ ਸੋਨਾ' ਆਦਿ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਆਰਟ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ 'ਅਰਧ ਸਤਿਆ', 'ਪਾਰਟੀ', 'ਦਾਮੁਲ', 'ਪਾਰ' 'ਆਘਾਤ' ਤੇ 'ਚੱਖ' ਆਦਿ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਨਾਂ ਸਿਰਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ 'ਮਧ ਮਾਰਗ' ਅਪਨਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਇਕ ਲਹਿਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਜਿਸ ਵਿਚ 'ਬਾਜ਼ਾਰ', 'ਨਿਸ਼ਾਤ', 'ਅੰਕੁਰ', 'ਮਿਥਨ', ਤੇ 'ਮੰਡੀ' ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਨ।

ਸਾਰਥਕ ਜਾਂ ਵਧੀਆ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਇਕ ਲੰਬੀ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ 'ਅਫ਼ਤ ਕੰਨਿਆ', 'ਦੇ ਵਿਘਾ ਜ਼ਮੀਨ' ਅਤੇ 'ਬੰਪਨੀ' ਤੇ 'ਮਦਰ ਇੰਡੀਆ' ਆਦਿ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਮਕਾਲੀ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਅਮਾਨਵੀ ਕੀਮਤਾਂ ਤੇ ਤਿਖਾ ਵਿਅੰਗ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਭਾਰਤੀ ਫਿਲਮਾਂ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ ਬਹੁਤ ਲੰਬਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜੇਹੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਉਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਵਿਸ਼ਾ ਖਾਸਾ ਵਾਦ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅਜ ਸ਼ਾਮ ਬੈਨੇਗਿਲ, ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਝਾਮ, ਕੋਤਨ ਮਹਿਤਾ, ਗੋਤਮ ਘੋਸ਼, ਗੋਬਿੰਦ ਨਿਹਲਾਨੀ ਆਦਿ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨੇ ਇਕ ਵੱਖਰੀ ਫਿਲਮ ਲਹਿਰ (ਸਮਾਨਅੰਤਰ ਸਿਨੇਮਾ) ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਲਹਿਰ ਸਾਡੇ ਗਲੇ ਸੜੇ ਸਮਾਜਕ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੇ ਪ੍ਰੀਵਰਤਨ ਦੀਆਂ ਮੁਦਈ ਹਨ। ਵਿਸ਼ਵ ਫਿਲਮੀ ਮੇਲਿਆਂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਨੇ ਵੇਰ ਸਾਰੇ ਇਨਾਮ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੇ ਕੁਝ ਪਿਛਾਧ ਖਿਚੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਫਿਕਰ ਵਿਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਦੁਹਾਈ ਦੇਣ ਲਗੇ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੋਹੜ ਅਤੇ ਕੁਹਜ ਦੀ ਸ਼ਰੇਆਮ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਨਾਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਾਦ ਵਿਵਾਦ ਸਬੰਧੀ ਕੁਝ ਨਾਮਵਰ ਫਿਲਮਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਪੇਸ਼ ਹਨ :

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਝਾਮ : — 'ਹਿਮ ਹਿਮ ਹੁਰੇ' ਅਤੇ 'ਦਾਮੁਲ' ਵਰਗੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਝਾਮ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕੇਵਲ ਪੈਸਾ ਉਗਰਾਹੁਣ ਲਈ ਹੀ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿਚ ਪੈਰ ਧਰਿਆ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ 'ਭਾਵਨਾਵਾਂ' ਦਾ ਸੋਝਣ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਮਨੋਰੰਜਨ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿ ਕੋਈ ਪੂਰੇ ਦੇ ਪੂਰੇ ਮਾਹੌਲ ਨੂੰ ਨਿਪੁੰਜਕ ਬਣਾ ਕੇ ਰਖ ਦੇਵੇ। ਭਾਰਤ ਇਕ ਵੱਡਾ ਤੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਦੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀਆਂ ਹਨ। ਸੱਤਰ ਕਰੋੜ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਪਨਿਆਂ ਦੀ ਅਫੀਮ ਖੁਆਕੇ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਚਿਰ ਹਕੀਕਤ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਫੇਰ ਜੋ ਸਚਾਈ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿੰਨੀ ਵੀ ਕੌੜੀ ਤੇ ਕੁਹਜੀ ਹੋਵੇ, ਇਹਨੂੰ ਦਿਖਾਉਣ ਦਾ ਕੀ ਹਰਜ਼ ਹੈ?

ਵਿਜੇ ਤੰਦੇਲਕਰ : — 'ਸਖਾਗਮ ਬਾਈਡਰ' ਤੇ 'ਘਾਸੀ ਰਾਮ ਕੋਤਵਾਲ' ਵਰਗੇ ਚਰਚਿਤ ਨਾਟਕਾਂ ਅਤੇ 'ਕਮਲਾ' ਤੇ 'ਆਘਾਤ' ਵਰਗੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਕਥਾ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਲੇਖਕ ਵਿਜੇ ਤੰਦੇਲਕਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਥੇ ਆਦਮੀ ਵਿਚ ਇਕ 'ਖਤਰਨਾਕ ਸਮਾਰਟਨੈਸ' (A dangerous smartness) ਆਈ ਹੈ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੁਆਰਥ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਮਝੌਤਾਵਾਦੀ ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਤਰੀਕੇ ਅਪਣਾ ਲਏ ਹਨ। ਬਚਪਨ ਵਿਚ ਸੁਣਦਾ ਸਾਂ ਕਿ ਆਪਣਾ ਮਕਾਨ ਕੇਵਲ ਓਹੀ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਨੌਕਰੀ ਰੇਲਵੇ ਜਾਂ ਪੋਸਟ ਆਫਿਸ ਵਿਚ ਹੋਵੇ ਪਰ ਹੁਣ ਹਾਲਾਤ ਬਦਲ ਗਏ ਹਨ। ਹੁਣ ਹੋਰ ਵੀ ਅਨੇਕਾਂ ਵਿਭਾਗਾਂ ਵਿਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਚਰਮਸੀਮਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ ਹੈ। ਜੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਪ੍ਰਤੱਖ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਸਕਰੀਨ ਤੇ ਵਿਖਾਉਣ ਵਿਚ ਕੀ ਹਰਜ਼ ਹੈ। ਜੇ ਸਾਰਥਕ ਫਿਲਮਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨੰਗਾ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਚੇਤ ਕਰਨ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਘਟਾਉਣ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਮੈਨੂੰ ਬੇਤੁਕੀ ਲਗਦੀ ਹੈ।

"ਆਕ੍ਰੋਸ਼", 'ਅਰਧ ਸਤਿਆ', 'ਪਾਰਟੀ', 'ਆਘਾਤ' ਵਰਗੀਆਂ ਯਥਾਰਥ ਉਤੇ ਆਧਾਰਤ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਗੋਬਿੰਦ ਨਿਹਲਾਨੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰਥਕ ਸਿਨੇਮੇ ਬਾਰੇ ਸੰਕਰੀਟ ਸੋਚ ਵਾਲੇ ਹੀ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ

ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਬਦਨਾਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਾਡੇ ਨੇਤਾ ਵਿਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਝੋਲੀ ਫੈਲਾਕੇ ਭੀਖ ਮੰਗਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਜ਼ਤ ਬਣਦੀ ਹੈ ਗੰਦਗੀ ਨੂੰ ਚਾਦਰ ਨਾਲ ਢੱਕ ਲੈਣ ਨਾਲ ਗੰਦਗੀ ਦੂਰ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਸਗੋਂ ਉਸ ਵਿਚ ਖਤਰਨਾਕ ਕਿਟਾਨੂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਗਾਂਹ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਰਥਕ ਫਿਲਮਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਗੰਭੀਰ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਟੀ ਵੀ ਨੂੰ ਨਿਰੋਲ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਨਾਂ ਤੇ ਅਫੀਮ ਦੀ ਗੋਲੀ ਬਣਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ 80 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਲੋਕ ਰੋਟੀ ਤੇ ਮਕਾਨ ਲਈ ਹੀ ਜਿੰਦਾ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਕੌਣ ਦੇਵੇਗਾ?

ਸਾਰਥਕ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਘਿਨਾਉਣੇਪਨ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉਠਣ ਲਈ ਲੋਕ ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਯਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ?

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਫਿਲਮਸਾਜ਼ ਤੇ ਉਰਦੂ ਅਫਸਾਨਾਨਿਗਾਰ ਸਾਗਰ ਸਰਹੱਦੀ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਬਾਰੇ ਅਜੇਹੇ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਹਨ, "ਮੇਰੀ ਇੱਛਾ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਏਹੀ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਾਂ, ਮੇਰੀ ਹਰ ਰਚਨਾ 'ਚੋਂ' ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੁਝਕੇ ਦੀ ਮਹਿਕ ਆਵੇ ਤੇ ਮੇਰੀ ਹਰ

ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਧੁਨ ਗੂੰਜੇ। ਮੇਰੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਏਨੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਗੱਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਾਂ ਤਾਂ ਕਰਦਾ ਹੀ ਜਾਵਾਂ। ਬੌਂਦਲੇ ਹੋਏ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਅਜ ਬਿਟਰ ਬਿਟਰ ਝਾਕ ਰਹੇ ਹਨ — ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਬਰ ਆਵਾਜ਼ ਆਵੇ ਤਾਂ ਉਹ ਉਧਰ ਝਾਕਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਸਜਿਓਂ ਆਵੇ ਤਾਂ ਉਧਰ। ਮੇਰਾ ਸੁਪਨਾ ਹੈ ਕਿ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਾਂ ਕਿ ਉਹ ਕੀ ਹਨ ਤੇ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਘੁੰਮਨ ਮਾਰਕੇ ਪਹਾੜ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਤੌੜ ਸਕਦਾ ਕਿ ਮੁਸ਼ੀਬਤਾਂ ਦੀ ਸਾਰੀ ਹਵਾੜ ਪਰਲੇ ਪਾਰ ਭੇਜ ਦੇਵਾਂ ਤੇ ਮੇਰੇ ਲੋਕ ਤਾਜ਼ਾ ਸਾਹ ਲੈ ਸਕਣ — ਪਰ ਦੱਸਾਂਗਾ ਜ਼ਰੂਰ ਕਿ ਮਾਰਕਸ ਨੇ ਕਿਸੇ ਇਕ ਧਰਤੀ ਤੇ ਜਨਮ ਨਹੀਂ ਲਿਆ।"

ਸੋ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰਾਂ, ਸਵਾਲਾਂ ਤੇ ਨੁਕਤਿਆਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਸਾਨੂੰ ਫਾਰਮੂਲਾ ਅਰਥਾਤ ਲਚਰ ਸਿਨੇਮੇ ਦੇ ਭੈੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਇਕ ਚੁਨੌਤੀ ਵਜੋਂ ਕਬੂਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਨਹੀਂ — ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਇਹਦਾ ਬਦਲ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਜਟਾਉਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਸਲੀਲ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਸਿਨੇਮੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਸਿਰਫ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਜਾਂ ਬੋਧਿਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਜਥੇਬੰਦਕ ਪੱਧਰ ਤੇ ਵੀ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਸਾਹਿਤਕ ਗੋਸ਼ਟੀਆਂ ਤੇ ਸਮਾਗਮ ਰਾਹੀਂ ਫਾਰਮੂਲਾ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਰੁਧ ਇਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਲਹਿਰ ਉਸਾਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਸੋਚਣਾ ਹੈ ਕਿ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਭੈੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਸਾਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰੀ ਕਿਥੋਂ ਤਕ ਹੈ? ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਹੀ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਚੱਲੇਗਾ। ਕੋਈ ਜਨ-ਵਿਰੋਧੀ

ਸਾਸ਼ਨ ਹੋਰ ਕੀ ਕਰੇਗਾ ਵੀ ਕੀ? ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਗੰਦੇ ਪੋਸਟਰ ਤੇ ਨੰਗੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰਬਾਜ਼ੀ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਚੁੜਦੇ ਰਹਿਣਗੇ? ਕਦੋਂ ਤੱਕ ਗੰਦੀਆਂ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਫਿਲਮਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਨੀਂਦ ਹਰਾਮ ਕਰਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ — ਤੁਹਾਡੀ ਖਿਆਲੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਭਟਕਦੀਆਂ ਰਹਿਣਗੀਆਂ? ਮਨੁੱਖੀ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੀ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਸਾਲ ਪੁਰਾਣੀ ਸਿਹਤਮੰਦ ਪ੍ਰੰਪਰਾ ਅਤੇ ਮਿਹਨਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਵਕ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਬੁਰਜੂਆ ਤੇ ਸਾਮਰਾਜੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਮਾਰੂ ਹੱਲਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ ਭਾਵੇਂ ਇਕ ਚੁਨੌਤੀ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਇਸ ਚੁਨੌਤੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨਾ ਹੀ ਪਵੇਗਾ।

ਪੋਸਟ ਸਕਰਿਪਟ : ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦੀਵਾਨ ਬਰਿੰਦਰ ਨਾਥ ਦੇ ਕਹਿਣ ਅਨੁਸਾਰ "ਇਹ ਹੈ ਸਾਡਾ ਆਰਥਕ ਢਾਂਚਾ ਤੇ ਸਮਾਜਕ ਜੀਵਨ ਇਸ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਕਾਰਣ ਇਕ ਸੁਪਰ ਸਟਾਰ ਨੂੰ ਇਕ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਖੁਲ੍ਹੇਆਮ ਲਗਭਗ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇਕ ਕਰੋੜ ਤੱਕ ਮਿਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਲੋਕ ਇਸ ਤੇ ਨੱਕ ਨਹੀਂ ਚੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਸਗੋਂ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਹਿਟ ਹੁੰਦੀਆਂ ਚਲੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਚੋਰੀ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਇਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਿਆਂ ਦਾ ਵੀਹਵਾਂ ਹਿੱਸਾ ਵੀ ਸਵੈਦ ਧਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਿਰਫ ਅਮੀਤਾਬ ਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਹਮਾਮ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਸਟਾਰ ਨੰਗੇ ਹਨ। ਕੋਈ ਵੀ ਸਟਾਰ ਆਪਣੀ ਆਮਦਨੀ 5—6 ਲੱਖ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਜਦ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ 50 ਲੱਖ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ।" ਉਨ੍ਹਾਂ ਗਲ ਸਾਫ ਕਰਦਿਆਂ ਅਗਾਂਹ ਹੋਰ ਦੱਸਿਆ, "ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਅੱਜ ਕੱਲ ਅਮੀਤਾਬ ਬਚਨ ਦੇ ਖੂਨ ਦੇ ਪਿਆਸੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ; ਲੇਕਿਨ ਕੀ ਕਦੀ ਅਸੀਂ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਆਪਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਕੀ ਧਾਂਦਲੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਨੱਚਣ ਗਾਉਣ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਮਟਕਾਉਣ, ਲੁਚੇ ਲਵੰਗੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਕਰਨ, ਕਦਮ ਕਦਮ ਤੇ ਮਾਰ ਕੁਟ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਤਲ ਤੇ ਹਿੰਸਾ ਦਾ ਡਰਾਮਾ ਰਚਾਉਣ ਲਈ ਇਤਨਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮਿਲੇ ਜੋ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਆਮ ਨੌਕਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸਾਲ ਭਰ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਨੌਜਵਾਨ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 820 ਰੁਪਏ ਮਹੀਨਾ ਕਮਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ। ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਹੋਰ ਕਿੰਨੇ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਇੰਨਾ ਵੀ ਕਮਾ ਸਕਦੇ ਹੋਣ।"

ਹਵਾਲੇ — ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਭਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ : — ਵੱਲੀਕੋਨਣ (ਲੇਖਕ) ਹਿੰਦੀ ਪੱਤਰਕਾ — 'ਆਹਵਾਨ' — ਹਿੰਦੀ ਪੱਤਰਕਾ — 'ਧਰਮਯੁਗ' ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਅਖਬਾਰ — 'ਅਜੀਤ'

G & S VANS

(A division of GILL AUTO SALES)

New Year Sale!

Install Bench Seats Now

Bench Seats installed Reg. \$350 each Now **\$300** each

Install 4 Bench Seats and Save More \$

Reg. \$1250

Now **\$1000**

ALSO MORE SAVINGS

SOFA BEDS Reg. \$495 each

Now from **\$400** each

INTERIORS Reg. \$795

Now From **\$700**

BAY WINDOWS Reg. \$99

Now From **\$89**

CAPTAINS' CHAIRS Reg. \$425

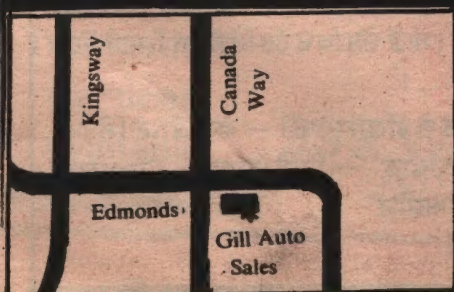
(Pair)

Now From **\$395**

CALL **522-2122** COLLECT

GILL AUTO SALES

7762 - Edmonds St., Burnaby, B.C.

DLR #8220

OPEN MON.—FRI. 9 AM-8 PM — SAT. 9 AM-6 PM — SUN. 10 AM-4 PM